IOAN CHIRILĂ

ȘEPCILE ROȘII

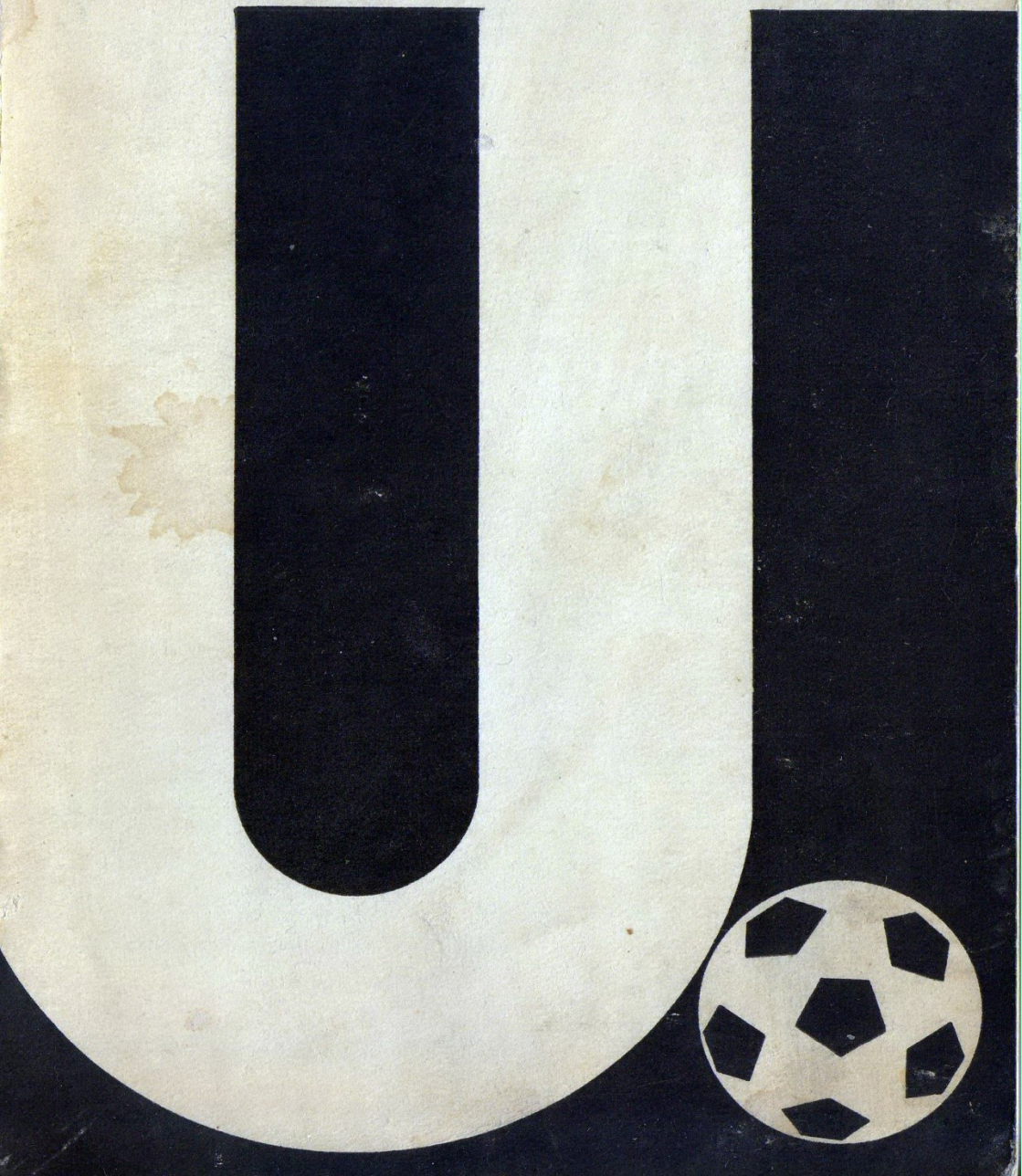

IOAN CHIRILĂ

ŞEPCILE ROŞII

(1919 - 1969)

Coperta de VASILE POP SILAGHI

Caricaturi de NEAGU RĂDULESCU

EDITURA CONSILIULUI NAŢIONAL PENTRU EDUCAŢIE
FIZICĂ ŞI SPORT

PREFAŢĂ

„Şepcile roşii" este o poveste duioasă şi caldă, un lung şirag de amintiri din lunga poveste a celor 50 de ani ai „U”-ului, este ea însăşi o prefaţă în variantă fotbalistică, urmând ca mai apoi să apară cartea de căpătâi, un volum mai vast, cuprinzând şi celelalte ramuri sportive în imagini şi cuvinte, adunând în filele sale pe toţi truditorii, pe toţi cei ce s-au bucurat, au suferit, au cultivat speranţe, au recoltat satisfacţii şi au cules iluzii sub steagul „U"-ului, luptând pentru el şi pentru nobilele sale idealuri.

Ne place să credem că praznicul ce va avea loc la aniversarea unei jumătăţi de veac va constitui sorgintea viitoarei cronici a „U"-ului. Atunci îşi vor da mâna generaţiile între ele şi, ca dintr-un izvor de apă vie, vor curge amintirile.

Cartea de faţă e cronica fotbalului la „U" şi este o poveste a multor poveşti adevărate, dar uneori aureolate de scurgerea molcomă a vremii, de nostalgia trecutului, de amintirea anilor tineri, spre care cu toţii ne întoarcem privirile cu drag.

Cartea aceasta de drum nu are pretenţia nici măcar a unei încercări de monografie sportivă, cum de altfel nici nu s-ar potrivi cu temperamentul autorului. Ioan Chirilă a prins minunat atmosfera de la „U", intuind-o, înţelegând-o şi identificându-se cu ea, motiv pentru care merită un cuvânt de gratitudine.

Din noianul de povestiri s-ar putea să fi scăpat nume, întâmplări, situaţii ce şi-ar fi avut dreptul la un loc în filele cărţii, dar ea a trebuit să fie cât mai condensată ca volum. Rămâne ca steagul „U"-ului să acopere cu cinste întreaga activitate a tuturor acestora.

Avem certitudinea că publicul cititor va primi „Şepcile roşii" ca pe un mesager ce aduce cu sine răvaşul a 50 de ani de activitate sportivă.

Haide, „U”!

Prof. univ. **I. Ciobanu**
Preşedintele Clubului
Universitatea Cluj

PROLOG NECESAR

Această carte mică despre „şepcile roşii" a resimţit şi resimte, cum spune adevăratul ei autor, Mircea Luca, lipsa magnetofonului. Dacă am fi avut la dispoziţie un magnetofon şi, mai ales, o dactilografă dispusă să bată la maşină după benzile lui Mircea Luca, „Şepcile roşii" ar fi fost scutite de interludiile pe care, în mod fatal, a trebuit să le scriu pentru a lega gândurile şi manuscrisele deseori disparate ale doctorului Luca. Sper însă că dumneavoastră, stimaţi cititori, veţi şti să faceţi selecţia şi partajul.

Aşadar, în mod nefiresc, pe copertă se află numele persoanei a doua, care n-a izbutit să cedeze insistenţelor de loc întemeiate ale prietenului său Mircea Luca („U"), care porneşte la drum cântând corul din „Hernani".

I. Ch.

AMINTIRILE LOR

CORUL DIN „HERNANI"

Ce rău îmi pare că Tony Dascălu nu mai e la Cluj![1] Am fi scris povestea „şepcilor roşii" în câteva ceasuri. Eu aş fi apăsat pe butoanele magnetofonului, iar Tony ar fi cântat:

„Haide, U! Haide, U!
Eşti simbolul tinereţii studenţeşti,
Haide, U! Tempo, U!
Eşti mândria unor inimi româneşti!..."

Şi apoi am fi început să ne certăm. Şi aş fi fost nevoit să-i spun pentru a mia oară că în noaptea aceea, la Sibiu, în 1942, omul care a cântat cel dintâi „Haide, U!", cu mâna sus, ca Rouget de l'Isle, nu era Olteanu, ci Brateş, şi că broderia de pe pianul doamnei Clara a ars-o Constantinescu, şi nu Ivanov.

Până la urmă ar fi trebuit să opresc magnetofonul, să-i torn lui Tony un pahar de Alba Iulia şi să recunosc că...

Dar nu recunosc nimic, Tony! Cu tine, omul, dacă se-apucă să s-arate slab... Ţi-aduci aminte? Jucasem la Braşov. Sunt vreo 15 ani de atunci... Pierdusem cu 5—1. În vestiar era linişte. Tu îţi scoteai tacticos jambierele. Erai foarte calm. Puteam să jur că te gândeai doar la blonda aceea micuţă... Da, Tony! Blonda aceea micuţă de la „Vadul Moţilor"! Şi asta m-a scos din fire. Simţeam un gust de sânge în gură. Şi n-am mai putut răbda. Şi ţi-am aruncat-o în obraz: „Ai jucat prost, Tony! Dacă..."

Atât am putut spune, dragi prieteni. Tony s-a uitat lung la mine şi şi-a încreţit fruntea, să mă sperie, ca Humphrey Bogart: *«Mare nătăfleţ eşti, Trampli. Dai în mine... Şi cu Năică Roman cum rămâne? Şi cu Sever Coracu? Şi cu „Limpi" Medrea? Dacă ei ar fi dat câte-un gol, ca mine, făceam 5—5. Nu te pricepi la aritmetică, domnule doctor Mircea Luca della Robia».*

Aşa îşi bătea joc Tony Dascălu de căpitănia mea. Pentru că, să fiu cinstit, eu am purtat de multe ori banderola

[1] Rog ca, prin excepţie, să citiţi prologul.

căpitanului pe mână, dar Tony o avea întotdeauna în mers, în privire şi în inima noastră, a tuturor.

Ce rău îmi pare că Tony Dascălu nu mai e la Cluj! Am fi scris, într-adevăr, povestea asta a „şepcilor roşii" în numai câteva ceasuri. Aşa, însă, o să trebuiască să încerc singur. Şi nu prea am timp. Titus Lucaciu, ispravnicul de astăzi al „Universităţii", nu-mi dă pace. Se ţine scai de mine, ca Titi Teaşcă de Anca. Nu mă lasă să răsuflu. Mă urmăreşte la clinică. Îl pune pe Traian Georgescu să mă spioneze în bibliotecă. Are oameni la „Continental", la „Fetiţele vieneze", la „Hubertus". Altfel nu-mi explic cum apare din senin şi s-aşază lângă mine, şoptindu-mi cu un zâmbet iezuit: „Cum stai cu *Şepcile tele roşii*?"

Şi eu încerc să-l mint: „Stau bine!"... Apoi îl rog să-mi povestească puţin despre primii ani ai lui „U". Dar nu-mi spune aproape nimic. Râde şi ciocneşte: *«Dragă Mircea, „U" eşti tu. D-aia te-am ales. Zadarnic cauţi să-mi aduci aminte că eşti respectabilul domn doctor O.R.L. Luca Mircea. Pentru noi toţi, şi poate nu numai pentru noi, ai să rămâi în vecii vecilor doar stoperul lui „U", cel cu părul căzut ca la beatnici, şi cu fruntea bandajată, ca la cascadori, de pe urma intrărilor în gheata lui Bonyhadi sau a lui Bazil Marian».*

Apoi Titus se apucă şi fredonează ca pentru el: *„Vântul de toamnă /Plânge, suspină/ Frunzele galbene cad /De-atâta durere mi-e inima plină/..."*

— Ce-i asta, Titus?

— Un cântec vechi, de acum 40 de ani. Se cânta târziu, spre ziuă, la „Ursus". La botezul celor nou-veniţi la „Universitatea" Cluj... Ne-adunam toţi „uiştii"... Se cânta corul din „Hernani"... Corul nostru, al studenţilor, bineînţeles... Şi cel supus tainei botezului trebuia să ciocnească rând pe rând cu toţi şi să bea, pân'la fund, din cizma de sticlă a lui „Ursus", plină cu vreo şepte litri de bere.

— Asta vrei să le povestesc eu copiilor, Titus?

— Da. Nu văd nimica rău în asta. Berea din cizmă îi vindeca pe mulţi de alte botezuri, iar corul din „Hernani" rămânea în inima tuturor.

— Şi „Vântul de toamnă"?

— „Vântul de toamnă" era un cântec de jale, care deplângea soarta tristă a celui nevolnic, a celui care nu

apuca să urce Sicilia de sticlă spre tavanul cu bolţi negre de la „Ursus" sau, mai bine zis, spre Alpi, încolo.

UNDEVA, ÎN ITALIA

Azi l-am întâlnit pe venerabilul doctor Brutus Raţiu, jucător la „Universitatea" Cluj încă din 1919.

— Ce mai faceţi, domnule doctor?

— Am fost la arenă. La antrenament. Să ştii de la mine că hiba e tot pe partea dreaptă, la Uifăleanu... Ce faci, însă, tu, Mircea?

— Încerc să scriu povestea „şepcilor *noastre* roşii". Pentru Semicentenar. Poate că mă primiţi într-o zi la dumneavoastră acasă, să ne uităm la pozele cele vechi.

— Nu prea mai am poze. Dar îmi aduc aminte totul. Şi încă foarte bine. Pe tine, Mircea, ca medic, n-ar trebui să te mire. Am o memorie tânără pentru cele vechi. Memorie de... aterosclerotic. Aşa că n-am nevoie de poze. Şi nici nu ştiu dacă aş mai putea găsi vreuna în album. Totuşi, parcă am văzut una de prin 1921.

— Anul naşterii mele...

— Mulţi înainte, Mircea! E o poză de la Târgu Mureş. Ţin minte că i-am bătut pe mureşeni cu 3—1. Eu sunt undeva jos, în dreapta. Lângă mine e profesorul Ţîrlea. În mijloc e Guga. Cel cu tricoul vărgat e Lucian.

— A fost un jucător atât de mare Guga?

— A fost. Cei care rămâneau trăsniţi de secera driblingului său au răspândit zvonul că Guga a beut cât să mâi un an o moară ţărănească, dar asta a fost doar o vorbă născută din prea multă fiere. Jucători ca Guga am văzut puţini. Se nasc foarte rar. Şi spun asta, crede-mă, nu pentru că aş avea doar memoria celor petrecute mai de mult.

— Vă aduceţi aminte de ziua înfiinţării lui „U"?

— Ba bine că nu. Preşedinţi de onoare erau profesorii Iuliu Haţieganu şi Iuliu Moldovan. Veneau apoi profesorii Romulus Boilă, Coriolan Tătaru, Alexandru Lucian... Majordom a fost ales Antoniu Mureşan. Cenzor — Traian Grozăvescu.

— Tenorul?

— Da, tenorul. Şi am multe de povestit despre Traian. Dar lasă asta mai încolo.

— Aţi jucat fotbal şi înainte de 1919?

— Da.

— Unde?

— E o poveste lungă. Eram pe front, în Italia, în 1917. Frontul ajunsese pe malul râului Piave. Lângă orăşelul Oderso. Mă aflam în prima linie. Dar era linişte. O linişte fără semne de furtună. Într-o zi se anunţă vizita pe front a unui prinţ de la Viena. Venea omul pentru inspecţie. La comandament, agitaţie mare. Cum e întotdeauna la inspecţii, de când lumea şi pământul. Nu ştiu care dintre cei mari are o idee: să facem o incursiune spre una din insuliţele italienilor, ca să procurăm ceva prizonieri întru cinstirea vizitei prinţului. Întâmplarea face ca şi eu să mă număr printre cei puşi să se cufunde în apă, ca să ajungă până la prima insuliţă. Rezultatul? Şapte prizonieri. Cinci italieni şi doi englezi. Ajunşi pe mal, cotrobăim prin raniţe, pentru niscaiva grenade, şi rămânem cu gura căscată: în fundul raniţei unuia dintre englezi aflăm o *cotcă*, adică o minge de fotbal. „Ce-i de făcut?" Fără să pierdem o singură clipă, ne înţelegem din priviri. Tocmai se întunecase. Îi ducem pe englezi într-un tufiş, îi ascundem şi-i predăm doar pe italieni.

— Cum a fost cu putinţă?

— A fost. Taci din gură! Le-am dat haine. I-am ascuns. Am împărţit raţiile de alimente cu ei. Peste două zile am părăsit linia întâi. Ne-am dislocat. Am ajuns iarăşi la refacere. Şi astfel, timp de o lună, Eddy şi Bill ne-au învăţat drumul de la cotcă la mingea de *foot-ball*. Din nenorocire, peste 30 de zile am pornit spre linia a doua. N-am avut ce face. A trebuit să-i predăm pe Bill şi Eddy. Riscasem, şi-aşa, Curtea Marţială.

La despărţire, Bill şi Eddy, cât erau ei de englezi, au avut lacrimi în ochi. Noi, de asemenea, ne-am ferit privirile, astfel ca această predare de prizonieri să pară cel mult ciudată... Unde rămăsesem, Mircea?

— La prima zi a lui „U"...

BĂTRÂNUL CRONICAR LISANDRU

— Da. La prima zi a lui „U". Publicasem în ziarul „Patria" despre adunarea din sala festivă a Prefecturii. Şi mare ne-a fost bucuria când am văzut venind mult înainte de ora fixată peste 100 de oameni... După formarea comitetului s-a luat şi hotărârea cea mare: săptămâna următoare, pe teren, la primul antrenament... Şi iar au venit mai mulţi decât mi-aş fi închipuit. Aşa s-au născut ,,U", echipa studenţilor, şi „România", cea care avea să ne fie rivală ani şi ani de zile... Eu am rămas la studenţi, pentru că tocmai mă întorsesem de pe front şi mă înscrisesem la Facultatea de drept. De fapt, dacă stau să mă gândesc bine, „U" al nostru nu s-a născut aşa, spontan, într-o zi de septembrie 1919, în sala de festivităţi a Prefecturii din Cluj, ci este feciorul societăţii cultural-sportive „Petru Maior", a studenţilor români de la Viena, cu filiale la Budapesta şi la Praga... Aş vrea să nu uiţi că primele tricouri, alb-negre, culori rămase până astăzi, ni le-a dăruit inginerul Andrei Suciu... Tricourile alb-negre şi ghetele, foarte frumoase, de crom, ni le-a adus tocmai de la Praga şi le-a înmânat lui Szöny, băiatul administratorului de la terenul de fotbal, cel care avea să fie pentru tine Szöny-baci, iar pentru Anca sau Oprea — un fel de legendă, la moartea căreia, după cum prea bine ştii, a vorbit aşa de frumos Titus Lucaciu... Unde am rămas, Mircea?

— La „Petru Maior".

— Da. La „Petru Maior". Mai zilele trecute, mă întâlnesc cu Titus. Strigă de departe, cu vocea lui răguşită: „Servus, Brutus!" Şi-mi întinde o hârtie. Zice: „Brutus dragă, mai mare ocara... Un rugbyst — auzi tu, un rugbyst — Cordoş Nicolae, cel de-a jucat centru la „U", a găsit prin arhive primele cronici de fotbal, apărute în Transilvania şi scrise de un student, Lisandru. Să ştii de la mine că-s tare frumoase. Dacă le-arăt lui Victor Morea, moare de ciudă... Ştii ce te rog? Dă-i măcar una lui Mircea Luca, dacă-l vezi, că eu nu mai am timp, plec cu avionul la Bucureşti, şi Mircea mai e în stare să-mi spună că nu prea se potrivesc. Nu! Nu! Îţi spun eu, e-n stare, cu toate că mă pisează toată ziua să-i procur câte ceva din parfumul de epocă..."

— Şi unde-i cronica?

— Uite-o aici. Dar să ştii că te costă. Hai să bem un *schwarz* în Piaţa Păcii. Cronica e din „Românul", 24 noiembrie / 7 decembrie 1913. E de la un meci între

echipa „Petru Maior" şi echipa Colegiului „Szent Imre", amândouă din Budapesta... Ascultă: «În prezenţa mai multor sute de oameni, jocul se începe la orele 3. Adversarul echipei „Petru Maior" e Colegiul „Szent Imre", în echipa căruia joacă jucători din „33FC" I şi „Mafc" I. La echipa noastră, când intră pe teren, se observă o deprimare sufletească. La antrenarea pe o poartă, clasicii noştri Gruescu şi Cîmpian par nervoşi... Cu astfel de dispoziţie, puţine şanse avem. Un sunet de sirenă ne atrage atenţiunea. Jocul începe. Colegiul începe, şi în câteva momente e la poarta noastră; combatantul de mijloc vrea să plaseze mingea în colţul porţii; cu inima strânsă, aşteptăm cu toţii *goalul*, când iată că soseşte ca un turn de apărare *back*-ul Pfeil, care, cu o izbitură puternică, trimite mingea dincolo de linia de jumătate... Combatanţii noştri pornesc un atac raţional şi frumos, însă adversarul Stiesl („33FC") stă ca o stâncă... Gruescu, mărginaşul nostru, în urma unor leşinuri, e indispus... Leucuţa, neastâmpăratul nostru acoperitor, e înlocuit de fratele său cel mai mic, însă acesta e departe de a ne fi folositor. Jocul e variat, atacurile se schimbă cu repeziciunea fulgerului... Acum adversarul e periclitat de idealul joc al lui Cîmpian, iar în următorul moment numai agerimei portarului Tripa îi putem mulţămi că a scăpat fără *goal*... Adversarul face o ilegalitate, Suciu dă pedeapsa... combatantul Belu aleargă... un arc maiestuos descris de minge în aer... portarul advers se avântă puternic, mingea cade în mreje... *goal*... Publicul, frapat de frumosul joc al lui Belu, erumpe în aplauze... De aci începând adversarul e dur... Terorizează judele, şchiopătează oamenii noştri... însă peste 10 minute Belu ridică raportul *goal*-urilor la 2:0 în favorul nostru... Acum, din echipa adversă, Pitioff, Stiesl, Fackelmann (acesta din urmă juca odată în Arad în „AAC"!), es în linie de bătaie şi ne egalizează... Însă această egalizare n-a fost de loc reală... Salvan, şampionul nostru, care până

„U“ 1921. În dreapta, jos: prof. Ţîrlea. Lîngă el, Brutus Raţiu. În mijlocul rîndului de trei: Guga

aci făcea minuni, acum şchiopătează. Suciu, dezarmat de o lovitură inegală a lui Stiesl... Sub influenţa îmbărbătărilor ce veneau din public, „Petru Maior" face atac peste atac, însă jocul dur al adversarului strică totul.

În ceea ce priveşte jocul, întreg „Petru Maior" în combinaţiuni era superior adversarului. Cîmpian, combatantul nostru de mijloc, a avut o zi frumoasă. Combinaţiuni pe cât de variate pe atât de neaşteptate şi frumoase caracterizau jocul său neînlocuibil. Mărginaşul Drăgan, vestit în fugă, nu-şi afla locul... Mai e de remarcat jocul folositor al studentului Ungureanu, care, în calitatea sa de apărător, ne prezintă o valoare remarcabilă. Rezultatul final, 2:2.

Jocul se sfârşi fără izbândă şi fără bătaie». Ce zici de finalul ăsta?

— Zic că ar trebui să-i mulţumim cronicarului Lisandru.

— Şi ca e tare urât ca peste 50 de ani, uneori, în tribună, să ne prostim ca pruncii, scandând acel de neînţeles „Aţi mâncat bătaie"... Unde am rămas, Mircea?

— La prima zi de antrenament.

UNDE-S BRAZII ASTĂZI...

— Aşa-i, Mircea. A fost o zi mare, doctore Luca. Pentru că ne-am dat seama că suntem vii, Mircea, sau, cum spuneţi voi, mai tinerii, că am luat cunoştinţă de sine. Şi unde pui c-aveam de înfruntat echipe tari, alcătuite parcă pe căprării medievale: echipa măcelarilor (Husos), echipa feroviarilor (K.T.C.), a comercianţilor (K.K.S.), a muncitorilor (K.M.T.E.), a atleţilor (K.A.C.). Şi mai era echipa băieţilor cu bani mulţi, „Haggiborul", care-şi tocmise antrenor tocmai de la Budapesta, unul Franz Döme, de jucase cu vestitul Orth. Cu Franz Döme ne-am înţeles şi noi după aceea. Venea la „Universitatea", la câte un antrenament, şi-l plăteam cu bucata. Îmi aduc aminte de primul antrenament cu Döme. A venit pe teren exact la ora fixată. Noi eram adunaţi de mult. A dus fluierul la gură. Dar nu l-au auzit toţi. Guga continua să tragă la poartă, unde-s brazii astăzi... Acolo unde băiatul lui Şepci sare în înălţime... Atunci l-am strigat eu pe Guga. Dar Döme m-a apucat de mână şi mi-a spus să-i dau pace. Şi

Guga a continuat să tragă la poarta lui Tripa, primul portar al lui „U", cel dinaintea lui „Pompi" Lazăr, internaţionalul.

După câteva minute, în care timp Guga a tras tot ce a apucat, Franz Dome mi-a spus, frecându-se la ochi: „Mă băiete, dacă ziariştii de la Budapesta ar vedea cum trage Guga ăsta al vostru, o lună ar umple paginile doar cu el".

O spunea omul care adusese, între timp, doi jucători formidabili, pe Borstein şi pe Rosenfeld, de la Hakoach din Viena... Unde am rămas, Mircea?

— Nu mai ştiu. Spuneaţi că o să lăsăm la urmă povestea cu Traian Grozăvescu.

ÎNVINGĂTORUL „SCALEI"

— O, da, bine zici... Numai că va trebui să lăsăm şi mai la urmă primul turneu al lui „U" peste graniţă.

Ce mult ne-a iubit Traian pe noi, „uiştii"... Ne însoţea pretutindeni. Ne ajuta cu bani. Deseori plătea tot banchetul, şi la victorie, şi la înfrângere. Sediul nostru era la „Czell", străMoşul lui „Ursus"... Traian Grozăvescu nu lipsea niciodată de la meciurile noastre... Într-o vreme s-a certat cu Popovici-Bayreuth, directorul Operei din Cluj. Şi, în cearta asta, directorul n-a fost *fair-play*. A început să-i pună matinee lui Traian în fiecare duminică la 3, ca să nu poată vedea meciul. De cele mai multe ori îl încărca şi cu „Cavaleria rusticană" şi cu „Paiaţe", care, după cum ştii, se cântă împreună. Şi cât s-a zbătut Traian să scape. Dar degeaba... Bietul Traian se perpelea în cabină, cu o ureche spre soneria regizorului de culise şi cu cealaltă lipită de receptorul telefonului care avea legătura cu arena. De la o vreme, melomanii au început să-şi dea cu părerea că Traian Grozăvescu e mult mai bun în „Paiaţe" decât în „Cavaleria". Şi aşa era. Timp de două luni, cât a durat „gluma" lui Bayreuth, Traian a cântat ca pe ghimpi „Cavaleria", ca să-şi dea drumul abia în „Paiaţe", adică în al doilea *mi-temps*, când telefonul, dragul de el, îi aducea vestea că în parc Universitatea şi-a îngenuncheat „duşmanul"!

Ce mult l-am iubit pe Traian Grozăvescu — „Ciutca" al nostru! A fost, poate, cel mai distins suporter al lui „U". El,

Guga

învingătorul „Scalei", nu scăpa niciodată prilejul să spună prietenilor de teatru că cel mai mare artist pe care-l cunoaşte e Guga, pentru că în picioarele lui mingea sună, şi iarba foşneşte a umilinţă.

Traian a plecat apoi la Viena, pentru mai multă vreme. A revenit de câteva ori în turnee, la Cluj, dar nu mai era Traian din primul *mi-temps*. A murit, cum ştii. Era frumos ca Apollon din Belvedere şi veşnic îndrăgostit, ca Zeus. Tot tânăr avea să moară şi Guga, artistul la trecerea căruia iarba foşnea a umilinţă.

— Vă mulţumesc, doctore Raţiu. Aş putea scrie zeci de pagini numai cu...

— Nu fii şmecher, Mircea. Spune direct că îţi ajunge ce ţi-am povestit. Eu, însă, sunt dator să-ţi aduc aminte, dac-ai uitat, că mai avem de povestit turneul. Primul turneu al lui „U" peste hotare.

— Vai de mine, dar...

— Lasă asta, Mircea. Ţie nu ţi-au plăcut niciodată fentele. În sfârşit...

FOTBALUL DE ALTĂDATĂ...

Ca să ajung la turneu, trebuie să-ţi spun, însă, că între timp am făcut şi noi câte ceva în fotbal. Chiar în toamna lui 1919, la înfiinţare, am bătut Gloria la Arad, cu 3—0. A fost un meci cu peripeţii. Guga, care era şi funcţionar la C.F.R., a făcut rost de un vagon şi l-a lipit de celelalte. Am pornit frumos la drum, dar în gară la Războieni şeful şi-a dat seama că vagonul nostru n-are acte. Noroc de Guga, care ştia Morse şi a primit aprobarea prin semne, pe garanţia Clujului.

Contra Gloriei, primul gol l-a dat tot Guga. Pe al doilea l-a potrivit Ţîrlea. Nu-mi amintesc cine l-a dat pe al treilea. După meci, ştiu că am rămas o săptămână întreagă pe malul Mureşului. Tatăl lui Văţan era protopop la Şiria şi a întins o masă ca pentru 5000 de flămânzi. La fel s-a întâmplat şi cu părinţii lui Petica, „halful la dreapta". A fost petrecere mare...

...Prima oară am jucat la Bucureşti în 1920. Şi aici am călcat cu dreptul. Am câştigat meciul cu... „Transilvania", o echipă care avea să devină, peste un an, Venus. Am jucat pe Federaţie... astăzi Stadionul Tineretului, lângă Ştrand. A fost lume puţină. Mai mulţi erau cei din jurul terenului de rugby, spre mănăstirea Caşin, încolo.

PLACE DE LA CONCORDE

În 1923, către toamnă, am primit o invitaţie de la Grenoble, ca să jucăm câteva meciuri în cadrul unui mare festival studenţesc. Sigur că invitaţia n-a venit aşa, din senin. Au pus o vorbă bună şi studenţii români de la Paris. Mai ales Emil Petrovici, viitorul academician, şi Demian, pictorul.

Când am aflat vestea, ne-a apucat nebunia. Din nenorocire, însă, nebunia n-a durat decât două ceasuri. *„De unde bani?"* Am stat o noapte întreagă şi am căutat o ieşire. A doua zi m-am dus la o bancă şi am cerut bani. Eram atât de obsedaţi de Grenoble, încât nu ne-am jenat să-i cerem profesorului Coriolan Tătaru să gireze împrumutul de 100000 lei.

Aşa a început aventura. La plecare am luat, fiecare, câte-o pâine mare şi, dacă-mi aduc bine aminte, cineva de la Păltiniş ne-a donat câte-un burduf de brânză.

Drumul s-a lungit. Mergeam greu. Am mâncat prima ciorbă la Triest. După îndelungi peripeţii am ajuns şi la Paris, cu mare întârziere, pentru că jocul pe care îl aranjasem, pe drum, cu Torino, ca să mai scoatem un ban, a căzut din cauza manifestaţiilor pe care le începuseră „băieţii" lui Mussolini.

Când am plecat, în sfârşit, de la Torino, ne-am dat seama că o jumătate din suta de mii girată de profesorul Coriolan Tătaru s-a şi dus pe apa Padului, cu toate că nu-mi aduc aminte să fi luat mai mult de-o ciorbă, încă una, în oraşul lui Juventus. Faţă de gravitatea situaţiei noastre financiare am luat măsuri severe. Raţia de tutun s-a redus ca la puşcărie. Am împărţit ţigara în patru, cu creionul.

La Paris, unde aranjasem un alt meci, în aşteptarea Festivalului de la Grenoble, a trebuit să stăm, peste plan, încă 10 zile. Şi dacă-i adevărat că aşteptţi Parisul o viaţă întreagă, la fel de adevărat e că nu priveşti obeliscul din Piaţa Concorde (aşa cum ai visat să-l priveşti) dacă Aurel Guga sau Pompi Lazăr îţi ia din gură ultimul sfert din ţigară.

Timp de 10 zile am umblat prin Paris, străbătând pe jos drumul de la Notre-Dame la Arcul de Triumf şi de la Invalizi la Madeleine, în aşteptarea meciului cu campioana Franţei, Stade Français... Am stat, bineînţeles, în Cartierul Latin. Între timp am apucat să facem un singur antrenament. Am apărut pe teren chiar în ziua în care ni s-au terminat banii. 27 octombrie 1923. Şi am pierdut cu 5—0. De fapt, ne-au bătut doi adversari. În primul rând antrenorul lui Stade Français, un englez, pare-mi-se Buillon — o fi fost din oastea normandă a lui Wilhelm Cuceritorul — care a intrat la pauză şi a urcat scorul de la 1—0 la 5—0, iar în al doilea rând, gazonul netuns, ajuns la peste 25 de centimetri, pe care marea măiestrie era să afli unde e mingea cu o clipă mai devreme decât adversarul. Mai mult decât atât, după pauză am jucat şi în nouă,

pentru că Şerb şi Curea[1] s-au rănit, iar noi n-am putut să trimitem în teren rezervele, pentru că aşa era protocolul.

Au urmat zile grele. Zile în care Emil Petrovici şi Demian, pictorul, au alergat prin Paris mai mult decât alergasem noi de la înfiinţarea lui „U", pentru a strânge de la studenţii români banii necesari drumului până la Lyon.

GUGA...

Lyonezii ne-au primit cu zâmbetul pe buze, dar se vedea că nu le scăpaseră ziarele cu cronica şi, mai ales, scorul meciului de la Paris. În dimineaţa jocului ne-a vizitat şi consulul român. Ne-a spus câteva cuvinte, vechea poveste cu „sunteţi ambasadori ai neamului", şi ne-a promis 20 de sticle de şampanie în caz de victorie. Aurică Guga a luat totul în serios şi a dat trei goluri. L-au imitat Bonciucat şi Giurgiu. Scor final: 5—2, plus o pagină specială pentru Guga. Rezultat final: consulul a izbutit marea performanţă de a se evapora în plin noiembrie. Traian Grozăvescu ar fi venit pe jos de la Viena ca să se ţină de cuvânt.

A urmat drumul spre Grenoble şi... 3—0 pentru noi, în mijlocul unui stadion plin, cu patru miniştri în loja oficială. Guga a dat iar două, iar Bonciucat l-a imitat, ca de atâtea ori... Amândoi sunt duşi astăzi... Oare ce taină face ca fotbaliştii atraşi de poarta adversă să moară deseori înainte de a trece pragul bătrâneţii! Cei mai mari şuteri ai lui „U" — Guga, Bonciucat, Ploeşteanu — au plecat rând pe rând, mult înaintea fundaşilor sau „acoperitorilor" — cum scrie la „Românul" — spre pajiştea cea de odihnă. Or fi arzând inimile lor mai aprig? Cine ştie!...

Curând după aceea am trecut Alpii, spre Torino, de unde ni se scrisese că lucrurile s-au liniştit şi că primarul ţine tare mult să jucăm acolo. Am fost primiţi ca o echipă mare. În gară a venit însuşi directorul lui „Fiat", signor Cenari.

Meciul s-a terminat cu un scor... italian: 0—0. Am auzit pe cineva spunând nu de mult că atunci, la Torino, ar fi

[1] Iată formaţia care a susţinut jocul cu Stade Français: Lazăr — Ţîrlea, Albiş — Deutsch, Curea, Brutus Raţiu — Covcan, Guga, Şerb, Bonciucat, Giurgiu I.

jucat şi patru din „aleasa" Italiei. O fi fost aşa, nu zic, dar dacă nu pot da nume pentru ca tu, Mircea, şi cititorul, după tine, să poată verifica treaba asta, mai bine să ne lăsăm păgubaşi. Ceea ce pot să-ţi spun e că italienii au jucat foarte bine, că Pompi Lazăr a apărat aşa cum rar se-ntâmplă, că noi am fost la fel de buni, şi că pe Guga au stat tot timpul vreo doi vlăjgani, cum stau şi astăzi italienii când vor să nu piardă. Şi pot să-ţi mai spun că meciul a fost condus de doctorul Văţan, care s-a simţit atât de onorat de faptul că mai marii clubului din Torino l-au invitat să arbitreze meciul, încât ne-a refuzat nouă, „uiştilor", un gol absolut valabil. Aşa mi s-a întâmplat şi mie să văd, o dată în viaţă, un arbitru huiduit pentru vina de a fi anulat un gol oaspeţilor. De atunci, adică de peste 45 de ani, caut şi eu, ca Diogene, o întâmplare asemănătoare, dar nu s-a ivit încă. Eu, totuşi, o aştept...

DEUTSCH, SANTINELA IMPERIALĂ

Şi iar am pornit la drum. Am mers pe Valea Padului, am trecut prin Veneţia — ar fi un semn de mare trufie să mai descriu şi eu Veneţia — am revăzut apoi Triestul şi ne-am oprit la Zagreb. Ne mai subţiasem noi între timp la trup, dar n-a cârtit nimeni, cu toate că ne-ar fi prins tare bine un burduf de Păltiniş şi la întoarcere.

La Zagreb am jucat cu HASK. Aici nu mai e cazul să fiu modest. HASK era campioana Iugoslaviei. Jocul a fost foarte dârz. Alergau ai mei de parcă atunci ar fi plecat la drum. Ne mâna, însă, din urmă, dorul de casă. Cu câteva minute înainte de ultimul fluier era 1—1. Dar... n-a fost să fie. Extremul dreapta al croaţilor a tras puternic, Pompi Lazăr a respins cu pumnii, printr-un plonjon formidabil, care, din păcate, l-a hipnotizat pe fundaşul Deutsch. Încremenit de admiraţie, Deutsch a lăsat mingea să-l lovească în frunte, ca o santinelă imperială, şi Pompi, căzut în dreapta, a văzut-o furişându-se spre bara cealaltă.

MARELE „U"

Seara am luat iarăşi trenul. Tot clasa a treia, şi tot personalul. Am mers 24 de ore până la Jimbolia. Am fost primiţi mai ceva ca la Torino. Drept să-ţi spun, m-a cam uimit primirea asta. Abia într-un târziu ne-am dumirit şi noi. La plecare, făgăduisem celor din Jimbolia un joc amical, după vama de întoarcere, în drum spre Cluj. Şi mai erau două ore până la jocul pe care-l anunţa, cu litere uriaşe, un afiş chiar în gară. Ce era de făcut? Eram lihniţi de foame. Poate la fel de lihniţi ca marinarii lui Magellan în mijlocul Pacificului. Gazdele ne-au întrebat imediat dacă am vrea să gustăm ceva înainte de meci. Am răspuns cu indiferenţa omului sătul, dar ne-am îmbulzit ca la pomană în uşa primei bodegi. Am mâncat cârnaţi şi pâine pe o masă de biliard. Apoi ne-am dus la arenă.

Cele 90 de minute mi s-au părut fără sfârşit. Am câştigat cu 1—0. Guga, bietul de el, a făcut câteva driblinguri pentru ca publicul să nu-şi dea seama că abia ne ţinem pe picioare. Am fost aplaudaţi. Toţi erau convinşi că scorul mic se datorează clemenţei marelui „U".

CEI 500 DE DOLARI

Am ajuns acasă la capătul puterilor. Victoria din Samotrace era undeva la capătul lumii. Mă simţeam atât de obosit, încât Venus din Milo mi se părea acum o femeie ca multe altele, iar Parisul — un oraş în jurul căruia vâlva e prea mare.

La Cluj, primire triumfală... Două camioane bătute cu flori... Un al treilea, rezervat muzicii militare. Am traversat oraşul în sunetele fanfarei. Când am coborât, în sfârşit, pe pământ, inginerul Şincai, care condusese de fapt caravana noastră prin Europa, a scos portofelul şi ne-a arătat 500 de dolari. Am rămas cu gura căscată. *„De unde-s banii?"* A răspuns foarte calm: *„Un rest, acolo, de la meciurile jucate"... „Şi cum de te-ai îndurat să-i ţii când nu mai aveam ce mânca?" „I-am ţinut pentru orice eventualitate. Asta, în primul rând. Iar în al doilea, m-am gândit că o echipă mare nu poate veni din străinătate cu mâna goală"...* I-am dat pace. Aşa-s ardelenii... Când le intră lor ceva în bilă...

Şi o să mă întrebi acum ce am făcut cu suta de mii giratã de profesorul Coriolan Tătaru. Trebuie să-ţi mărturisesc că a fost mai uşor decât ne-am fi aşteptat. Am scos banii în primele trei meciuri jucate. Lumea s-a îmbulzit ca în ziua primirii, la gară. Era, pentru toţi, ceva nou. Fusesem la Paris! Îi ţinusem pe italieni în şah, la Torino! E o chestie simplă de psihologie. Şi trebuie să-ţi spun că cele trei jocuri au avut o atmosferă specială, un soi de parfum exotic... Era, într-adevăr, ceva nou... Şi-acum, dragă Mircea, dă-mi voie să nu te mai întreb unde am rămas.

VEDENIILE

— În schimb, vă rog să-mi îngăduiţi mie o întrebare.

— Te ascult.

— Aş vrea să cunosc şi eu, ca un reporter ce mă aflu, care e cea mai frumoasă amintire a dumneavoastră de la „U"?

— La „U" eu nu am amintiri. La mine totul se petrece în prezent. Vezi tu, dragă Mircea, poate că n-ai să mă crezi, dar eu, când mă întâlnesc cu Pompi Lazăr sau cu Huza, simt că se petrece ceva ciudat, de care mi-e aproape teamă. Pentru că eu nu-i văd decât pe cei de acum 45 de ani. Pompi îmi spune că Giurgiu are vocea răguşită. Eu, însă, nu-mi dau seama. Pentru că-l aud pe Giurgiu ştrigând să-i dau mingea în nu mai ştiu care meci cu Hakoach. Giurgiu îmi spunea mai zilele trecute că Huza ţine nu ştiu ce regim. Şi mie îmi vine să râd. Pentru că nu-l pot vedea decât în tren, către Franţa, mâncând pâine şi brânză, încet-încet, ca un cioban obosit, timp de trei ţări la rând. Mai mult decât atât, ori de câte ori mă duc la arenă, am vedenii. Uifăleanu dispare ca prin farmec şi apare Surlaş, pentru ca apoi să se iveascã Tripa sau Ţîrlea... Tu, ca doctor, ai să-mi spui, poate, să nu mai umblu fără pălărie, pentru că vedeniile ar veni din pricina soarelui. Dar eu n-am să te cred, pentru că nu-s vedenii. Iar dacă sunt vedenii, cu atât mai mult n-am să pun pălărie. Pictorul acela olandez, zi-i pe nume, nu purta pălărie tocmai pentru ca să aibă vedenii. Dă-i voie atunci unui moşneag de şeptezeci şi doi de ani să vrea să revadă, cu orice preţ, tricoul făr' de pereche al lui „U" pe pieptul

tânăr al lui Petica, Popovici sau Crîsnic şi să nu vrea să vadă jiletca pe care Pompi o poartă acum, în miez de vară.

Servus, Mircea!

...Dar n-a făcut decât doi paşi. S-a întors iarăşi...

— Ziceai, Mircea, că aduceţi o echipă străină bună, pentru Semicentenar. Poate vine Juventus din Torino. Ce bine ar fi să vină Juventus... Aş fi şi eu, încă o dată, tânăr.

AMINTIRILE MELE

HUNGARIA

Şi-acum aş vrea să vă fac o mărturisire. După ce l-am ascultat pe moş Brutus Raţiu, nu ştiu de ce am impresia că ei, bătrânii, au trăit fotbalul, iar noi am vegetat. Desigur că în toată credinţa asta e şi o mare doză de închipuire, care face din orice urmaş un epigon, dar astă-seară sunt puţin descurajat şi cred că am să-l dezamăgesc pe Titus Lucaciu cu prima mea şapcă roşie... Pe de altă parte, dacă m-aş lăsa pradă farmecului personal al lui moş Brutus, ar însemna să capitulez, şi asta nu s-ar prea potrivi cu mine, fie şi într-o îndeletnicire de debut, cum este asta a scrisului. Aşa că, Doamne-ajută!...

...Am făcut ochii mari, mari de tot, în ziua de 21 iunie 1931, când am jucat ca „pitic" în deschiderea unui meci cu faimă în Cluj: *Universitatea — Hungaria (1—1).* Aveam 10 ani, un trup de slăbănog şi nişte pantofi de tenis în care încăpeau doi, şi-n lung şi-n lat, sau, dacă vreţi, şi stângul şi dreptul deodată.

21 iunie 1931 a fost o zi teribilă în Cluj. Dar nu pentru cele întâmplate în pârlitul meu joc de copii, ci pentru ceea ce avea să vină în jocul „mare".

Îmi aduc aminte că în timp ce noi, copiii, ne retrăgeam de pe teren, cei mari tropoteau sub tribună. Hungaria mi s-a părut semeaţă şi puţin sfidătoare. Se spunea că avea şi de ce. Tocmai fusese în întreaga Europă şi bătuse cam tot ce întâlnise în cale.

Ai noştri erau parcă palizi şi încruntaţi. Ştiu că timp de două sau trei minute, cât am zăbovit acolo, ca să-i privesc şi să aud uralele mulţimii, ai noştri se tot întrebau: *„Dar unde-i badea?"* Abia când a apărut Lazăr Sfera, fundaşul, am aflat şi eu cine-i „badea". Ţin minte că Vasi Deheleanu

s-a răstit la Sfera: *„Unde-ai fost până la ora asta, fluture de noapte?"* — şi că badea i-a spus în două vorbe că a avut examen la engleză, împreună cu Ştefănescu Marius, halful, şi că Ştefanovici, profesorul de engleză, zis Svenks, a lungit seria dinainte parcă într-adins. Aşa, amândoi au fost nevoiţi să renunţe la examenul de engleză, ca să nu piardă meciul.

Afară ploua tare. În timpul meciului nostru de pitici începuse să picure. Acum, însă, turna ca din cizma de la „Ursus", în cinstea zilei care desparte primăvara de vară.

La început, maghiarii ne-au luat la pase fine, *à la Europa Centrală*, cum ar spune nenea Virgil Economu. Dar noi am pus pieptul. Cu toate astea, nu i-am putut împiedica să deschidă scorul. Golul l-a dat Giussy Baratky, care juca pe atunci la Budapesta. De la 1—0 încolo, însă, ai noştri s-au trezit ca din somn, cum s-a întâmplat de mii de ori, în faţa ochilor mei, în ultimii 40 de ani, şi au venit peste Hungaria „ca pământul", cum avea să spună mai târziu cel mai mare şef de orchestră din istoria tribunei clujene, pe nume *excelenţa sa doctorul Jean Căpîlnaş*. Şi aşa, cam pe la mijlocul mitanului doi, badea a pus mingea cam la 30 de metri de poartă, s-a certat un pic cu Bulzan — *„las' că bat eu!"* — s-a tras vreo 10 metri, şi când a înfipt târnăcopul în minge, portarul maghiar Jivari n-a apucat să facă nici o mişcare. Mingea a şters bara, acolo unde se îmbrăţişează muştele, şi... gol! Stadionul a sărit în aer, badea şi-a suflecat mânecile — vezi, doamne, nu mi-am făcut decât datoria — dar Bulzan l-a luat pe sus şi amândoi s-au rostogolit în iarbă. Celebrul cuplu de fundaşi Sfera — Bulzan, zis „Crimă şi pedeapsă" pentru motive lesne de înţeles, sărbătorea astfel un *draw* cu Hungaria, care însemna, pentru echipa noastră, a studenţilor, o victorie[1].

Seara a fost petrecere mare la „Ursus". Am dat eu ceva târcoale pe acolo, dar nu se prea cădea. N-aveam decât 10 ani. Şi cât aş fi vrut să stau, fie şi sub masă, între piciorul drept al lui „Crimă" şi cel stâng al lui „Pedeapsă", şi să ascult, să ascult, să ascult...

---

[1] „U", în meciul cu Hungaria: Satmari — Bulzan, Sfera — Deheleanu, Doboşan, Ghilezan — Tabacu, Sepi II (Abrudan), Baba (Sepi II), Surlaşiu, Baciu.

Spunea moş Brutus Raţiu că între fotbalul de pe vremuri şi cel de azi diferenţa e că fotbaliştii de ieri puteau sărbători o săptămână întreagă victoria. Eu aş mai adăuga o diferenţă. Fotbaliştii copilăriei mele, şi chiar cei de pe vremea senectuţii mele de jucător, sărbătoreau victoria toţi laolaltă, în jurul aceleiaşi mese. Fotbaliştii de astăzi se împart în grupuri, care încotro. M-am gândit deseori de ce s-o fi întâmplând aşa. Să fie la mijloc faptul că mulţi dintre cei de azi au automobile şi e foarte uşor să ajungi la „Someşul rece" sau la „Doi cocoşi"? Poate. În orice caz, dispersiunea asta seamănă foarte puţin şi cu corul din „Hernani" şi cu cel viu care-l acompania pe Dascălu la „Zissu", pe Batiste, când Tony se lua la întrecere, pe ardeleneşte, cu Alexandru Grozuţă însuşi...

CARNEŢELUL DE CUVINTE

Văd, însă, că m-am luat cu vorba, ca studenţii cu halbe din Heidelbergul de altădată, şi încep să uit de datorii. Iar asta nu-i pe ardeleneşte.

În primul rând, povestind despre meciul cu Hungaria, am sărit peste şapte ani din viaţa lui „U". Doctorul Raţiu a înnodat firul până în 1924, adică până la întoarcerea din turneu. Eu am să încerc să întind puntea până în 1931. Trebuie să vă spun că am un ajutor nepreţuit. Este vorba de carneţelul meu de cuvinte la franceză, în care linia roşie din mijloc desparte nu numai pe *pain* de *pâine*, ci şi cifra victoriei de cea a înfrângerii.

În al doilea rând, trebuie să explic celor mai tineri cum s-a făcut trecerea de la Guga şi Brutus Raţiu, care au stăpânit, să zicem, primul deceniu, la Lazăr Sfera şi Nicu David, care aparţin celui de-al doilea. Înainte, însă, de a deschide carneţelul de cuvinte, nu mă rabdă inima să nu vă aduc aminte că la o lună după acel 1—1 cu Sfera şi Bulzan, Hungaria s-a dus la Timişoara şi a dat cinci goluri Ripensiei, fără să primească vreunul, pentru ca Luca Mircea, cronicarul, să aibă şi el un termen de comparaţie. (Iartă-mă, dragă Ripensie, dar, după cum bine ştii, în fotbal se poate demonstra orice.)

Să vedem acum ce spune carneţelul...

După turneul cel lung, în primăvara anului 1924, „U" al nostru a câştigat campionatul Clujului, învingând toate „căprăriile", dar, o dată ajuns în finala pe ţară, a fost eliminat de C.A.O., după un prim 0—0, plin de speranţe, obţinut chiar la Oradea. În campionatul următor, „U" câştigă din nou zona clujeană, dar pierde în sferturi cu Petroşanii. A fost un meci... scurt. S-a întrerupt după o jumătate de oră, şi „U" nu s-a mai prezentat pentru rejucarea de la Arad.

După un an de *dolce far niente*, „U" revine în capul seriei clujene (1926—1927), bate A.M.E.F.A. în sferturi, cu 3—0, dar pierde elegant în faţa Chinezului, aflat la apogeu, cu 2—5[1]. Elegant, repet, pentru că „U" a ratat în ziua aceea două lovituri de la 11 metri, ambele apărate de Zombori.

În campionatul 1928 — l929, „U" coboară câteva trepte. Formaţia epocii eroice se desface. Părăsesc treptat scena Guga, Bonciucat, doctorul Ţîrlea, Giurgiu I, Huniade, Pompi Lazăr. Trecuseră şapte ani de când Guga marca golul victorios al echipei noastre naţionale în primul ei meci contra Iugoslaviei, la Belgrad[2].

„U" renaşte ca prin farmec în campionatul 1929—1930. 4—0 cu Stăruinţa Oradea, 7—0 cu H.T.V. Sibiu. Dar se opreşte din nou în semifinale: 0—3 cu Gloria la Arad. Şi, poate pentru prima oară, „druckerii" se gândesc cu nostalgie la echipa lui Brutus Raţiu, care câştigase cu 3—0, tot la Arad, şi tot cu Gloria, când cu masa întinsă la Şiria, la popa Văţan.

În sezonul 1930/31, „U" e învins din nou în luptele „fratricide" de pe terenurile Clujului, dar a renunţat la turneul final al campionatului naţional, în aşteptarea Hungariei, aşa cum am văzut, şi a Ujpest-ului, aşa cum vom vedea.

Acum se sfârşeşte epoca eroică, şi începe epoca de aur. Au venit, timişorenii! A venit Deheleanu, apoi Doboşan. I-au urmat Sfera, Sepi, Tabacu, Surlaşiu.

Titus Lucaciu ca un latinist ce era, avea să exclame: „Grecia învinsă l-a învins pe ferocele ei învingător"... Tot

---

[1] Echipa învinsă în acea semifinală: Buga — Doczi, Chifor — Horinkas, Ghilezan, Giurgiu II — Huniade, Giurgiu I, Istvanfi, Bonciucat, Cipcigan.

[2] Belgrad, 8 iunie 1922, România — Iugoslavia: 2—1.

aşa, tricoul alb cu negru al lui „U", deşi luat cu asalt de bănăţeni, i-a cucerit, i-a nimicit, cu farmecul său unic,

pe „romanii" moderni, adică pe Vasile Deheleanu, pe Lazăr Sfera şi pe toţi ceilalţi.

TOTUL A FOST FRUMOS LA „U"...

Ce bine că am adus vorba de Sfera. Badea Lazăr a rămas până astăzi unul de-ai noştri, de-ai Clujului.

«Să ştii, Mircea, că aş fi putut să fac foarte bine Academia Comercială la Bucureşti, dar m-au atras spre Cluj cântecele voastre şi acest „U" pe piept, care-i un semn de tinereţe şi, dacă vrei, un fel de potcoavă cu noroc. După Universitatea am jucat la Venus, am fost de multe ori în echipa naţională, am legat o prietenie mare cu Ghiţă Albu, dar vremea petrecută la Cluj nu se poate compara cu nimic.

La Bucureşti, la Venus, am câştigat bani mulţi, dar nici nu ştiu ce-am făcut cu ei. La „U", până şi sărăcia a fost frumoasă. Îmi aduc aminte bine de cantonamentele noastre, când dormeam cu toţi sub tribuna din Parc, pe paie, cu o prelată deasupra. Îmi aduc aminte cu plăcere până şi de profesorul Oliviu Ştefanovici-Svenks, care, aflând că joc fotbal la Universitatea, m-a făcut „cal de curse" şi m-a trântit la engleză, după meciul acela cu Hungaria. Ţi-l aduci aminte? Oliviu Ştefanovici-Svenks, diplomat la Oxford şi duşman al fotbalului!...

Şi ce mult a trebuit să lupt să-l îmbunez. Am început să cânt şi la vioară numai ca să-l conving că am şi alte preocupări. Am intrat şi în orchestra facultăţii. L-am câştigat abia în ziua în care m-a văzut, cuminte, la pupitru.

Totul a fost frumos la „U". Chiar şi magherniţa de lângă Parc, în care locuiam cu Bulzan. Şi ce bun prieten a fost Bulzan! Parcă-l văd. Se trezea, primul. Eu mă uitam la el printre gene. Aş fi vrut să mai dorm. Bulzan se scula cu mişcări greoaie, de ţăran obosit, se apropia de uşă, lua creta de pe poliţă şi trăgea o linie pe canatul uşii. Asta însemna că eu am venit iarăşi către miezul nopţii. Nu mi-a spus niciodată de ce trage liniile acelea cu creta. Până la urmă, însă, linia de cretă, trasă dimineaţa, uneori chiar în

zori, mi-a amintit că e mult mai bine să cinez, în sihăstrie, cu Bulzan.

Totul a fost frumos la „U"... Chiar dacă maiorul Băleanu, conducătorul nostru, intra fără să bată la Marius Ştefănescu acasă, pe Dragalina, şi se uita până şi sub pat, în căutarea unui şarpe cu ochi dulci.

Câte n-a făcut, însă, maiorul Băleanu pentru noi, fotbaliştii! Într-o vreme, când toate sursele de gologani secaseră, maiorul Băleanu nu s-a sfiit să vândă vaca colonelului, care păştea în preajma „reşedinţei" mele şi a lui Bulzan. Toţi ne gândeam cu groază la ziua când colonelul va reveni de la Bucureşti, unde lipsea de vreo două săptămâni. Din fericire, un doctor veterinar, vechi „uist", i-a dat lui Szony un certificat în care era scris că vaca n-a mai avut zile. Colonelul, însă, a rupt hârtia. Peste o lună, şi asta cred că s-a întâmplat după meciul cu Hungaria, Szöny s-a dus în Obor şi a cumpărat o vacă. Maiorul Băleanu a plătit partea cea mare. Colonelul a fost astfel recompensat, iar Szöny — absolvit de învinuirea că n-ar fi îngrijit bine vaca dispărută.

Astăzi, după aproape 40 de ani, îi dau dreptate lui Titus Lucaciu când spune că „U" le-a făcut farmece tuturor celor care i-au purtat culorile. Şi legea asta i-a stăpânit şi pe toţi cei care s-au despărţit de „U", pentru că s-au simţit înstrăinaţi. Nae Roman nu şi-a mai regăsit zilele de glorie pe alte terenuri. Petru Emil a fost o simplă cometă la Bucureşti. La fel s-a întâmplat cu ceva mai bătrânii Lutz, Zăhan sau Dragoman. Crede-mă şi pe mine, cel mai bun Sfera a fost tot Sfera clujeanul. Dar asta nu e încă totul. Urmărind fiecare pas al fostei mele echipe, mi-am dat seama că aproape toţi cei veniţi în Cluj au plecat oarecum sfârşiţi. Orice am spune, Mateianu şi Gane vor rămâne în fotbalul românesc prin ceea ce au făcut la Cluj. Restul e un fel de inerţie, în căutarea timpului apus. Şi ca să închei cu exemplele, e destul să arăt că doi „intruşi" ca Traian Georgescu şi Ivansuc par clujeni de când lumea. Cine-ar spune astăzi că Zoli Ivansuc a jucat şi la Reşiţa?

Cu alte cuvinte, „U" este nu numai o potcoavă cu noroc, ci şi un magnet adevărat. Cum aş putea să-l uit pe bunul meu prieten Ştefănescu Marius, half de regulă şi inter de ocazie, care a jucat în cele două finale cu Ripensia, în 1933? Marius, care în ultimi doi ani de facultate fusese şi

funcţionar la o bancă în Cluj, a preferat să mai facă un an de armată, tot la Cluj, după absolvire, la 31 artilerie, numai şi numai pentru ca să poată juca şi trăi ca „uist". Până la urmă, însă, după ce s-a scurs şi acest an, a fost mutat, în decembrie 1934, tocmai la Constanţa. Credeţi poate că asta l-a putut îndepărta de ,,U"? Nu! O primăvară întreagă, primăvara lui '35, tânărul contabil Ştefănescu-„U" a luat trenul de la Constanţa, în fiecare sâmbătă după-amiază, a schimbat la Bucureşti, a mers toată noaptea, a sosit dimineaţa în Cluj, a dormit două ceasuri ,,pe Dragalina" şi s-a prezentat la meci, ca să joace. Imediat după joc, Marius lua trenul de întoarcere, ajungea în zori la Bucureşti, prindea primul tren spre mare şi intra pe furiş, luni pe la 9, în biroul Băncii. Asta a durat, cum spuneam, o primăvară întreagă. Între timp, însă, s-a aflat la Constanţa că Marius Ştefănescu e un fotbalist bun şi că ar fi foarte bine să joace la Victoria. Dar toate insistenţele colegilor au fost zadarnice. Până la urmă, Marius a fost chemat de directorul Băncii, Ilie Mecu. Şi argumentele directorului au fost mai puternice. Se punea problema concedierii lui la prima întârziere, luni dimineaţa. Aşa s-a încheiat formidabila navetă a lui Marius Ştefănescu, pe 1600 de kilometri, la fiecare sfârşit de săptămână. O navetă pe care o putem trece printre miracolele tricoului cu „U" pe piept. De altfel, povestindu-ţi ţie, Mircea, toate astea, nu fac decât să vând pepeni la grădinar.»

— Mulţumesc, bade.

— În loc să-mi mulţumeşti, apucă-te şi scrie.

UJPEST ŞI CAPRĂRIA LUI HERMES

Dacă naveta lui Marius Ştefănescu e din 1935, trebuie să mă întorc iarăşi cu patru ani în urmă.

Dacă în prima zi de vară am făcut 1—1 cu Hungaria, iată că în ultima zi de august a sosit la Cluj Ujpest-ul, care era chiar campioana Ungariei.

Niciodată nu mai văzusem până atunci stadionul nostru cu atâta lume. S-a scris, îmi aduc aminte, că ar fi fost 5000 de oameni, dar azi îmi dau seama că au fost ei mai mulţi. Lumea a venit din toată regiunea. De la Dej, de la Huedin, de la Gherla, de la Turda şi chiar de la Oradea. Cei

de la Oradea, mai ales, care văzuseră Ujpest-ul jucând, îi cunoşteau foarte bine pe Sarosi, pe Szabo, Dudas, Szalay şi Auer, cinci dintre „primaşii" echipei naţionale a Ungariei.

Ai noştri nu-şi făceau prea mari speranţe. Pe lângă faima adversarului, mai erau şi doi absenţi în echipă. Şi ce absenţi! Sepi II şi Sfera, adică „golul şi scutul"[1]. Amândoi erau plecaţi cu echipa naţională. Pe lângă ei se mai afla cu „naţionala" şi portarul clujean Satmari, care, deşi nu era „uist", putea fi folosit uneori, în poarta noastră, la jocurile internaţionale, aşa cum s-a întâmplat şi în meciul cu Hungaria. (Adevărul e că, în aşteptarea lui Andrei Şepci, portarul „uist" al Balcaniadei din 1933, „U" era de câţiva ani în criză de portar).

Ai noştri au apărut cu echipa: Micu — Chifor, Bulzan — Deheleanu, Doboşan, Ghilezan — Bindea, Abrudan, Chiroiu I, Surlaşiu şi Tabacu. Spre sfârşit avea să joace şi Krieshofer, de la K.A.C. După cum vedeţi, în locul lui Sepi s-a echipat Chiroiu. Şi, cu toate că trebuie să-mi calc un pic peste mândria de „uist", în fundul sufletului meu cele mai mari speranţe se îndreptau spre Silviu Bindea, „mănăştureanul", care venea tare din urmă, fiind cea mai bună extremă din Cluj.

Jocul a început cu o surpriză. După numai 5 minute, Surlaşiu a tras un „tun" de la 18 metri şi... 1—0 pentru noi. Ungurii repun mingea calm, fără nici o grabă, dar când pornesc atacul, îmi dau scama că mingea zboară fără ca oamenii să se dea peste cap. Nu trec decât 3 sau 4 minute şi Ujpest egalează, prin Sarosi, cu un şut care aşterne o linişte deplină pe stadion. Ai noştri se duc iar în faţă, Vasi Deheleanu aleargă pe tot terenul, pasează la Doboşan, minge cu boltă spre careu... preluare... Abrudan... două-trei fente... şi stadionul izbucneşte iarăşi: 2—1 pentru „U"! Din păcate, înainte de a se fi stins uralele, Szabo pune iar mingea în mrejele noastre. În gândul meu: *„Ujpest dă gol când vrea. Totul e să nu-i întărâţi"*. Dar Sarosi e de altă părere şi parcă vrea să-mi arate că marchează el şi fără să-l întărâţi: 3—2 pentru Ujpest. Din fericire, Tabacu

[1] În ziua de 26 august 1931, România a învins Lituania, la Kaunas, cu 4—2. În acest meci a debutat ca internaţional Lazăr Sfera. Al doilea gol al echipei noastre a fost înscris de Sepi II.

egalează chiar în clipa când arbitrul s-a uitat prima oară la ceas, pentru pauză.

După odihnă, Ujpest-ul pare hotărât să-i tragă de urechi pe tinerii care-i fac viaţa grea. Şi, tot aşa de uşor, scorul ajunge la 4—3... Din acest moment, însă, „U" se aruncă

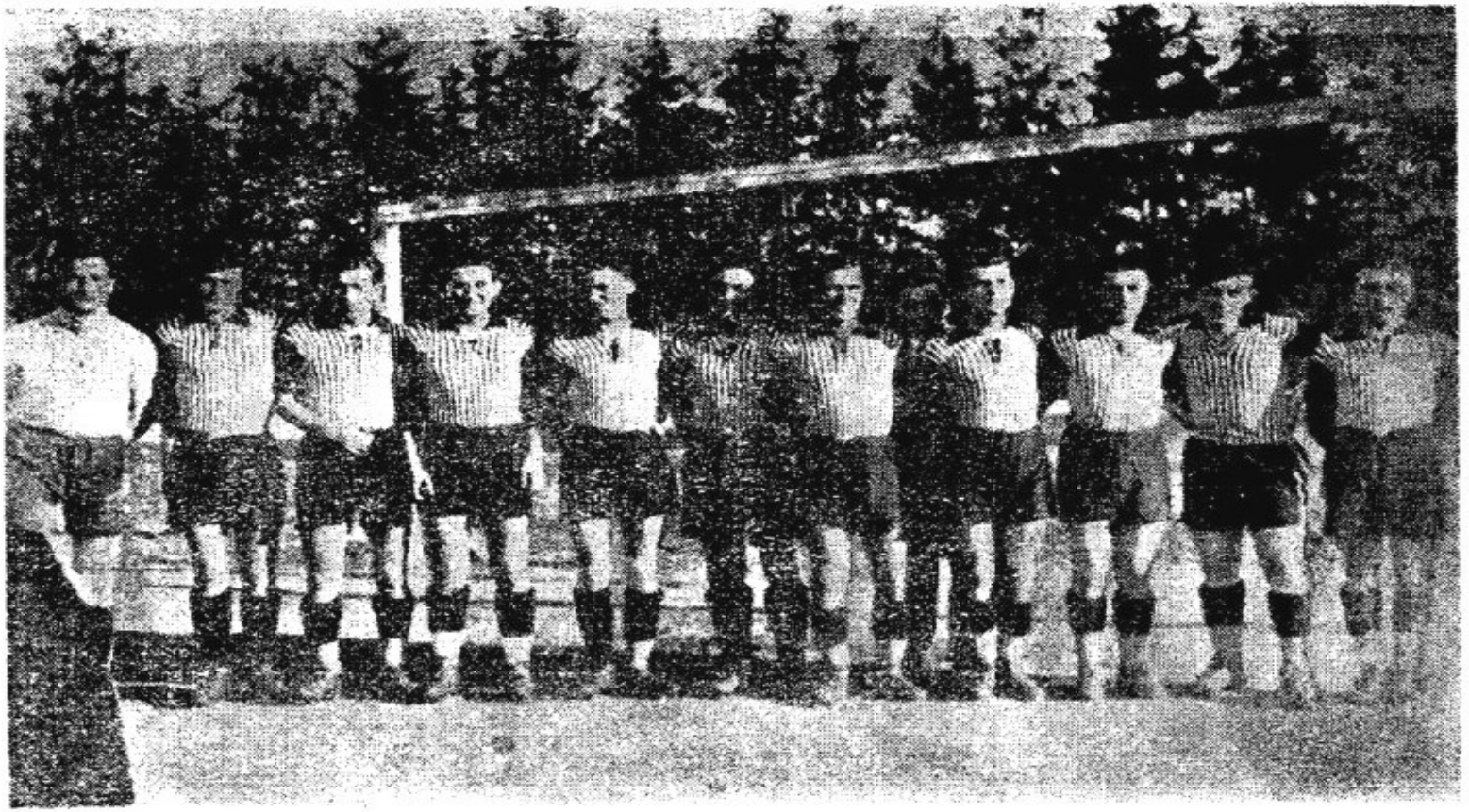

„U" 1932: Noveanu, Doboşan, Ghilezan, Sepi II, David, Huniade, Sfera, Stanoef, Ştefănescu, Bulzan, Abrudan

înainte. Bindea aleargă ca pe pistă. O dată... Încă o dată... Şi fundaşul maghiar Vogl III începe să dea semne de oboseală. La unul dintre aceste atacuri de un arţag nemaipomenit, Vogl îl „rade" pe Binduţ, aşa cum va face şi Koranyi, peste 7 ani, la Bucureşti, în meciul Ripensia — Ferencvaros. *Penalty!!* Krieshofer, intrat între timp, aşază mingea cu limpezimea omului proaspăt şi... 4—4... Jocul se calmează. Echipele sunt obosite. Dar cu câteva minute înainte de ultimul fluier, Surlaşiu aruncă o ghiulea de la vreo 30 de metri şi... 5—4!

Peste câteva zile, „U" avea să-şi sărbătorească 12 ani de viaţă. Acest 5—4 cu Ujpest îmi întăreşte gândul că în meciul cu Hungaria a urcat spre vârf epoca de aur a lui „U", care începuse a creşte, după mine, în toamna lui 1929. Epoca de aur a lui Sfera şi Sepi Graţian, după cea eroică a lui Guga şi Raţiu. Ea avea să ţină vreo patru-cinci ani, aşa cum s-a întâmplat cam întotdeauna în viaţa echipei mele. Pentru că noi, „uiştii", am trăit din cinci în cinci ani. Nu din şapte în şapte, cum scrie în cronica belşugului şi a sărăciei, ci din cinci în cinci, adică de când ţi-ai pus pentru prima oară pe cap şapca roşie şi ai băut din cizma de la „Ursus", şi până când ai trecut-o în scrinul cu amintiri.

Între 1929 şi 1934, să zicem, se întinde, cred, cel mai frumos cincinal din viaţa echipei noastre. După cum vom vedea, vor mai fi ele şi altele, tot frumoase, dar parcă nici unul n-a fost atât de bogat în victorii ca acela de pe vremea lui badea Sfera Lazăr.

Şi mai e ceva. Echipa epocii de aur aparţine căprăriei lui Hermes, adică Academiei Comerciale. Dacă iau, de pildă, „11"-le care a bătut pe Venus la numai două luni după Ujpest, în cadrul primei noastre divizii naţionale (n.r. — 1932 — 33): Şepci — Iancovici, Sfera — Gain, Doboşan, David, — Tabacu, Ploeşteanu, Sepi, Ştefănescu, Surlaşiu, îmi dau seama că 8 din 11 sunt „academişti": amândoi fundaşii Gain şi Doboşan, plus patru din atac, în afară de Surlaşiu, care a ajuns inginer agronom...

Epoca de aur aparţine, deci, Academiei Comerciale din Cluj. Mă simt dator să-i dau Academiei cinstea cuvenită, mai ales pentru că vor mai veni epoci frumoase, şi una din ele va fi cea a Medicinei. Echipa de peste 15 ani avea să înceapă cu şapte medici: Cristea — Vigu II, Medrea II —

Joja, Luca, Rădulescu-Jumate — Coracu... Dar despre asta mai târziu. Deocamdată să rămânem la divizia naţională. E toamna anului 1932, când eu, piticul Mircea Luca, joc fotbal până noaptea pe Cetăţuie, împreună cu fraţii Medrea, cu Cociubanii, cu Bokor, casc gura la voleurile fără pereche ale lui Sepi Graţian, care mi se par şi astăzi mai teribile decât cele ale lui Giussy Baratky, şi dau fuga spre terenul din Parc, la primul fluier al lui Szöny-baci, care împarte echipele şi dă drumul la al nu ştiu câtelea meci de selecţie. Sus, la tribună, îi zăresc, parcă ar fi acum, pe avocatul Martia, ispravnicul lui „U", pe Cosma de la „Victoria" şi pe Szöcs de la K.A.C. Erau nelipsiţi de la jocul copiilor. Şi ştiau să „vadă" tare bine. Unde sunt astăzi ispravincii care cercetau 2000 de copii până să găsească unul?

Şi acum să ne întoarcem la prima divizie naţională[1].

ÎNDATĂ DUPĂ RIPENSIA!

Ce mândru am fost eu din toamna lui 1932 şi până în vara următoare! S-a jucat un campionat care mi-a mers la inimă. Poate mai mult decât toate celelalte de până astăzi, privite, jucate şi iar privite. Deşi ar mai fi o excepţie, despre care ne vom aminti peste 15 ani sau, mai bine zis, peste vreo 30 de file.

După cum îşi amintesc cei mai bătrâni, primul campionat s-a jucat în două serii. „U" al meu a căzut în seria cu Venus, cu C.A.O. şi cu Unirea Tricolor, ca să nu pomenesc decât de cei mari. În cealaltă serie jucau Ripensia, Rapidul, pe atunci C.F.R., şi — hai să facem pace peste ani! — România-Cluj, vechea noastră prietenă şi rivală.

Au fost, cum spuneam, jocuri tare frumoase. Acasă, la Cluj, nu prea se gândea nimeni dintre noi să piardă, iar „afară" — nici atât. O dovadă? După ce am bătut Venusul acasă, cu 1—0, în primăvară, la Bucureşti, am reuşit un 3—3 care era parcă mai frumos chiar decât acel 1—0 din

[1] Divizia naţională, care a luat startul în sezonul 1932 — 1933, a pus capăt sistemului zonal, care se încheia apoi prin jocuri eliminatorii. Divizia naţională sistem turneu a fost un vechi deziderat al fotbalului românesc.

toamnă. Cred că în ziua aceea i-au prins venusiştii în periscop pe Sfera, pe Ploeşteanu şi pe Sepi Graţian, pe care aveau să ni-i ia în cele din urmă.

Singura echipă care ne-a ţinut mereu pe loc în prima divizie a ţării a fost C.A.O. Încă de atunci, din '32, ne-a bătut şi acasă, şi la Oradea, cu 1—0 şi cu 2—0. De ce? Atunci nu-mi dădeam seama. În fond, terminasem campionatul înaintea lor. Înfrângerile puteau să fie o întâmplare. Astăzi, însă, după ce am văzut atâtea, pot spune că la mijloc a fost o teamă de C.A.O. Ne speria pur şi simplu atacul Glanczmann, Covaci, Ronai, Bodola, Cociş, care juca mereu, laolaltă, în naţională. Şi ca să mai vedeţi că a fost o chestie de frică, vă amintesc că Venus, pe care noi l-am ţinut în şah etern la Bucureşti, cu 3—3, i-a ars CA.O.-ului, în acelaşi an, un 6—0 de care s-a vorbit o lună în şir...

Aşa e, însă, fotbalul. În timp ce orădenilor lui C.A.O. n-am izbutit să le dăm un singur gol, A.M.E.F.A.-ei i-am numărat, în acel prim campionat, 12. Şase la Cluj şi tot atâtea la Arad,

Până la urmă, noi am câştigat seria[1].

Şi a venit ziua primei finale, cu Ripensia, câştigătoarea celeilalte serii[2]. În plină vară (n.r. — 9 iulie 1933), ai noştri au plecat la Timişoara. Era mare Ripensia în vremea aceea! Îmi aduc aminte că avea un atac de poveste: Bindea — Beke — Ciolac — Schwartz (Raffinsky) — Dobay. Raffinsky era *jolly-jocker*-ul, pentru ca nimic să nu scadă din valoarea cvintetului, dacă lipsea vreunul.

La Timişoara, „U" a făcut un joc bun, dar Ripensia a fost şi mai bună. Scor final: 5—3 (3—2). La întoarcere, ai noştri s-au plâns că arbitrul Costel Rădulescu e fără scăpare îndrăgostit de Ripensia, dar nu cred că ar fi *fair-play* să punem la îndoială victoria ei. Atunci, la ce bun să laud cvintetul celebru al Ripensiei?

---

[1] Iată şi ordinea în clasament:

1. „U" Cluj	12	8	2	2	24 — 15	18
2. C.A.O.	12	8	1	3	30 — 17	17
3. Unirea Tricolor	12	7	2	3	31 — 21	16

[2] Formaţia „U" în finala de la Timişoara: Şepci — Iancovici, Sfera — Gain, Ghilezan, David — Sîrbu, Ploeşteanu, Sepi II, Ştefănescu, Surlaşiu.

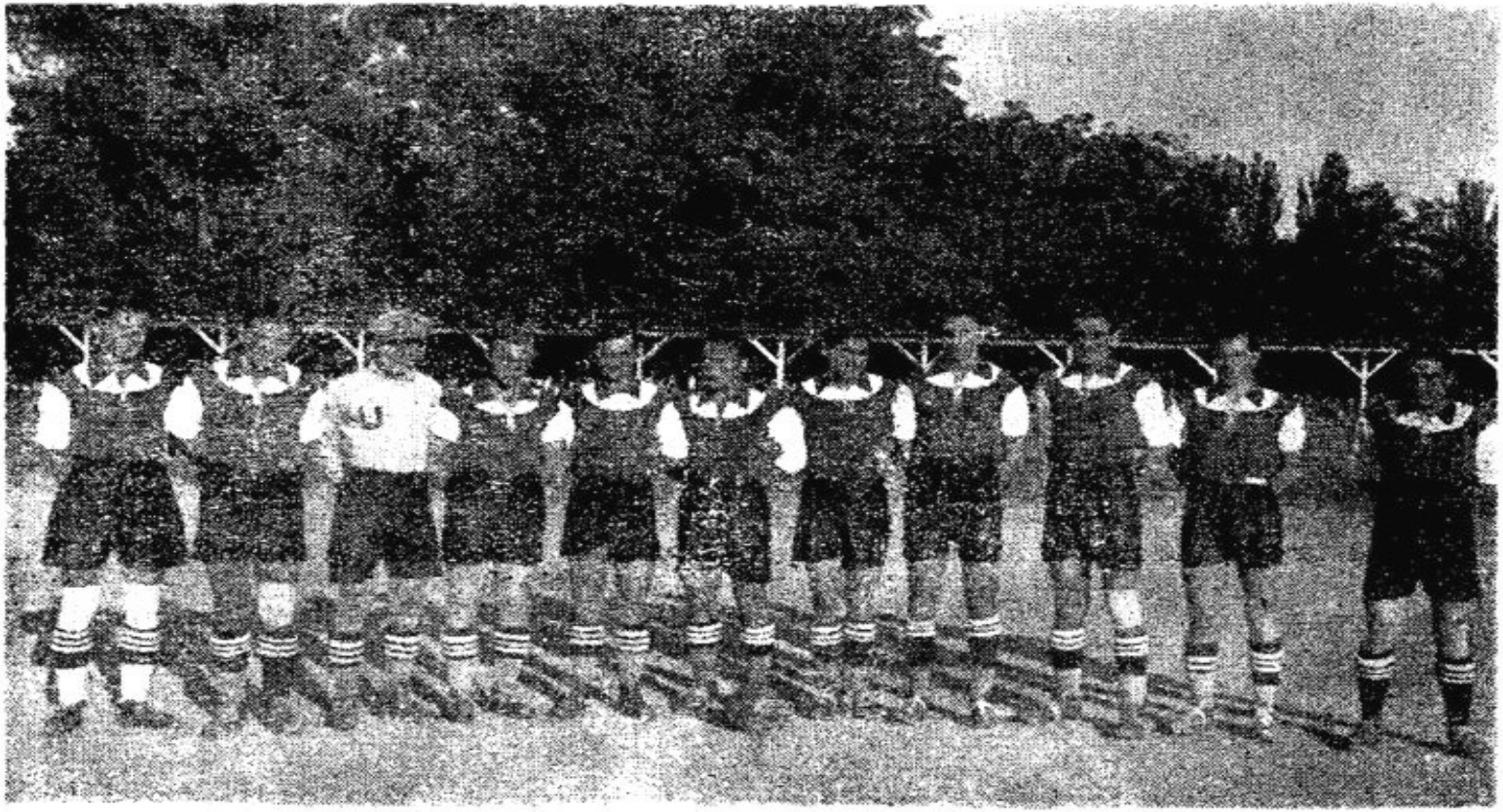

„U" 1933: David, Sepi II, Sepci, Iancovici, Tabacu, Ploeşteanu, Doboşan, Gain, Sepi III, Ghilezan, Surlaşiu

Meciul retur s-a jucat peste o săptămână la Cluj. Ai noştri au atacat nebuneşte. Eu aşteptam golul aproape fără să respir. Îmi dădeam seama că un gol — unul singur! — ar putea să-i înfricoşeze, în sfârşit, pe flegmaticii apărători timişoreni, care făceau beton fără să... ştie. Dar golul întârzia. Ripensia cunoştea formidabila tehnică de a nu greşi în careul său. Spre sfârşitul meciului ai noştri şi-au pierdut capul. Şi mingea simte asta... Mândrul nostru centru înaintaş, Sepi Graţian, părea stingherit în faţa fachirului Kotormany, pe care-l cunoştea atât de bine de la Timişoara. Meciul s-a terminat egal: 0—0. A fost o înfrângere? Nu cred... „U" al meu devenea, şi cu aprobarea cifrelor, a doua echipă a ţării. Echipa epocii de aur a Clujului...

Dacă ne mai uităm o dată la echipa finalei, descoperim, într-adevăr, câteva nume mari: Şepci abia se întorsese de la Bucureşti, unde apărase, neprihănit, poarta echipei naţionale, în Balcaniada lui 13—0[1]. Sfera începuse şi el de doi ani, la echipa naţională... La Ploeşteanu se simţea, de asemenea, clasa pe care selecţionerii aveau s-o recunoască peste patru ani... Cât p-aci să-l uit tocmai pe Sepi Graţian[2], care juca de cinci ani în echipa naţională. În sfirşit, David, taciturnul Nicu David, se pregătea să joace şi el peste un an la Atena, cu prilejul Balcaniadei, în stânga lui Iuhasz şi în faţa lui Ghiţă Albu.

---

[1] Balcaniada 1933, desfăşurată la Bucureşti, a adus echipei noastre următoarele victorii: România — Bulgaria 7—0, România — Grecia 1—0; România — Iugoslavia 5—0.

[2] Foarte interesantă „cariera" lui Sepi II în echipa naţională. Debutează înscriind un gol (România — Turcia 4—2, 1928, Arad), deschide scorul în meciul România — Bulgaria (3—2, 1929, Sofia); reeditează performanţa chiar în jocul următor (România — Iugoslavia 2—1, Bucureşti, 1929), continuă la fel, deschizând scorul, în meciul România — Bulgaria (5—2, Bucureşti, 1931) şi în cel de la Varşovia, din 1931 (România — Polonia 3—2). Nu lipseşte de pe tabelul golurilor în jocul următor (România — Lituania 4—2, Kaunas, 1931), îşi măreşte pofta de gol în meciul cu Ungaria amatori 5—1, când înscrie 4 puncte; îşi reia rolul de „deschizător de pârtie" în meciul oficial din Elveţia (2—2, Berna, 1933) şi încheie seria celor 4 goluri ale României în meciul cu Polonia (Bucureşti, 4—1, 1935).

Nicu David, taciturnul.... Cândva a fost coleg de bancă la şcoală cu Bindea, la Cluj. Apoi au fost rivali. Bindea — extremă dreaptă la „România", David — half stânga, adică adversar direct, la „U". Au continuat să fie adversari direcţi şi în cele două finale Ripensia — „U". Apoi s-au regăsit în echipa naţională, la Atena, Binduţ aşteptând diagonala lui Nicu David, de pe stânga. Diagonala lui Nicu David, taciturnul, asul evadărilor din coloana care ducea puştimea la biserică, în front, duminica.

FLOAREA DE COLŢ

L-am întâlnit acum câteva zile:

— Am o rugăminte, nene David. Aş vrea să mă ajuţi. Te-aş ruga să mi-l defineşti pe „U" de pe timpuri în câteva cuvinte.

— Nu prea ştiu, Mircea, să-mi combin ideile, dar aş putea să-ţi răspund indirect... Eram în 1933, la Innsbruck. Fusesem în turneu prin Ungaria şi acum jucam în Austria. Într-o zi, între jocuri, ne-am dus pe malul Innului. Era încă vară. Şi ne-am scăldat. Apoi am urcat spre cabană. Eu am intrat. Lazăr Sfera a continuat să urce. Spunea că ar vrea să găsească floarea de colţ. S-a întors peste o oră. Dar cum? Îl ţineau de subţiori doi vânători. Ce se întâmplase? Sus, la floarea de colţ, izbucnise viscolul. Lazăr n-a mai văzut nimic. Şi n-a mai putut găsi drumul spre cabană. Nu ştiu cine a dat alarma. Vânătorii au început să sune din corn. Asta am auzit-o şi eu. Tocmai îmi spuneam că mă simt în „Freischütz", fără să ştiu că Lazăr era într-o situaţie foarte grea... La o jumătate de oră după ce l-au adus vânătorii, *badea* era refăcut cu sprijinul marelui duşman al fotbaliştilor, *cognac*-ul.

— Bine, dar...

— Mi-ai cerut să-ţi spun ce cred despre bătrânul „U". Şi ţi-am spus o poveste adevărată. La mai puţin de o oră după baia în Inn, Lazăr a fost surprins de viscol. Peste încă o oră ar fi putut să se scalde iarăşi în Inn. Acesta a fost „U" al meu şi, dacă-mi permiţi, „U" al tău şi, poate, cel de totdeauna. Să ştii că de păţania lui Lazăr mi-am amintit acum o lună, când „U", după ce pierduse cu Chimia

Suceava în Cupă, a avut patru bare contra lui Dinamo Bucureşti. Ce mult seamănă asta cu ,,U"!...

AMIAZA LUI „U”

A doua ediţie a diviziei naţionale ne-a adus doar un punct mai puţin, dar acest punct a însemnat două locuri mai jos[1]. Flăcăii noştri au crescut, şi-au mai luat câte-o cameră în oraş... Ciclul celor cinci ani mai avea foarte puţin de trăit. Pe paiele de sub tribună se culca acum doar Szöny-baci. Şi totuşi „U" era încă o echipă foarte puternică. Vreţi o dovadă? O are tot badea Lazăr Sfera:

„În toamnă am plecat spre Bucureşti, pentru meciul cu Venus, în campionat. Ca de obicei, cu vagonul-clasă de sâmbătă seara până duminică dimineaţa. Şi tot ca de obicei, cu hrană rece la noi. Hrana rece era stas. O jumătate de kilogram de parizer şi o jumătate de pâine de om, plus muştar într-un borcan comun. Am ajuns la Bucureşti, obosiţi ca întotdeauna, şi am tras la un hotel care astăzi nu mai este. Undeva în faţa Cinei, cam unde se ridică estrada pentru Pomul de iarnă. Nici n-am apucat noi să ne întindem un pic, când iată că vine Venusul să ne propună să jucăm dimineaţa. Şi credeţi că n-am jucat? Ba am jucat. Şi, după cât se pare, destul de bine. Am câştigat cu... 7—3. Nu-mi aduc aminte ca Venusul să fi primit, în toată istoria sa, 7 goluri la Bucureşti".

Cele două locuri pierdute în campionat au fost onorate în Cupă. Treptele Cupei le-am urcat foarte repede. Am câştigat cu C. A. Timişoara în optimi, am bătut Olimpia C.F.R. cu 6—1 la Cluj şi am ajuns în finală, după ce am învins cu 3—2, pe U.D.R., la Reşiţa. Aceasta din urmă a fost, însă, o victorie care ne-a costat mult (mi-a povestit, totul Silviu Ploeşteanu). Reşiţenii au jucat dur. La scorul de 2—2 am ajuns în nouă oameni. Kilianovici l-a „ras" pur şi simplu pe Sepi, iar din arcada lui Sfera, şi nu numai din

[1] Clasamentul diviziei 1933—34, seria I:

1. Venus	14	9	1	4	41 — 23	19
2. Crişana	14	7	4	3	29 — 19	18
3. „U”	14	8	1	5	33 — 17	17

arcadă, sângele curgea şiroaie. Şi totuşi golul victoriei a venit tot din partea unuia dintre figuranţi. Sepi II a prins voleul său de film şi... 3—2 pentru noi.

Întoarcerea acasă a fost foarte grea. În gară, la Timişoara, Lazăr Sfera, bandajat, s-a ascuns de mamă-sa. La fel Sepi, care avea o faşă imensă în jurul pieptului. Pe drumul spre Cluj, Sepi a început să se sufoce. În gară, acasă, n-a mai putut să coboare. Am făcut rost de o targă. L-am dus la spital. Acolo s-a constatat că i se rupsese pleura. Şi astfel Sepi Graţian, cel mai bun şuter al lui „U" şi, poate, al echipei naţionale din acea vreme, a trebuit să zacă aproape un an la Păltiniş.

Finala n-a avut istorie[1]. La Bucureşti, Ripensia ne-a pedepsit cu 5 goluri. Eram fără Sfera, fără David, fără Sepi. Poate că timişorenii ne-au captat, prin cine ştie ce unde magnetice, cugetările pe tema acelui 0—5 cu Hungaria, când am vrut să fac comparaţia între ei şi „U"... Nu putea fi însă nici pe departe o diferenţă de 5 goluri între noi. Era, cred eu, o diferenţă de un singur gol. Atât şi nimic mai mult. Asta se va vedea peste numai câteva luni, când, în „optimile" Cupei 1934/35, Universitatea va pierde greu, şi încă la Timişoara, cu 2—1. Asta era diferenţa între Ripensia cea mare, profesionistă, de atunci, şi frumosul meu „U", care, chiar în iarna de glorie fotbalistică dintre 1933/34, nu ştiu ce s-ar fi făcut fără cei doi porci, crescuţi ardeleneşte „pentru orice eventualitate", de către cel mai devotat suporter al şepcilor roşii, Szöny-baci.

Al treilea campionat naţional a fost pentru noi mai bun decât cel trecut. Am venit pe locul IV[2]. Am bătut o dată Ripensia. Am bătut şi Venusul. Dar ne-a ţinut în loc C.A.O.-ul, şi tot cu 0—1 şi 0—2... Se apropia apusul lui Hermes. Graţian Sepi plecase la Venus. Sfera — de asemenea... Ne-am bătut cu Şepci, cu Iancovici, cu Gain, cu Ploeşteanu, cu

---

[1] Echipa „U" în finală: Şepci — Vidrăşan, Iancovici — Ştefănescu, Gain, Borgea — Orza, Ploeşteanu, Ionaşiu, Surlaşiu, Baciu.

[2] Clasamentul diviziei naţionale 1934/35:

1.	Ripensia	22	14	4	4	63 — 34	32
2.	C.A.O.	22	14	1	7	50 — 28	29
3.	Venus	22	14	1	7	57 — 38	29
4.	„U” Cluj	22	12	1	9	36 — 34	25
5.	Chinezul	22	9	5	8	58 — 57	23
6.	România Cluj	22	9	5	8	41 — 41	23

Orza, care venise între timp de la Târgu Mureş (şi avea să încheie tot la Venus), cu Surlaşiu, cu Borgea, cu Baciu... Şi ne-am bătut bine. Dar oboseala începuse să se simtă. Ne răzvrăteam noi uneori împotriva celor mari, împotriva Venusului sau a Ripensiei, dar nu mai aveam putere să învingem vechea teamă de C.A.O. sau rivalitatea mocnită cu „mănăşturenii".

Şi astfel, deodată, a venit căderea. Deşi Şepci, Ploeşteanu, Nicu David, Borgea, Gain încercau să se mai bată. Echipa noastră părea o masă în zori, cu paharele goale şi cu scaunele în dezordine. În campionatul 1935/36, „U" şi-a amintit foarte rar de vara Hungariei, a Ujpestului sau de primul an al diviziei naţionale. Din când în când, Victoria, fata asta frumoasă, mai rămânea cu noi câte o săptămână, dar asta se întâmpla rar.

Am câştigat iarăşi cu Venusul, am bătut şi C.F.R.-ul, cu 5—0, dar cincinalul trebuia să-şi încheie, oricum, crugul. Am sfârşit pe ultimul loc. Ne mai rămăsese doar speranţa Cupei. Şi asta încă înainte de terminarea campionatului... Doar speranţa Cupei... Cupa, care e ultima speranţă a celor învinşi de campionat.

În optimi, contra lui „Dragoş Vodă", ne-am adunat toate puterile şi am câştigat cu 4—1. În sferturi, sorţii ne-au trimis tocmai la Arad, contra Gloriei. Acolo aveam amintiri destul de triste. Acel 0—3... Şi totuşi ne-a mers bine. Am câştigat cu 2—0. Eram în semifinală! Puteam să-mi spun, printr-un efort de fantezie, că suntem iar printre primele patru echipe ale ţării. Iar până în vârf mai erau doar doi paşi.

Dar la omul sărac nici... sorţii nu trag. Iar ne-a ieşit în cale Ripensia. Şi din nou la Timişoara. Am pierdut. Dar am pierdut cu cinste. Am pierdut cu 4—2. Cu toate că nu mai eram ce-am fost, şi Ripensia câştigase din nou campionatul, iar peste o săptămână, în finala Cupei, avea să-i spulbere pe cei de la Unirea Tricolor cu 5—1. Unirea Tricolor cu Steinbach, cu Dincă Schileru, cu Sonny Niculescu, Bogdan şi nea Fane Cîrjan.

Din fericire, în toamna următoare „U" a continuat să joace în A. Rămăseseră, nu-mi aduc aminte de ce, toate echipele vechi. Şi totuşi echipa noastră nu izbutea să se adune.

La „U" treaba cea mai grea a fost întotdeauna împăcarea bătrânilor cu tinerii. Şi nu atât împăcarea stărilor sufleteşti, cât împăcarea stilurilor de joc. Pentru că fotbalul curge ca o cascadă. Noi, cei de pe iarbă, sau chiar cei din tribună, furaţi mereu de joc, duminică de duminică, nu simţim asta. Dar e destul să vezi doi-trei metri de film cu jocuri mai vechi, aşa cum mi s-a întâmplat mie, pentru ca să-ţi dai seama că fotbalul curge, într-adevăr, ca o cascadă. Până şi alergarea, despre care spuneam că e aceeaşi de o sută de ani — mă refer la fotbal — nu mai seamănă cu cea de astăzi. (O senzaţie asemănătoare am avut revăzând, după vreo douăzeci de ani, filmul „Pygmalion".) Aşa se face că la „U", aproape întotdeauna, a fost mai bine să iei totul de la capăt...

Rămaşi în A, „uiştii" mei au încercat să urce, dar n-au reuşit mare lucru. În ediţia 1936/37 ne-am clasat pe locul 10 din 12 echipe. Ajunsesem, cum s-ar spune, în stalul III. În faţă erau Venusul, Rapidul. Ripensia, deşi tot sus, începea să dea şi ea semne de oboseală. Noi eram cu Gloria din Arad, cu Chinezul. La „U" au apărut şi unele nume mai noi, Putnic, Benţea. Toţi însă duceam dorul marilor vedete.

Cupa României ne-a ridicat iarăşi în faţă zidul sorţilor. Nu ştiu ce păcate trebuia să plătim... După ce am învins Victoria Constanţa, cu 4—1, în optimi, ne-am trezit din nou în faţa Ripensiei şi — culmea! — tot la Timişoara. Al treilea an consecutiv!...

Ca să fiu sincer, de astă dată mi-a fost frică de o catastrofă. Şi totuşi am fost la un pas de o surpriză. Am pierdut la limită, cu 1—0, în faţa câştigătorilor Cupei. Dar şi câştigătorii Cupei păreau schimbaţi. Atacul nu mai era „aruncătorul de flăcări" pe care îl cunoscusem cu doi-trei ani în urmă. A fost destul ca faimosul cvintet al Ripensiei să piardă o singură piesă (Beke), pentru ca întreaga maşină să pară veche.

În campionatul următor (1937/38) s-a revenit la sistemul în două grupe. În divizia naţională au intrat în luptă 20 de echipe. Câte 10 de fiecare grupă. Se părea că e o mare şansă pentru echipa noastră, care nu-şi găsea albia. Dar mai era şi cealaltă faţă a medaliei. La terminarea campionatului, 10 din cele 20 de echipe aveau să retrogradeze în divizia B. Câte cinci din fiecare grupă.

M-am uitat pe tabelul grupei noastre. Era Ripensia, era Venusul. În rest, însă, n-aveam adversari prea puternici. Crişana... Juventusul... Gloria Arad... Cu patru ani în urmă ar fi fost o simplă formalitate. Acum însă, când de vreo doi ani „U" nu izbutea să pună în mişcare mai nimic, orice era posibil.

Am început campionatul cu frica în sân. Şi frica ne-a umplut poarta cu 36 de goluri în cele nouă meciuri ale turului. Venusul a jucat cu noi rugby: 9—3. Juventus — tenis: 6—2. Gloria Arad, Sportul Studenţesc şi Crişana, trei echipe care ni s-ar fi închinat cu ani în urmă, au izbutit să adune pe spinarea noastră 13 goluri. În tot turul am adunat doar 4 puncte, de la două echipe care, de fapt, nici nu erau de A — A.C.F.R.-ul din Braşov şi Vulturii Lugoj — ajunse, şi ele, „carne de tun" pentru cei mari.

Iarna a fost tristă. „U" cânta din ce în ce mai puţin. Şi din cizma de la „Ursus" nu mai băuse de mult nici un jucător mare.

CALVARUL

A venit primăvara. Şi o dată cu ea, o poftă de joc pe care „U" n-o mai avusese de pe vremea lui Sepi. Din cele 9 meciuri ale returului, am câştigat 5, am făcut 2 egale şi am pierdut tot 2. Am bătut Venusul. Am bătut Juventusul. Am bătut Sportul Studenţesc. Din păcate, toată această spectaculoasă furtună de primăvară nu ne-a adus nimic. Ne-am clasat pe locul 6, la numai două puncte de Sportul. Sportul se salva, iar noi porneam spre B, pentru prima oară.

Aşa a început calvarul. Adio, Venus!... Adio, Ripensia!...

Pentru mine, Mircea Luca, poate că nu era chiar atât de rău că ajunsesem în B. Puteam să-mi fac drum mai uşor în prima echipă. De altfel jucasem un meci amical la Câmpia Turzii. Dar duminicile erau tare triste. Iar „Gazeta" de luni nici n-o luam. Şi de ce aş fi luat-o? Ca să citesc că Ploeşteanu a marcat, PENTRU VENUS, un gol de la 20 metri dintr-o centrare a lui Orza, sau dintr-o pasă a lui Gain? Să aflu că idolul meu, Sepi Graţian, conduce atacul Ripensiei?

Acolo, în B, „U" al meu a hotărât să strângă rândurile. Am început să cântăm din nou. La urma urmei, când eşti tânăr, te obişnuieşti cu orice. Curând meciurile noastre cu Olimpia Satu Mare, cu Stăruinţa Oradea, cu Monopolul din Târgu Mureş sau cu Careii ni s-au părut mai frumoase decât marile derbyuri de odinioară. Dulcea şi ameţitoarea beţie de totdeauna a fotbalului...

La sfârşitul campionatului, „U" s-a clasat doar pe locul 3 în divizia B. Drumul era mult mai greu decât ni l-am fi putut închipui. Şi trebuia să mai aşteptăm cel puţin încă un an.

SEVER CORACU

În vremea asta, când necazurile se ţineau de noi ca mânzul de iapă, s-a întâmplat ceva care mie mi s-a părut a fi un semn. Ca să n-o lungesc, în iunie 1938 „U" a câştigat un jucător — în sfârşit, un jucător! —, iar eu — un prieten. Cine? Sever Coracu.

Sever învăţa la Timişoara. Era — culmea coincidenţei! — din satul lui Guga, Cuvin. Fotbal juca de mic. Alerga mai tare ca Dobay. Într-o zi din primăvara lui 1938, Ripensia l-a încercat într-un meci amical. Dar jocul nu i-a mers de loc lui Sever. Ca mai întotdeauna la debut. Şi era tare necăjit Sever, pentru că-şi făcuse mari speranţe. Întâmplarea a făcut, însă, ca la jocul cu pricina să se fi aflat şi Surlaşiu, fostul nostru extremă-stângă. Şi ochiul „bătrânului" a simţit imediat ceva. Probabil că a fost mai mult decât o impresie fugară, pentru că, după joc, Surlaşiu l-a aşteptat pe Sever. Discuţia n-a fost prea lungă. (Lui Surlaşiu nu i-a plăcut niciodată driblingul exagerat.) L-a întrebat scurt pe Sever dacă nu i-ar plăcea să plece la Cluj. Şi Sever, necăjit cum era, n-a stat pe gânduri. Ba mai mult, hotărându-se să plece imediat, a primit şi banii de tren pe care fostul „uist" îi avea parcă pregătiţi dinainte.

Aşa a ajuns Coracu la Cluj. Dar aproape o dată cu el a ajuns şi suspendarea de un an pe care i-a trimis-o Ripensia, în baza vechiului sistem al „câinelui de grădinar", care n-ar vrea să te ştie nici colo, nici dincolo.

Cu Sever m-am împrietenit numaidecât. Fără să fac pe grozavul, trebuie să vă mărturisesc din capul locului că am

fost imediat de partea lui Surlaşiu: Sever mi se părea un mare talent...

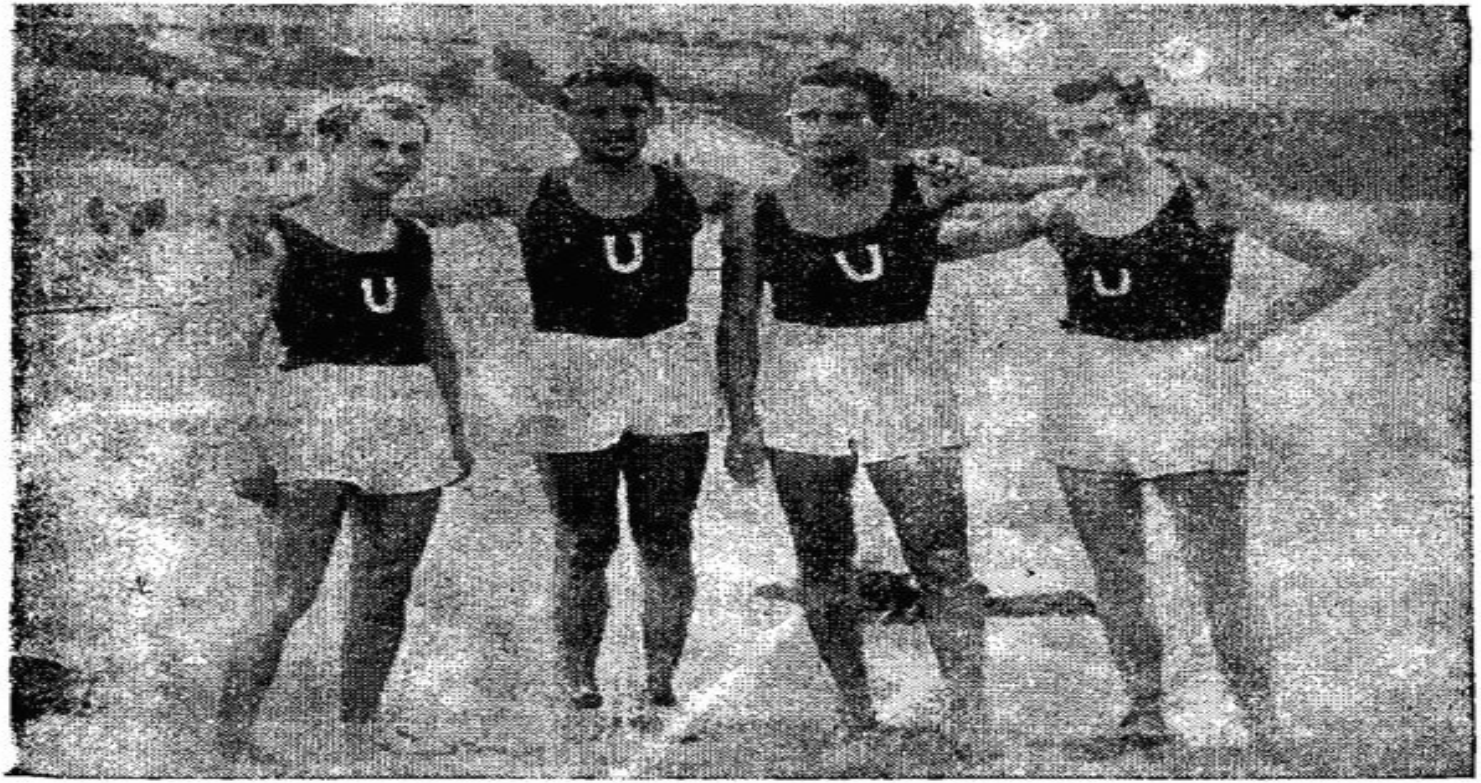

Ştafeta de aur a lui „U“: Zenide — Stoichiţescu — CORACU — Moina

Eram deseori împreună. În ciuda suspendării sau, poate, tocmai de aceea, Sever lucra în plin. Într-o zi, după ce bătusem mingea vreo două ceasuri, am stat să căscăm gura la antrenamentul atleţilor. Pe pistă erau, printre alţii, fraţii Sulliok şi Dejenaru. Coracu n-are ce face si-mi spune: *„Ascultă, Mircea, eu pe atleţi îi «iau» la fugă*". Şi astfel, în doi timpi şi trei mişcări, Sever mi-a arătat ce poate. Doctorul Arnăut, antrenorul de atletism, când a văzut cum aleargă fotbalistul nostru, a căutat să ni-l sufle. Ca să scape, Sever i-a spus că are un prieten care aleargă de două ori mai bine. A intervenit imediat un rămăşag, pe două ciocolate, şi aşa a venit şi Moina pe terenul din Parc. Ce a urmat a confirmat, bineînţeles, spusele lui Coracu.

Cred că Sever Coracu este singurul caz din istoria sportului nostru când un atlet, selecţionat în echipa naţională, se vede, în acelaşi timp, şi fotbalist în prima aleasă a ţării.

Sever a luat un start puternic pe ambele piste. La atletism a alergat şi „suta", şi „două", şi ştafeta, cu Pompi Stoichiţescu, cu Moina şi Dejenaru. A fost campion naţional. A mers si la Balcaniadă, la Atena. Noi, copiii — deşi nu mai eram copii, pentru că în 1940 aveam 19 ani — noi, copiii, zic, eram fermecaţi de succesele lui Sever. În 1940, în septembrie, a fost cu naţionala de fotbal la Belgrad. A jucat *dreapta afară*, în locul lui Bindea. Echipa noastră era cam pirpirie. Dacă-mi aduc bine aminte, cei mai mulţi erau tineri şi debutanţi. Juca şi Gică Popescu, şi Constantinescu-Grecu, şi Ionică Bogdan. Rezultatul a fost o surpriză nemaipomenită. Am câştigat cu 2—1. Şi apoi, ţine-te de poveşti. Într-un singur an Sever ajunsese în capul mesei noastre. „Asta înseamnă — mă bucuram eu în sinea mea — că la „U" s-a schimbat ceva şi că s-ar putea să vină iar veselia, după destule necazuri".

VISCOLUL

Iată însă că am ajuns cu vorba tocmai în septembrie 1940, în cinstea lui Sever Coracu, şi am uitat să vă spun că la capătul primăverii lui 1940 am izbutit să recâştigăm dreptul

„U" la Sibiu. În mijloc, deasupra portarului: prof. dr. Iuliu Haţieganu. Al treilea din dreapta: prof. dr. Grigore Benetatto

de a juca în prima divizie. Dar la ce bun? Peste mai puţin de două luni aveam să plecăm în pribegie, toţi, la Sibiu.

Pribegia a fost tristă, ca toate pribegiile. Era şi sărăcie mare. Stăteam la un cămin, 12 într-o cameră. Tocmai bine — s-ar spune — pentru cantonament, în vederea sudării sufleteşti a unei echipe. Tocmai bine, dar n-aveam nici saltele.

Mergeam deseori la pescuit. Dar nu ca să ne relaxăm — n-aveam vreme de aşa ceva — ci ca să prindem peşte şi să-l vindem pe la restaurante. Îmi aduc aminte că cineva ne învăţase să prindem păstrăvii cu mâna. Şi mergea destul de bine.

Ceea ce ne mistuia însă cel mai mult era dorul de casă. Din dorul de casă s-a născut, de fapt, marşul «Haide, „U"!» de care am pomenit la început. Marşul acesta minunat, şi echipa, adică prietenii adunaţi într-o cameră de 12 paturi, ne-au amintit mereu că dăinuim şi că vom dăinui.

Campionatul, în schimb, l-am jucat ca vai de lume. Mi-amintesc de un meci care a reflectat, de fapt, întreaga stare de spirit a echipei noastre. E vorba de un meci jucat la Galaţi, cu Gloria C.F.R., care a fost programat, nu mai ştiu de ce, târziu de tot, la 22 decembrie. Şi a fost viscol mare în duminica aceea. La meci, în tribună, s-au aflat doi conducători de la Galaţi şi unul de-ai noştri. În rest — nimeni. Am pierdut cu 1—0. A fost viscol mare în duminica aceea. Şi ne-a îngheţat inimile.

În primăvară, cu două etape înainte de final, am jucat cu Sportul Studenţesc la Bucureşti şi am câştigat cu 4—3. La Federaţie s-a spus, însă, că studenţii din Bucureşti ar fi fost blânzi cu noi şi ne-ar fi dăruit meciul. Aşa că, până la urmă, ni s-a dat joc pierdut cu 3—0. N-am înţeles niciodată de ce o echipă care a bătut C.F.R.-ul şi a dat 6 goluri Gloriei din Arad n-ar fi putut să câştige, la Bucureşti, cu Sportul.

Mai erau de jucat două etape. Dar nu ne-am mai prezentat. Cu aceste două jocuri mai puţin şi cu cel pierdut la masa verde am adunat, totuşi, 15 puncte, cu unul mai puţin decât Gloria C.F.R. Galaţi, care le jucase pe toate. Aşadar, numai necazuri. Dar, cu toate necazurile, am avut şi o bucurie ascunsă. Tony Dascălu şi Sever Coracu marcaseră împreună 22 din cele 38 de goluri ale

noastre. Îmi dădeam seama că pe aici or să zboare ghiulelele când om avea putere să urcăm tunurile până-n coama dealului.

Campionatul următor n-a mai avut divizie. S-a jucat ca pe timpuri, „la zone". Trenurile mergeau greu. Ştiai numai când pleci, şi nici atât... De la Arad până la Galaţi era uneori drum de trei zile.

„U" al meu se forma pas cu pas. În ciuda celor 12 paturi aşezate unul lângă celălalt. Sau poate tocmai de aceea. Eu mi-am zis întotdeauna că o echipă se poate face ori cu bani mulţi, cum s-au făcut Venusul sau Ripensia, I.T.A. sau Carmenul, ori cu bani de loc. „U" al meu a fost întotdeauna în a doua categorie... E destul să vă amintesc că, la Sibiu, Săbăslău şi Jifkovici au umblat cu o listă de subscripţie şi că noi toţi, bărbaţi în toată firea, am mers cu colindul, pentru ca să vă daţi seama cam ce resurse materiale a avut „U", mai ales la Sibiu.

Şi totuşi ne-am câştigat seria, în noua formulă. Am ajuns, astfel, în primele 16 echipe ale ţării. În optimi am bătut Arieşul, cu 9—1, şi încă la Turda. (Numai de nu m-ar auzi Fănică Filotte, antrenorul Rapidului, în finala de Cupă cu Băluţiu.) Deci, în numai 90 de minute, eram printre primele opt echipe, ajungând în sferturi. Apoi am câştigat şi în faţa F.C. Craiova, cu 2—1. Eram în semifinala campionatului României! Visurile noastre s-au oprit însă aici. Poate pentru că aveam şi alte visuri. Poate pentru că ne dădeam seama că, într-adevăr, e tare lung drumul Clujului. În semifinală am pierdut cu 4—1 în faţa Rapidului. (Iată că Fănică Filotte m-a şi auzit.) Dar nu era nici o ruşine. Ne învinsese Rapidul lui Baratky, Bogdan, Sipoş, Radu Florian şi Moldoveanu.

Apoi a fost din ce în ce mai greu. Campionatul 1942-43 l-a câştigat F. C. Craiova. La treaba asta, însă, au pus umărul şi clujenii Straja, Felecan I, Nistor. Noi am terminat pe locul 9. N-avea nici o importanţă. Mie îmi creştea inima văzând că s-a nimerit ca băieţii să fie înalţi şi bine legaţi. Şi Tony, şi Sever, şi Costea, şi Bretoteanu, şi Dumitraş, şi chiar eu...

Campionatul 1943-44 n-a mai apucat să se sfârşească. S-a jucat doar toamna. Am ajuns pe locul 3, după Craiova şi Rapid. Primăvara am stat. Băieţii s-au răspândit care încotro. Era greu. Din ce în ce mai greu. Şi totuşi, parcă

dinspre munte, venea o dungă de lumină... Venea, ea, dunga de lumină.

„U“ — Venus, 3—2, la Sibiu

TRICOURILE

Nu pot povesti nimic despre ziua revenirii acasă, la Cluj. Ştiu doar că-mi era parcă frică să calc pe pietre, pentru ca nu cumva ceva să se mişte şi să se schimbe.

Chiar în ziua sosirii ne-am dus la stadion. Szöny-baci era acolo, ca întotdeauna. Când ne-a văzut, n-a putut scoate un cuvânt. A stat aşa, vreo trei minute în şir. Nici nu clipea. Apoi, la fel de mut, s-a îndreptat spre un dulap. A deschis cu cheia şi a tras de un sertar mare, ca de scrin. Şi, cu aceleaşi mişcări de robot, a scos din sertar 11 tricouri alb-negre, aşezate cu grijă unul peste celălalt. Abia după ce le-a pus pe masă şi le-a netezit de câteva ori, i-am auzit glasul: *„Le-am păstrat pentru voi aproape cinci ani. Ştiam că o să veniţi".*

Nimeni n-a mai scos o vorbă. Mi-am holbat ochii ca să nu plâng şi am căutat în grămadă tricoul cu nr. 5. Era tricoul meu. În timp ce-l trăgeam pe cap, am zăbovit, căutându-i gura, ca să-l pot săruta pe dinăuntru. Pe chipul lui Szöny-baci se putea citi o imensă bucurie.

CÂND SUNĂ TULNICELE...

Şi viaţa şi-a reluat cursul. Acolo, La Sibiu, nici nu ştiu când am terminat Medicina. Acum eram asistent la Patologia generală. Dar dragostea pentru *cotca* lui Brutus Raţiu nu se stinsese de loc. Eram, într-un fel, ca la început, în 1919, când „U" încerca să-şi facă un loc sub soare, în mijlocul celor şapte-opt echipe ale „căprăriilor". Numai că acum aveam în faţă o echipă cum niciodată n-avusese Clujul: Ferarul. Staţi numai să vă amintesc o variantă de „11": Marki — Szanislo, Vass — Petschovski, Demeter, Fülop — Fabian, Covaci IV (adică „Pişti Covaci", antrenorul de astăzi de la Steaua), Bonyhadi, Reinhardt, Covaci V. E destul, cred, să vă spun că, peste numai un an, portarul, fundaşul stânga, mijlocaşul dreapta, centrul înaintaş şi interul stânga aveau să fie baza I.T.A.-ei din Arad, pentru ca să ştim cu toţii ce era Ferar în vremea aceea.

Jocurile, la Cluj, tocmai începuseră. Şi deodată, cam prin iunie 1945, se anunţă „Cupa oraşului Cluj", cu Ferar, cu

Haggibor, cu Dermata şi bineînţeles cu ,,U". Dar „U", ia-l de unde nu-i. Băieţii nu se adunaseră încă toţi. Cupa însă era mai mult decât o Cupă. Cupa era un fel de apel în care „U", cu tot ceea ce însemna el pentru Cluj, trebuia să răspundă prezent.

Aşa am început să-i adunăm pe băieţi. Vorba lui Titus Lucaciu: *„I-am adunat cu tulnicele!"*

Şi s-a dat drumul la jocuri. Ferar se plimba ca un cal de curse. Ba se mai şi juca. Îmi aduc aminte că biata Dermata a încasat vreo 15 goluri, având o singură consolare: Haggibor-ul recepţionase 16. Noi bătusem Haggiborul cu 4—0 şi ne canonisem cu Dermata, apucând să dăm un gol spre sfârşit.

Şi a venit ziua meciului Ferar — „U". Stadionul — plin până la refuz. În timpul încălzirii — duel mare între galerii. Cea a Ferarului — zgomotoasă, aspră şi sacadată. A noastră — cu cântec, înainte marş! Studenţii învăţaseră din gură în gură marşul născut la Sibiu: *„Haide, U! Haide, U! / Eşti simbolul tinereţii studenţeşti,/ Haide, U! Tempo, U! / Eşti mândria unor inimi româneşti!"* Dar asta nu era totul. Ei învăţaseră şi celelalte strofe, aşa că în tot stadionul se auzea: *„Noi luptăm, să-nălţăm, / Prin avânt, prin voinţă şi prin cânt, / Un trup nou, suflet nou! / Haide, U! Tempo U!".*

Când ne-am adunat din nou, sub tribună, ca să ieşim cu arbitrii, eram palizi ca morţii. Uitasem că trebuie să ne mai mişcăm. Stăteam ca proştii, sprijiniţi de zid. Şi în vremea asta Ferar îşi scutura mâinile, săltând când pe un picior, când pe celălalt, ca o echipă mare, care ştie că peste o oră şi jumătate se va termina şi obligaţia asta profesională, după care se va putea bea, în linişte, o cafea bună, cu un cognac mic, la „Continental" sau în altă parte.

Apoi arbitrul a fluierat o dată puternic, peste tot stadionul, şi Ferar s-a repezit în faţă, ca alergătorii de 800 de metri când vor să prindă coarda.

Jocul l-am început noi. Tony a aruncat mingea cu putere spre Sever Coracu. Ar fi putut-o pasa înapoi, la Joja, pentru mai multă siguranţă, dar mi-am dat seama că aşa a făcut mai bine. Meciul acesta cu Ferar nu putea fi câştigat metru cu metru, adică cu capul. În jocul acesta trebuia să te arunci în neştire. Şi mi-a plăcut teribil pasa aceea

puternică, cu mingea izbită parcă de undeva dinăuntru. Mi-

Mircea Medrea, Mircea Luca,
Tony Dascălu

a plăcut pentru că l-am regăsit astfel pe Tony, cel care avea „căpitănia" în mers, Mircea Medrea, Mircea Luca, în privire şi în inima noastră, a tuturor. Curând însă Ferar avea să pună mingea jos metru cu metru sau, mai bine zis, milimetru cu milimetru. Mingea se apropia de poarta noastră pe nesimţite, pe drumuri ocolite, ca la biliard, aruncându-ne când în dreapta, când în stânga. Se simţea în jocul nostru că apucasem să ne antrenăm doar câţiva, la Sibiu, într-un fel de cantonament de bună voie, fără program, ore de culcare, supraalimentaţie sau cu filme văzute de cinci ori până atunci.

În tribună, bătălia galeriilor căuta să ne asmută ca la luptele cu tauri. Şi am simţit deodată că mugetul mulţimii îmi face foarte bine. În dreapta, Straja intra la om ca Sfera, pe vremuri. Avea o căutătură care, la început, m-a speriat un pic, dar peste câteva minute mi-a dat un curaj de neînţeles. Şi iată că după vreo 10 minute se face o linişte deplină pe întreg stadionul. Ce se întâmplase? Tony Dascălu deschisese scorul! Tribuna noastră însă n-a cutezat să creadă, deşi a văzut mingea în fundul plasei. A izbucnit în aplauze abia după ce Ferar a repus mingea la centru, cu mişcări calculate, fără nici o grabă.

Şi iar au început pasele acelea scurte, învăluitoare, ca un fel de morfină. Pe mine, golul, în loc să mă bucure, m-a speriat de tot. Primul meu gând a fost — îmi dau seama astăzi — pe cât de ciudat, pe atât de firesc: *„Dar dacă i-am întărâtat cu golul lui Tony?"* Ferar a continuat să paseze calm, cu o uşurinţă enervantă. În mine, însă, s-a petrecut fenomenul invers. Şi m-a fulgerat un alt gând: *„Pasele acestea scurte vor fi până la urmă moartea Ferarului. Meciul de astăzi e, într-adevăr, un altfel de meci. Aici, tu, apărătorule, dacă nu pui capul în gheata adversarului, nu-ţi meriţi locul în echipă. Iar tu, înaintaşule, dacă nu plonjezi cu capul în bara porţii adverse, eşti doar un rafinat, cu apă distilată în loc de sânge".*

Ai mei, parcă mi-au citit gândurile. Şi au început, fără semnal, invazia spre poarta adversă, cu pase lungi şi puternice, spre înaintaşii surprinşi în alergare, ca rugbyştii la *à suivre*. Şi erau nu numai înaintaşii, ci şi mijlocaşii. După câteva asemenea asalturi, care, legate între ele, transformaseră poarta Ferarului într-o cazemată asediată,

Straja a pus mingea la ,,11" şi a tras „ţărăneşte", fără mănuşi şi reverenţe... Era 2—0! Dar întreg stadionul ştia că şi acest al doilea gol e o simplă glumă a Ferarului, pentru a face şi mai mândru jubileul din final. N-o să mă credeţi, dar chiar şi la al treilea gol, înscris de Sever Coracu, după o adevărată cursă atletică, cu turnantă cu tot, nu s-au găsit prea mulţi care să creadă că Universitatea, cea adunată cu tulnicele, ar putea să-i bată pe meseriaşii desăvârşiţi ai Ferarului. Abia la al patrulea gol, pe care Tony Dascălu mi l-a dăruit mie, s-a despărţit, în sfârşit, tribuna. *Druckerii* Ferarului îşi părăseau locurile, iar ai noştri cântau.

Aşa s-a sfârşit cea mai frumoasă zi din viaţa mea de fotbalist. O zi pe care nu o va putea întuneca nici una din victoriile care s-au succedat deseori, timp de 10 ani şi mai bine. Veţi spune, poate, că entuziasmul meu e prea mare pentru un joc aproape amical, un joc în cadrul Cupei Clujului. Dar ar fi o greşeală să credeţi asta. Pentru noi, clujenii, adunaţi cu tulnicele pe dealul Feleacului, meciul acesta cu Ferar a fost, de fapt, un meci pentru cucerirea sufletului tribunei. Şi noi am cucerit, în seara aceea, tribuna Clujului. O tribună fără torţe — nu se inventaseră încă — dar, oricum, o tribună în care şepcile roşii şi chipurile studenţilor ardeau de bucurie.

Pentru Ferar, de asemenea, meciul acesta n-a fost doar unul amical. Peste puţină vreme, şapte din cei mai buni jucători ai echipei aveau să ia drumul Aradului. N-aş vrea să spun că victoria noastră a destrămat echipa, sau că drumul spre Arad ar fi fost un drum al penitenţei — de fapt, existau acolo multe alte motive de atracţie — dar acel 4—0 a pus, oricum, capăt hegemoniei Ferarului în fotbalul transilvănean. Şi asta a fost — de ce să fim mereu modeşti? — isprava unei echipe care rezistase timp de patru ani, ca vai de lume, într-un cămin cu 12 paturi, departe de casă.

CE MULT NE-AU IUBIT BUCUREŞTENII!...

Vara lui 1945 a fugit pe nesimţite, furată parcă de apele Someşului. Iarna m-a prins la „clinici", şi astfel m-am trezit, într-o noapte, cu streşinile curgând. O dată cu

primăvara ne-am adunat iar pe stadion. Către toamnă avea să înceapă divizia naţională, cu 16 echipe, iar Clujul trebuia să aleagă două din patru. Se şi stabilise, de altfel, ca Ferar, care nu mai era Ferar, să joace cu Dermata, iar noi — cu Victoria.

Am început antrenamentele ca pentru o mare finală. Echipa noastră se cam desemnase: Cristea — Vigu II, Medrea II — Joja, eu, Rădulescu. În atac aveam mai mult de cinci: Roman, Medrea III, Zăhan, Tony Dascălu, Jifcovici, Coracu, plus Borzan, şi mai erau şi cei tineri.

Barajul n-a fost prea simplu. În primul meci am câştigat cu 3—1, mai greu decât arată diferenţa de două goluri. În jocul retur a trebuit să ne mulţumim cu 1—1. Îmi aduc aminte că prin minutul 80, în cel de-al doilea joc, Felecan II l-a pus jos, probabil din supărare, pe portarul nostru Cristea, doctorul de astăzi al Petrolului, şi astfel a trebuit să intru eu în poartă. Am uitat să vă spun că prima oară, în copilărie, am jucat portar, dar a trebuit să mă las, pentru că toţi mă considerau prea mic. Şi eram, într-adevăr, tare mic.

Aşa a venit, în sfârşit, prima zi a campionatului. În „Sportul popular", la prezentarea echipelor, într-un fel de avancronică nesemnată, se spunea: *„Universitatea din Cluj înseamnă tinereţe şi elan, calităţi suficiente pentru a lupta în vederea neretrogradării".* Noi eram de altă părere, dar cronicarul avea şi el dreptate. În fond, omul rămăsese cu impresia ultimului campionat dinainte de război, când „U" lupta, într-adevăr, pentru... neretrogradare. Pe de altă parte, la startul campionatului 1946/47 era şi greu să nu te afli în grupa echipelor pentru... neretrogradare. I.T.A. adunase, cu cocoşeii baronului Neumann, cam tot ce era mai bun în fotbalul românesc la ora aceea. Cine poate uita echipa Marki — Lorant, Vass — Reinhardt, Meszaros, Băcuţ I — Covaci Adalbert, Mercea, Bonyhadi, Petschovski, Toth III (sau Nicu Dumitrescu III, sau Stibinger)? Apoi venea C.F.R.-ul, cu Lungu, Radu Florian, Filotte şi toţi ceilalţi... Despre Carmen, ce să mai vorbim? Atacul cu Farkas — Bazil Marian — Iosif Covaci — Fabian II — Gică Popescu rivaliza cu cel al I.T.A-ei. Dar asta nu era totul... C.F.R.-ul din Timişoara îi avea pe Ritter, Moniac, Reuter, Bădeanţu... Atacul Ferarului era condus de Vaczi. Juventus se ducea înainte cu Oană, cu Fătu, Flamaropol şi

Iordache... Ciocanul se baza în primul rând pe Bartha şi Hoefling... Avea dreptate, deci, cronicarul „Sportului". Tinereţe şi elan,

Mircea Luca (în alb) în duel cu Bădeanțu (C.C.A.) pe stadionul „Republicii"

pentru evitarea neretrogradării. Cam neplăcut, dar adevărat.

Am început campionatul cu duşuri calde şi reci, deşi n-aveam nici un „scoţian" în echipă. S-ar fi părut că adevărul e undeva pe la mijloc: avea dreptate şi cronicarul pesimist, dar aveam dreptate şi noi. De ce? Pentru că azi pierdeam în faţa C.F.R.-ului din Timişoara cu 2—3, iar mâine băteam Prahova cu 6—0... Una peste alta, în clasament mergeam peste plan. Iată, însă, că vine şi ziua primei deplasări la Bucureşti. Călătorim, ca întotdeauna, de sâmbătă noaptea până duminică, plus hrana rece — o să râdeţi, era chiar parizer — aşa cum povestea badea Lazăr Sfera.

Adversar? Cum nu se poate mai rău: Carmenul, cu toate caratele sale, adică Ştefan Ionescu — Costică Marinescu, Novac — Angelo Niculescu, Torjoc, Şiclovan — Fabian II, Bazil Marian, Farkas, Johnny Dumitreseu şi Ioşka Covaci, timişoreanul, cel care peste vreo şase ani avea să facă meciul acela formidabil la Turku, în Finlanda, ca stoper, contra lui Hidegkuti.

Şi-acum, cu tempo, despre cel mai nostim lucru din meciul acesta, care trebuia să fie pentru Carmen doar o problemă de îmbunătăţire a golaverajului, în vederea duelului cu I.T.A. Poate greşesc, dar mie mi s-a părut că lucrul cel mai interesant a fost cronica meciului, cu încercările ei de a salva ce mai putea fi salvat după ce Carmenul, superechipa anului 1946, părăsise terenul învinsă de şutul lui Tony Dascălu, căruia i-a plăcut întotdeauna să dea goluri la zile mari. Şi ca să ne dăm seama mai bine ce era Carmen în ziua aceea, e destul să vă amintesc că I.T.A. cea mare a încasat de la atacul lui Bazil Marian cinci goluri şi a răspuns doar cu două.

Întoarcerea la Cluj a fost cu cântece şi bere. Joja a propus să bem în cinstea „cronicarului pesimist". Şi astfel în noaptea aceea n-a dormit nimeni. Parcă am fi ştiut că în echipa pe care o bătusem se aflau, în formare, doi vicepreşedinţi ai Federaţiei Române de Fotbal (Johnny Dumitrescu + Şiclovan) şi selecţionerul echipei 1969 de pe Wembley (Angelo Niculescu).

Din ziua meciului cu Carmen am rămas cu dorul de Bucureşti. Poate şi în amintirea publicului, care ne-a aplaudat atunci mai mult decât eram aplaudaţi la Cluj.

Ne-am întors peste câtva timp pentru al doilea joc în Bucureşti, cu Ciocanul. Şi a fost o zi la fel de frumoasă. Am câştigat cu 2—1. Bucureştenii începeau să fie pentru noi un fel de Bancă, unde puteam răscumpăra punctele pierdute în provincie.

Stau şi mă întreb uneori: de ce ne-a iubit atât de mult publicul bucureştean, întotdeauna? Unii spun că secretul e simplu. Aşa cum spectatorul de teatru face coadă la „Heidelbergul de altădată", tot aşa vine şi la meciurile unei echipe despre care se spune sau, mai bine zis, s-a spus că ştie să cânte Gaudeamus igitur, că poate să-i întinerească până şi pe profesorii cei mai venerabili şi nu se bate cu pumnii în cap dacă se întâmplă să nu fie bani de primă la victorie. Eu cred însă că nu e doar atât. Bucureştenilor le-a plăcut la noi pofta de a juca, cu disperare, totul pe o carte. Le-au mai plăcut — nu glumesc! — tricourile noastre alb-negre, care au rămas întotdeauna alb-negre, în timp ce echipele lor au schimbat toate culorile curcubeului, în sfârşit, le-a plăcut, poate, că am fost aproape întotdeauna nişte necunoscuţi (cu nume frumoase, e adevărat), că n-am râvnit niciodată la titlul de „profesori", „săgeţi" sau „corsari", fiind doar nişte oameni obişnuiţi, tare obişnuiţi, nu prea luaţi în seamă şi chemaţi foarte rar la echipa naţională, deşi am fi putut-o servi destul de bine. Mie, de pildă, într-o vreme, mi-a fost ruşine de laudele pe care mi le aduceau antrenorii şi ziariştii, cu toate acestea am rămas doar doctorul Mircea Luca cel zănatic, care îşi riscă viaţa pentru ca mingea sa nu intre în poarta lui Vasile Cristea. Şi n-am fost chemat niciodată la echipa naţională, deşi a fost vorba de vreo 30 de ori să se întâmple aşa. Cred, de aceea, că publicul, care ştie mai multe decât ne închipuim, jubila în modul cel mai natural atunci când anonimii de la Cluj, conduşi de „doctorul cel zănatic", care termina aproape toate meciurile bandajat la cap, dădeau totul peste cap, obţinând victoria împotriva aşilor de pică sau de cupă.

Poate că şi noi am simţit dragostea aceasta a publicului bucureştean şi am aruncat în luptă totul, ca să nu-l decepţionăm. Aşa se face că în toamna lui 1946, veniţi pentru a treia oară la Bucureşti ca să jucăm cu Juventus, cel care îi servise Carmenului nu mai puţin de cinci goluri cu o săptămână înainte, ne-am montat nişte aripi imense

încă din Gara de Nord şi am bătut Juventusul cu un scor (3—2) care arată că ei au avut silinţă, iar noi — putinţă.

Carmen... Ciocanul... Juventus... Trei, doamne, şi toţi trei în traista lui „U"... Mai rămânea C.F.R.-ul, care era ocupat cu urmărirea I.T.A.-ei, liderul. Dar pe ceferişti aveam să-i întâlnim tocmai la primăvară, în prima zi a Moşilor, adică la 10 martie. Până atunci, uitându-mă în clasament, mi-am dat seama că nu suntem chiar de plâns: din 13 jocuri câştigasem 7, pierdusem (câştigasem) câte-un punct în două jocuri, având în dreptul înfrângerilor 4 jocuri pierdute. Aveam deci 16 puncte, cu 29 de goluri date şi 19 primite. Iar din divizie, aşa cum vom vedea, avea să se cadă cu 11 puncte, după 26 de meciuri... Cu alte cuvinte, problema... neretrogradării o rezolvasem chiar din toamnă.

Primul meci al returului s-a nimerit să fie, cum v-am spus, ultima deplasare la Bucureşti. Ne aştepta C.F.R.-ul, care reuşise un formidabil 2—2 la Arad, cu I.T.A., când Fane Filotte a ratat de la trei metri, cu poarta goală, în ultimele minute. Cu o zi înainte de meci am vrut să văd ce scriu ziarele. Ce să scrie? Că C.F.R-ul n-ar trebui să aibă probleme, că e o mare diferenţă între cele două echipe, că antrenorul Cibi Braun a făcut o foarte bine gândită modificare de formaţie, cu Tănăsescu extremă stânga (pe care îl rog şi pe această cale să ne dea astăzi mai multe jocuri internaţionale, în calitatea sa de secretar federal), şi că simpaticul „U" are de partea sa doar tradiţia unor jocuri bune în Capitală. În josul paginii erau puse faţă-n faţă şi echipele:

C.F.R.: Sadowschi — Ghiuriţan, Asbiceanu — Apolzan, Mari, Mihăilescu — Lungu, Stroia, Radu Florian, Filotte, Tănăsescu.

Universitatea: Cristea — Straja, Medrea II — Joja, Luca, Rădulescu — Roman, Medrea III, Dascălu, Jifcovici şi Coman.

Şi acum să vă dau rezultatul, pentru că el povesteşte mai bine decât mine. Am câştigat cu 2—0! A doua zi a apărut pe vreo trei coloane titlul *„Universitatea, imbatabilă în Capitală!"* Nu era un titlu artistic, în schimb era statistic. Câştigasem toate cele patru meciuri cu bucureştenii, la Bucureşti. Le marcasem opt goluri şi primisem trei. Ştiu că după acel 2—0 cu C.F.R.-ul, în cabina noastră a venit Aurel

Neagu, responsabilul de astăzi al „Fotbalului", şi ne-a felicitat. Eu i-am mulţumit, dar am tras din asta concluzia că el fusese cronicarul pesimist care ne plângea de milă în avancronica apărută toamna.

Jocul cu C.F.R.-ul a fost, poate, ultima zi frumoasă a campionatului pentru noi, cu toate că n-aş putea să spun că l-am terminat chiar în etapa a 14-a, când mai erau încă 12.

DE LA SUBLIM LA RIDICOL...

Imediat după victoria asupra C.F.R.-ului am plecat la Timişoara, unde am pierdut greu, cu 3—2. În schimb, peste câteva zile am bătut Craiova, la ea acasă, cu 4—1. Întorşi la Cluj, după aproape două săptămâni de peregrinare, am câştigat şi cu Juventus: 3—l, fără nici o emoţie, pentru că acolo, în faţă, maşina lui Tony se rodase bine, astfel că aproape după fiecare meci citeai în ziare, sub formaţii, *Dascălu (2), Coracu (1)* sau viceversa.

Deci, după etapa a 16-a avem 22 de puncte şi toate ziarele de partea noastră.

Vine acum jocul de la Ploieşti. Ne aşteaptă Prahova, săraca de ea. De ce săraca? Pentru o mie şi unul de motive. Să trecem peste faptul că în toamnă, la Cluj, pierduse în faţa noastră cu 6—0. Să ne amintim doar că sunt numai şapte zile de când a jucat cu Carmen, la Bucureşti, şi a pierdut cu 13—0, scor care nu-mi amintesc să mai fi existat în campionatul nostru.

Şi acum, după acest prolog, care bănuiţi dumneavoastră încotro bate, îi rog pe „uiştii" mai bătrâni să închidă cărticica, pentru că nu vreau să inaugurez seria infarcturilor fotbalistice în afara stadionului.

Da... Aşa a fost... Când mai era un sfert de oră, „U" al meu continua să se canonească cu... Prahova şi privea uluit tabela de marcaj: 2—2. Peste două minute, văzându-i pe *comăneşteni* venind mereu peste noi, mi-am zis că ar fi bine să rămână barem aşa. Dar „U" n-a fost niciodată echipa jumătăţilor de măsură. Iar pe deasupra, venise ziua când trebuia să bem, musai, paharul până la fund. La un atac pe dreapta, doctorul Vlaiculescu, arbitrul de astăzi, centrează, reprimeşte mingea şi... 3—2 pentru Prahova...

În ultimele 10 minute n-am mai făcut nimic. Ţin minte doar că mă obseda să ştiu dacă vorba aceea, „de la sublim la ridicol nu e decât un pas", a spus-o Napoleon sau a scris-o altcineva despre el.

Aşa a fost cu Prahova. Această Prahova care avea un jucător fermecător, Mitty Comşa, dar care l-a pus anume pe doctorul Vlaiculescu să bată o echipă cu şapte doctori sau doctoranzi... S-a întâmplat, într-un fel, povestea cu U.T.A. şi cu Vagonul.

Duminica următoare a fost, aş putea spune, ultima reprezentaţie „U" în campionatul 1946/47. Am întors vizita lui I.C.O., în faţa căreia câştigasem cu 4—2, în toamnă, la Cluj... În primăvară, I.C.O. redevenise însă C.A.O.-ul de pe timpuri. Bătuse pe Carmen cu 3—1... Bătuse pe Juventus... Se jucase cu Reşiţa, dându-i şase goluri... Era un I.C.O. puternic, cu Serfözo, cu Spielmann, cu Bodo.

Noi veneam cu şoricelul nostru mort, născut la Ploieşti. De altfel, râsetele stadionului din Oradea la apariţia noastră pe teren spuneau totul. Dar asta ne-a cam iritat. Şi ce mult aveau să regrete orădenii primirea pe care ne-au făcut-o. La terminarea meciului, amicul Vecsey, portarul lui I.C.O., se întorcea cu trei mingi grele, culese din plasa porţii sale. I le serviseră Coman (2) şi Coracu. Tony Dascălu lipsise de la „banchet". În schimb Cristea, portarul nostru, prezent pe teren, ar fi vrut tare mult să facă o pasienţă, dar uitase, din neglijenţă, cărţile la hotel.

Deci, de la 2—3 la Ploieşti la 3—0 contra lui I.C.O., la Oradea. Vedeţi şi dumneavoastră că povestea lui Nicu David — cu floarea de colţ şi cu viscolul pornit din senin — e mai mult decât o poveste.

După jocul de la Oradea aveam 24 de puncte, aşezate într-un rând tare frumos, în clasamentul diviziei.

„U"	19	11	2	6	45 — 27	24

Ziarele scriau că „U" este cel mai serios candidat la locul doi, după I.T.A. Uitau însă că venise luna mai, o lună cu examene şi cu... tei înfloriţi. Şi mai erau de jucat şapte etape!... Dacă am fi continuat la fel, am fi putut aduna 8—9 puncte, cel puţin, adică exact cât ne-ar fi trebuit pentru locul 2. Pe neaşteptate, însă, tot focul din noi s-a stins. În toate cele şapte etape am făcut UN SINGUR PUNCT: 2—2

cu Ciocanul. În rest, am pierdut tot. Imediat după Oradea ne-am dus la Petroşani. Rezultatul? Ca la Petroşani. Adică 2—1 pentru Paraschiva şi Vîjdea. Duminica următoare am pierdut acasă — culmea decăderii! — cu Dermagant, o echipă de 15 puncte după 20 de meciuri. În aceste ultime şapte etape am înscris 9 goluri şi am primit 20. Şi când te gândeşti că totul a pornit de la golul acela blestemat al lui Vlaiculescu, la Ploieşti... *„Echipă de tinereţe şi elan"...* Poate că avea dreptate cronicarul pesimist. Şi totuşi, nimeni nu va putea şterge din cronici că în campionatul 1946/47, o echipă bună de... retrogradare, care avea ca sistem tactic de bază doar coruri vesele şi triste, a bătut rând pe rând pe Ciocanul, Carmen, Juventus, C.F.R. Bucureşti şi şi-a permis să scoată motorul din viteză cu şapte staţii înainte de final.

LA REVEDERE, I.T.A. !...

Campionatul 1947/48 se anunţa şi mai tare. În primul rând, a crescut numărul echipelor. Ne-a părăsit Prahova, adică cuiul lui Pepelea, ne-au părăsit F.C. Craiova şi Carmenul. În locul acestor trei echipe, din care retrogradaseră doar primele două, au venit alte cinci: Unirea Tricolor, Kares din Mediaş, F.C. Ploieşti, Dermata din Cluj — cine spunea că n-a avut Clujul trei echipe în A? — şi A.S. Armata. Deci, campionat de 30 de etape, ca astăzi.

În primul meci am călcat cu stângul. Şi tot La Petroşani. Întotdeauna ne-a fost greu să jucăm la Petroşani. De data asta însă am pierdut de pomană. Diţi Marinescu a atacat pe dreapta, Medrea II l-a agăţat sau, mai pe înţelesul tuturor, l-a „acroşat", şi arbitrul a dat un *penalty* din cele care formează de vreo sută de ani noţiunea de avantaj al terenului.

Duminica următoare am plecat la Oradea. Noi am atacat tot timpul, dar orădenii s-au apărat şi au contraatacat. Rezultatul? 2—0 pentru ei.

Ca să fiu sincer, nu mă simţeam grozav de bine după aceste două etape. Eram lanternă roşie, cu zero puncte şi zero goluri. Şi cu toate că ştiam că nu putem să rămânem aşa multă vreme, simţeam că-mi fuge pământul de sub picioare. Nu puteam uita vorbele acelea cu „elanul şi

tinereţea". Eram, dacă mă credeţi, într-un conflict tacit cu cronicarul pesimist, iar victoriile şi înfrângerile noastre le primeam doar cu gândul la vorbele scrise în avancronica aceea nu prea binevoitoare.

Din fericire, în etapa a treia a venit la Cluj Unirea Tricolor. Şi au fost băieţi tare buni. Au luat patru goluri, fără prea multă discuţie. Culmea e că, de data asta, gurmandul n-a fost Tony Dascălu, ci un băiat foarte simpatic, venit de la Ploieşti, poate-l mai ţineţi minte, Hussa, care a izbutit să dea trei goluri şi cât p-aci să nu-l lase pe Coracu să-l dea pe al patrulea. Din păcate, transplantul cu Hussa n-avea să reuşească. Hussa, chiar aşa inimos cum era, a mai jucat câteva meciuri, până ce Zăhan a prins forma obişnuită.

Cu acel 4—0 asupra Unirii am urcat deodată câteva locuri — pare-mi-se cinci — şi iar am început să vedem viaţa în roz. Totul e atât de simplu când baţi cu 4—0... Iată, însă, că sâmbătă dimineaţa — de la o vreme nu mai plecam noaptea — am luat trenul spre Bucureşti, pentru jocul cu A.S. Armata. Şi era greu de spus ce-o să facem, mai ales că nu ştiam dacă putem s-o bifăm şi pe A.S.A. doar în baza tradiţiei. Aveam, oricum, în faţă a cincea echipă bucureşteană. (Bineînţeles că mă refer doar la epoca Medicinei, pentru că, după cum am mai văzut, în 1932, 1933 ş.a.m.d. „Academia" s-a întâlnit şi cu Venus şi cu Sportul Studenţesc.)

Rezultatul meciului a adus din nou apă la moara tradiţiei. Am câştigat cu 2—1. Au marcat Tony — care îşi regăsise abonamentul — şi Rădulescu-Jumate, care făcea ce făcea şi strecura mingea spre careul mic, după ce o ascundea cum ai ascunde o caisă de copilul care are de băut lapte.

Deci, treaba a început să meargă. E adevărat, startul a fost cam în buiestru, dar am refăcut totul, fără vreo dificultate.

Duminica următoare am mai săltat două locuri. Cum? Câştigând cu Ciocanul, la Cluj. Aş fi însă un închipuit dacă aş spune că a fost meci uşor. La început, spre norocul nostru, Ambru a confundat porţile şi ne-a făcut, cadou un gol: 1—0. Dar Ciocanul a egalat. Ţin minte că după acest gol, Angelo şi „Şichi" (Angelo Niculescu şi Şiclovan) au alergat cât patru pe mijlocul terenului, dar Coracu tot a găsit o „potecă" liberă pentru golul victoriei. Cu vreo 10

minute înainte de sfârşit, am pus palmele la ochi şi m-am întors cu spatele la poarta noastră. Am revenit abia când l-am văzut pe Lăzăreanu, portarul lor, izbindu-şi bara cu pumnii. Ce se întâmplase? „Şichi" a ratat un *penalty*. Scăpasem, deci, ca prin minune. Dar minunile se uită şi punctele rămân. Iar noi aveam adunate şase puncte în cinci jocuri, după ce le pierdusem pe primele două.

Duminica următoare, alt joc, la Timişoara, cu C.F.R.-ul. Am plecat din Cluj sâmbătă, cu autobuzul. Şi gata-gata să transformăm *weekend*-ul în... sâmbăta morţilor. Pe drum, autobuzul nostru s-a răsturnat şi ne-a presărat tocmai pe tavanul devenit duşumea. Noi, cei de la „becie" — cum se spune — am scăpat aproape teferi. Cei de la înaintare s-au lovit însă rău. Portarul Cristea n-a avut nimic. Nici eu. Eram căliţi.

Am apărut pe teren cu o oarecare teamă. Pe unii îi mai dureau încă şalele. Sunt convins că au fost şi ceva fisuri pe la coaste.

Începe jocul. Ciki Reuter intră tare în Cristea. Cristea prinde, degajează, şi-mi spune la ureche: „Îl rad pe Ciki". Şi în timp ce-l urmărea mereu pe Reuter, în căutarea unui plonjon ideal, care să-i ascundă faultul „involuntar", Covaci izbeşte c-o minge pe care Vasilică nici n-o vede. Apoi a venit a doua minge... Şi încă una... Cristache pierduse numărătoarea. Pentru el nici nu mai conta... Ai noştri abia se mişcau pe teren. În momentul în care loşka Covaci a marcat al cincilea gol al său, nu m-am putut stăpâni să-i spun lui Cristea: „Mă Vasile, cred că e cazul să-i dai pace lui Ciki şi să te ocupi puţin de loşka"... Dar Vasile nu m-a ascultat. Era „intrat". Din fericire, însă, un meci de fotbal durează doar 90 de minute, aşa că am pierdut numai cu 6—1. „Echilibrasem", deci, rubrica victoriilor cu cea a înfrângerilor (3—3), ajungând totodată şi la golaverajul negativ. Iar peste toate, duminica următoare ne vizita la Cluj I.T.A., care abia se întorsese de la Bucureşti, unde lichidase socotelile cu Ciocanul: 3—1.

Venirea I.T.A.-ei la Cluj a bătut toate recordurile de public. Într-un fel, I.T.A., care avea vreo cinci jucători de la fostul Ferar, plus alţi şase şi mai buni, a vrut să-şi ia şi

revanşa[1]. Noi eram ca plăieşii în faţa lui Sobieschi. Autobuzul ne „machiase" frumos, Ioşka Covaci ne înviorase moralul, „Sportul popular" publica cu litere de-o şchioapă poziţia în clasament a I.T.A.-ei, în care se citea negru pe alb că în şapte etape arădenii câştigaseră cinci jocuri, făcuseră două remize de... salon şi nu cunoscuseră înfrângerea. Mai mult decât atât, aveau 33 de goluri date şi doar 5 primite.

Dar istoria voia să se repete. Jocul cu I.T.A. mi-a amintit mult de cel cu Ferar. Şi de data asta ai mei au fost, cu toţii, în transă.

Am atacat fără oprire. Roman a deschis scorul cu 20 de minute înainte de final, iar peste numai alte două minute, Tony Dascălu s-a prezentat şi el în faţa lui Marki, marcând al doilea gol. La ieşire, când l-am sărutat, mi-a spus pe tonul lui glumeţ de totdeauna: *„Trampli dragă, fac şi eu ce pot, ca să am ce povesti copiilor".* Într-adevăr, în numai un an, Tony deschisese şi închisese contul cu Ferar, marcase golul acela uriaş din meciul cu Carmenul, pentru ca în acest al treilea joc „istoric", cu „Haarlem"-ul fotbalului românesc, să marcheze al doilea gol, să nu mai existe discuţii. Spre deosebire însă de meciul cu Ferar, când nimeni nu credea în victoria lui „U", chiar după al treilea gol, în meciul cu I.T.A., la 2—0, am zărit primele făclii pe stadionul în delir. De ce? „U" 1947 nu mai era doar o echipă de „elan şi tinereţe". Şi o să ne convingem curând: acele rafinamente tehnice la care „ne spurcasem" vor înlesni declinul echipei medicilor.

Dar, pentru că am pomenit de medici, să amintim echipa care a învins I.T.A.[2] cu 2—0: Cristea — Vigu II, Medrea II — Joja, Luca, Rădulescu — Zăhan, Roman, Dascălu, Medrea

---

[1] Să reţinem că I.T.A. 1947/48 a înregistrat performanţe unice în istoria fotbalului nostru, înscriind în campionat 126 de goluri. Centrul înaintaş Bonyhadi, care jucase şi la Cluj, a înregistrat, de asemenea, un record în acel campionat cucerind titlul de golgeter cu 49 de goluri marcate.

[2] În campionatul 1947/48 I.T.A. a suferit doar două înfrângeri în 30 de meciuri: 0—2 cu „U" şi 0—2 cu C.F.R., Rapidul de astăzi. Victoria clujenilor a produs o impresie atât de puternică, încât titlul general de pagină, a doua zi, în „Sportul", afirma laconic: „La revedere I.T.A.!" După cum vom vedea, însă, I.T.A. nu părea dispusă să se supună previziunilor presei sportive.

III, Coracu... Cum vă spuneam, primii şase au ajuns medici. Coracu — de asemenea. Zăhan şi Roman s-au apucat de *jurisprudentia*, Limpi Medrea, ca un inter constructor ce era, a ajuns inginer, iar Tony a făcut facultatea lui Cyrano de Bergerac, adică facultatea farmecului personal.

Văd, însă, că mă aştern la poveşti şi, fără să vreau, fur din meciul următor, care nu merită o asemenea nepăsare. După serbarea cu I.T.A. am plecat la Ploieşti. Aveam acolo o amintire de loc plăcută, de când cu Vlaiculescu, dar lecţia Prahovei a fost binevenită. Am început prudent... Bădin, negriciosul „republican", a văzut că nu prea se poate trece şi s-a mulţumit cu 1—1 la pauză. Într-a doua, însă, Tony a pus mâna pe hăţuri şi a dat, singur, trei goluri. Rezultat final: 5—2.

Şi iar am jucat acasă. Tony, fiind în serie, ca la ruletă, a mai dat două. Nae Roman a semnat şi el în condică, astfel că Rata din Târgu Mureş a plecat cu 1—3, după ce a marcat un gol de onoare în ultimele minute. Mi-a părut rău de portarul Săbăslău, fostul „uist", dar n-a vrut să mă creadă că la „U" se fac farmece.

Drumul spre Reşiţa, următorul, a fost lung, ca şi altădată. La Petroşani şi la Reşiţa, am mai spus-o, ne-a fost întotdeauna greu. Aveau şi unii şi alţii o asprime, o severitate în joc, aş spune, astfel încât nu mi-aş fi permis niciodată o glumă ca aceea de la Timişoara, când Cristea îl căuta pe Reuter şi găsea doar mingile lui Covaci în plasă.

De astă dată, însă, am câştigat frumos, cu 4—3. Scor la limită, e adevărat, dar cine se poate lăuda cu patru goluri înscrise la Reşiţa? Chiar şi „U" cel mare, cu Sfera şi cu Sepi, marcase doar trei, cu 15 ani în urmă.

Şi de data asta Dascălu a trimis de două ori mingea în plasă. De fapt, eu nu cred nici astăzi că Tony a marcat în campionatul 1947/48 doar 18 goluri. Îmi aduc aminte că în anii aceia, „balicii", adică studenţii din anul I, creaseră o nouă variantă la „Haide, U!". Era o variantă cam copilăroasă, dar spunea mult: *„Haide, U! Haide, U!/ Hai cu golul, hai cu golul,/ Das-că-lu!"*

Tony şi-a continuat nestingherit campania de spargere a porţilor adverse. Duminica următoare a fost rândul Dermatei. Am învins-o cu un scor de forfait: 3—0. Roman, Dascălu, Coracu. Am fi putut da mai mult de trei goluri,

dar nu se cădea, chiar dacă n-am fost prieteni prea buni cu Dermata.

În săptămâna aceea am rămas acasă. Venea Juventusul, a treia echipă bucureşteană pe care aveam s-o întâlnim, după A.S.A. şi Ciocanul... Şi a venit lume multă. Pentru Oană, pentru Fătu, pentru Flamaropol, care câştigase între timp, la un cuplaj, premiul pentru cel mai bun jucător, oferit de cronicarii de fotbal.

Juventus venea cu o carte de vizită formidabilă pentru noi, clujenii. Bătuse cu o săptămână înainte Ferarul, la Bucureşti, cu 6—0. Iar Ferarul, cu încă o etapă în urmă, învinsese C.F.R.-ul din Bucureşti, la Cluj.

Meciul nostru cu Juventus a fost o plimbare de sănătate — cum spun jocheii. Am câştigat cu 4—1, marcând din toate poziţiile: Medrea III, Dascălu, Zăhan, Roman. Încă o dată „U" a rupt în bucăţele calculul hârtiei. (Să nu uităm, însă, că a făcut-o deseori şi în sens invers. Asta pentru ca să n-aud că Luca alege doar ce-i place.)

După acest meci „Sportul" a recunoscut forma excelentă a universitarilor clujeni, „puşi pe fapte mari". Ziarele scriau despre cele nouă victorii consecutive ale lui „U". Nouă victorii consecutive!... La început am crezut că e o simplă greşeală, care va fi corectată. În fond, după meciul cu Juventus, eram doar la a şasea victorie consecutivă. Dar greşeala persista în fiecare număr. Mi-am spus atunci că ziariştii au trecut de partea noastră şi că ne iartă toate păcatele, fiind dispuşi chiar să uite acel 1—6 de la Timişoara. Poate că au ţinut seama de autobuzul răsturnat. Sau poate că meciul pierdut la Timişoara l-au înlocuit cu victoria obţinută de noi asupra echipei maghiare D.V.S.C. (n.r.—11 octombrie 1947), cu 6—0.

Vă rog să mă iertaţi pentru această paranteză cam lungă, dar se apropie etapa a 13-a, care nu ne-a fost de loc prielnică. Şi unde? Tocmai la Bucureşti, unde eram imbatabili şi aveam o firmă formidabilă.

Meciul nostru cu C.F.R.-ul n-a avut nimic din ceea ce adusesem noi până atunci în Bucureşti. E adevărat, în prima repriză am rezistat onorabil (0—0), dar apoi a trebuit să plătim pentru toate situaţiile favorabile pe care *Fortuna* ni le crease până atunci pe stadioanele Capitalei. În meciul cu C.F.R. eu am jucat slab, iar Cristea a fost şi el neinspirat. Totuşi asta nu e o scuză. C.F.R.-ul era o echipă

mult mai puternică decât cu un an în urmă. Prin desfiinţarea Carmenului, C.F.R.-ul l-a dobândit pe Bazil Marian. Iar Bazil le-a dat aripi lui Fănică Filotte şi lui Lungu. Pe de altă parte, prin venirea lui Mitty Comşa de la Prahova, căzută în B, C.F.R.-ul şi-a dublat disponibilul de fantezie. Să nu dăm, deci, vina doar pe Luca şi pe Cristea, pentru că ar fi o dovadă de orgoliu nemăsurat. A explica victoria C.F.R.-ului doar prin forma slabă a lui Luca şi Cristea înseamnă a spune pe ocolite că forma lui Luca şi Cristea era capabilă, singură, să învingă C.F.R.-ul lui Bazil Marian şi Filotte. Ceea ce, fie vorba între noi, nu e decât o simplă glumă.

Atunci mă veţi întreba poate: de ce ai „pedalat" atâta pe cele patru victorii ale lui „U", la Bucureşti, în campionatul trecut? Şi eu am să vă răspund că am făcut-o tocmai pentru a vă aminti că „U" a fost o echipă cu mai multe inimi, al cărei elan se năştea undeva într-un adânc greu de fixat şi care elan, o dată aprins, era tare greu de oprit. La noi, la „U", când petrolul începea să ţâşnească, inunda totul în jur, şi chiar se pierdea în vale. Erupţia la Ferar sau la I.T.A. a fost de fiecare dată mai metodică, mai calculată. Petrolul a pătruns întotdeauna în ţevi dinainte montate şi s-a irosit de foarte puţine ori. Asta-i diferenţa. Dar aş vrea să aud pe cineva spunându-mi că a văzut vreodată o erupţie mai frumoasă decât cea neştiinţifică a lui „U"...

După avaria de la Bucureşti am izbutit să reparăm totul în şase zile. Şi iar ne-am odihnit într-a şaptea, câştigând „la pas" cu Mediaşul (5—2), pe baza schemei obişnuite: Dascălu (2), Coracu (2), Rădulescu, plus trei bare.

Ultimul joc al turului a fost la fel de simplu: 3—1 cu Ferar. Pişti Covaci a reuşit să înscrie un gol în contul „fierarilor". Noi, în schimb, am marcat trei goluri şi am avut trei bare. Atacul mergea ca şi cum cineva foarte grăbit ar fi rulat un film de două ori mai repede.

Aşa s-a încheiat, aş spune, cea mai bogată toamnă din istoria lui „U". Şi ce frumos era clasamentul!...

15	11	0	4	38 — 25	22	

Şi avea de toate. Victorii multe, printre care şi aceea cu „La revedere, I.T.A.!..." Un zero absolut la meciurile egale, care arată, de fapt, că „U" 1947 nu şovăia. Un golaveraj

cum „U" n-a avut niciodată. (Vă amintesc că până şi în anul în care a câştigat grupa a doua a diviziei, ca să joace apoi finala cu Ripensia — 1932/33 — „U" a avut, după toate cele 14 jocuri, un plus de numai 9 goluri.)

Acesta a fost minunatul tur al campionatului 1947. Din păcate, ca şi în campionatul desfăşurat cu un an în urmă, în retur am jucat ca nişte bătrâni care-şi aduc aminte de tinereţe. Dacă în tur am adunat 22 de puncte, în retur abia am reuşit 10. E destul să vă amintesc că după cele 11 victorii din toamnă, în primăvară au mai venit doar două. În afară de asta am mai făcut şase „remize", care nu seamănă de loc cu „U". Am înscris 17 goluri şi am primit 22.

Şi aşa însă, în ciuda acestui campionat cu două feţe, „U" avea să termine pe locul 5. Iar dacă ar mai fi jucat şi restanţa cu C.F.R.-ul, la Cluj, care până la urmă nu s-a mai disputat, am fi putut veni pe locul 4[1], pentru că restanţa juventiştilor era la Arad, şi nimeni nu câştigase la Arad în campionatul acela în care I.T.A. ar fi putut să fie oprită doar prin handicapuri, ca la cursele de cai.

Mă întreb uneori: am fi putut să facem mai mult în campionatul 1947/48? Sigur că am fi putut. Stau mărturie cele 22 de puncte ale turului. Şi mă veţi întreba: cum explici, Mircea Luca?

Ar fi ele multe de spus. În primul rând, ne-am bucurat prea mult după tur în pragul iernii. Şi am avut o iarnă veselă, cu vreo 50 de seri de ajun, ca în poveştile cu Gosta Berling. În afară de asta, am aşteptat prea mult să se topească zăpada, înfricoşaţi la gândul că noroiul o să ne

---

[1] Clasamentul ediţiei 1947/48:

1. I.T.A.	29	21	6	2	63 — 34 32
2. C.F.R. Timişoara	29	20	3	6	50 — 28 29
3. C.F.R. Bucureşti	28	20	2	6	57 — 38 29
4. Juventus	29	13	7	9	36 — 34 25
5. „U" Cluj	29	13	6	10	58 — 57 23
6. Libertatea Oradea	30	10	10	10	41 — 41 23

mânjească ghetele. Iar peste toate — asta e părerea mea — „echipa doctorilor" începuse să coboare exact în primele zile ale primăverii lui 1948 şi ar fi coborât ea oricum, câteva trepte, chiar dacă iarna n-ar fi fost atât de veselă. De ce? Pentru că-i venise sorocul. Ce vreţi? Echipa noastră a îmbătrânit întotdeauna mai repede decât altele. Dacă privim încă o dată clasamentul campionatului 1947/48 şi ne oprim la rândul Libertăţii din Oradea, ne dăm seama cum poţi îmbătrâni mai greu. Zece victorii, zece meciuri egale, zece înfrângeri. Un echilibru perfect. Totul calculat la centimă sau la milimetru. Aici vitaminele... Aici iaurtul... Acum plimbarea de seară... Acum masajul...

Am încercat şi noi, la „U", de mai multe ori. Dar n-am reuşit. Am încercat să ne punem ceară în urechi, aşa cum a făcut Ulise, cu prietenii săi, la trecerea prin faţa insulei Sirenelor. Dar ceara noastră s-a topit la primul cântec. Ce vreţi? Cântecul, legat de toate cele care-l întovărăşesc, a fost şi puterea şi slăbiciunea noastră. Eu şi astăzi cred că nu am fi pulut face mult mai mult decât am făcut; în schimb păstrez *iluzia* că am fi putut face. Ceea ce, în marea iluzie care se numeşte fotbal, e foarte mult.

Mulţi ne fac reproşuri. „Echipă de boemi." Am fost trecut şi eu deseori în categoria asta. Dar nu cred că acuzatorii au deplină dreptate. Eu am înţeles întotdeauna că sport înseamnă să alergi mult, în aer liber, ca să nu se adune colesterolul. Am mai înţeles că sport înseamnă să ştii să câştigi şi, mai ales, să ştii să pierzi. Dacă nu e cu supărare, cred că, din acest punct de vedere, am făcut sport cu S mare. Desigur, sunt mulţi cei care-mi spun: „Şi totuşi n-ai ajuns în echipa naţională". Şi eu le răspund: *Da, dragii mei... N-am ajuns. E adevărat. Am fost chemat de câteva ori la lot, dar am fost poftit numai în vestibul. Ce vreţi? Pe atunci nu era modern elanul. Dacă îmi pare rău de ceva, e că n-am jucat în echipa naţională în primăvara anului 1948, când eram în formă bună. Şi, credeţi-mă, aş fi pus şi eu umărul ca să nu primim chiar nouă goluri la Budapesta, aşa cum s-a întâmplat în echipa noastră „eminamente tehnică".* Ca să nu mai vorbesc de jocul cu Albania, la Bucureşti, pierdut şi el cu 1—0, tot în primăvara lui 1948. De fapt, nici nu ştiu care din aceste două înfrângeri este mai anormală.

Da. N-am jucat în echipa naţională. Şi totuşi am trăit o zi mare în primăvara acelui an 1948. Da... Chiar în primăvara celor — doar — 10 puncte.

Am plecat la Bucureşti pentru meciul cu Unirea Tricolor. Eram în seria aceea neagră a returului despre care am mai vorbit. Mai era şi amintirea acelui 0—4 cu C.F.R.-ul.

La Bucureşti, ziarele, sub impresia eşecurilor noastre repetate, vorbeau mai mult de Unirea Tricolor. „Sportul" scria negru pe alb: *«Fără Roman şi Joja, „Universitatea" are puţine şanse».* Într-adevăr, Joja şi Roman nu jucau. Şi astfel o jumătate din statul major al echipei noastre rămânea pe bancă. În locul lor apăruseră pe teren Cornea, ca mijlocaş, şi Lutz — pe post de inter stânga.

Jocul a început în avantajul Unirii. Ozon s-a decis parcă să ne plimbe, dansând când în faţa mea, când în faţa lui King Kong (n.r. — porecla lui Medrea II). N-am căzut, totuşi, în plasa pe care încerca să ne-o întindă. L-am retras un pic pe Cornea şi l-am dat pe Titus în grija lui. Cornea s-a plasat la doi-trei metri de el şi l-a urmărit pas cu pas. Dar când Ozon era în zi mare, ideile tactice îşi luau zborul ca păpădiile. După vreo 20 de minute, „năsosul" a prins un şut foarte frumos şi... 1—0 pentru Unirea. Văzând cum stau lucrurile, l-am trimis şi pe Cornea în faţă, în baza schemei tactice „gol să iasă". Şi golul a ieşit, pentru că acolo, la avanposturi, se găsea Tony Dascălu. Aşa am ajuns la 1—1, prin Tony, la vreo 10 minute după golul lui Ozon. Unirea, însă, nu avea astâmpăr în ziua aceea. Peste numai câteva minute, Petculescu s-a pomenit cu mingea în faţa porţii, tot de la Ozon, şi golul a venit simplu: 2—1 pentru Unirea.

Pauza a fost calmă, ca şi prima repriză. Pe stadionul Republicii totul se îndrepta spre pronosticul cronicarilor. Unirea ne domina fără să exagereze. Noi aveam scuza lipsei lui Joja şi Nae Roman.

Când am ieşit din cabină, după pauză, soarele cobora dincolo de Dealul Spirei. Îmi aduc aminte că Titus l-a luat de braţ pe Lutz, părinteşte, căutând parcă să-l consoleze. După numai trei minute de joc, Titus a ridicat din nou scorul: 3—1. Mărturisesc că nu mai aveam speranţe, mai ales că minutele treceau, şi mai aveam doar o jumătate de oră. Dar în clipa în care au dispărut şi umbrele lungi ale soarelui, ascuns în coama dealului, Zăhan n-are ce face şi-

l trimite pe Fane Stănculescu în plasă după a doua minge. La 3—2 ne-am suflecat cu toţii mânecile: *„Stai, că nu-i dracu aşa de negru"*. Ca prin farmec, tribuna s-a trezit şi ea din amorţeala în care o împinsese golul lui Ozon. Jocul s-a iuţit de vreo două ori. Ionel Vigu a început să ducă mingile în faţă, obsedat de egalare, în stilul de astăzi al lui Sătmăreanu. Doar eu am rămas în faţa careului nostru.

După 10 minute de foc, în care timp stadionul s-a ridicat în picioare, Tony şi-a amintit că e născut anume să dea goluri mari şi ne-a adus la 3—3. Atunci au început uralele, care n-aveau să se oprească decât la vreo 20 de minute după terminarea meciului. (Ce bine ţin minte seara aceea...)

Enervat la culme de acest 3—3, Titus a pus repede mingea la centru, a trimis-o-n dreapta, a pornit ca din puşcă, ca s-o primească în preajma careului, mi-a făcut vreo două fente, dar am reuşit să i-o suflu. Cum? Nu mai ştiu. Ştiu doar că noi veneam de jos, iar ei coborau de la 3—1. Cu un sfert de oră înainte de final, când îmi ziceam că un 3—3 la Bucureşti e bun cu oricine, Rădulescu-Jumate îl simte pe Sever că a pornit şi-i trimite mingea la întâmplare. Sever se aruncă, preia cu pieptul, culcă fundaşul pe umeri, din fentă, ca la lupte, şi trage cum a tras Gento în Datcu: 4—3. Peste alte trei minute, Sever repetă cursa şi izbeşte din viteză: 5—3. Ultimele minute au fost o nebunie. Oamenii din tribună se îmbrăţişau. *„Ce mult ne-au iubit întotdeauna bucureştenii."* Jos, pe gazon, era atât de cald, încât aveam impresia că fierbem într-un cazan cu magiun. Îmi aduc aminte doar că Titus a mai dat un gol, făcând 5—4, dar, deşi ne despărţea doar un şut şi mai rămâneau de jucat încă vreo cinci-şase minute, nimic nu mă putea face să cred că acest joc mai e de pierdut. Mai ales că Unirea încerca să şi vorbească, dar nu se auzea nimic, din cauza tribunei.

La terminarea meciului îmi venea să cad din picioare. Mi-am scos ghetele, care mi se păreau de fier. Mă durea până şi gândul că va trebui să merg în vestiar. Şi vestiarul mi se părea tare departe. De unde să ştiu că voi putea folosi un alt mijloc de transport? În timp ce ne apropiam de ieşire, mulţimea din tribune a invadat terenul. Şi ne-a luat pe sus. Dar drumul nu era scurt, ca acum, până în gura prin care cobori. Am urcat aşa, pe braţele suporterilor noştri,

până în curtea I.E.F.S.-ului. Era în mine, şi în ceilalţi — îmi dădeam seama privindu-i — un amestec de stinghereală şi de bucurie copilărească la gândul că suntem foarte înalţi. Apoi cortegiul şi-a urmat drumul spre Maior Ene. Am coborât pe strada aceea cu pietre rotunde şi cu iarbă între pietre... Strada care duce spre peluza din Puţul cu Apă Rece. Pe la geamuri femeile îşi făceau cruce. Nu este exclus ca ochii mei, decoloraţi de oboseală, şi părul, căzut ca întotdeauna, să le fi lăsat impresia că mulţimea poartă pe braţe un nebun scăpat de nu ştiu unde.

A doua zi de dimineaţă am luat ziarele. Am citit în „Sportul popular" că imediat după meci Angheliu, preşedintele Federaţiei Române de Fotbal, care se afla în tribună, ar fi trimis pe cineva jos, pe teren, ca să urc la el. Ar fi vrut preşedintele — se scria în gazetă — să mă felicite, în calitate de căpitan al echipei, pentru meciul făcut de „U". Sper astăzi că i s-a explicat atunci că n-aş fi putut coborî de pe umerii tinerilor care ne purtau spre Maior Ene. Dacă nu, atunci îmi cer scuze pe această cale. E adevărat, au trecut 21 de ani de atunci, dar e mai bine mai târziu decât niciodată.

«CE MULT AM VRUT SĂ JOC LA „U"...»

Cu acel 5—4 de pe Republicii se încheie, de fapt, „epoca doctorilor". E, dacă vreţi, cântecul lebedei. În istorie, când vine crepusculul, se spune *fin du siècle*. La noi, la Universitatea, crepusculul a venit cam spre sfârşitul fiecărui deceniu.

În campionatul următor se schimbă multe. Nea Fane Cârjan, antrenorul nostru de astăzi, a venit şi a găsit echipa îmbătrânită. Rând pe rând au fost nevoiţi să plece Cristea, fraţii Medrea, Joja, Tony Dascălu şi eu. Începea să-şi facă drum un alt „U". Nu mai rămăseseră decât Coracu, Rădulescu-Jumate şi Nae Roman.

Curând, însă, nea Fane avea să ne părăsească. Campionatul a fost o suferinţă curată. Am căzut din divizie. Noi, C.F.R.-ul clujean, Metalo-chimicul şi Mediaşul.

Nu vreau să acuz pe nimeni. Sunt bune şi întîneririle în masă. Unora dintre antrenori le place ideea ca atare. Repet, nu vreau să acuz pe nimeni. Dar oamenii, şi mai

ales fotbaliştii, îmbătrânesc în fel şi chip. Cunosc jucători bătrâni la 27 de ani. Dar mai ştiu că Herrera l-a adus pe Suarez la Internazionale la vârsta de 31 de ani, ca să atingă forma maximă pe la 34, iar U.T.A., fără Loli Lereter, n-ar fi luat campionatul. Atunci, în 1948, la 29 sau 30 de ani, am fost sfătuit să las fotbalul. Dar fotbalistul din mine mi-a spus că nu e cazul să fiu gentleman. Şi astfel, am mai jucat. Un an, doi, trei, cinci. Am jucat chiar şapte... Îmi aduc aminte că peste şapte ani, când, în sfârşit, doream să mă retrag — se împliniseră 25 de ani de la „deschiderea" din meciul cu Hungaria — antrenorul Szanislo m-a chemat să mai joc un meci, la Oradea. Şi l-am jucat. În duminica aceea am reuşit la Oradea un 0—0 în care nu mai spera nimeni — eram de mult în zona retrogradării, cu toate întineririle. Un singur om a mai crezut atunci în puterile noastre. Un inginer clujean, Vlasa. În timp ce 100000 de oameni au jucat în meciul de la Oradea 1 solist la Pronosport, inginerul Vlasa a jucat X. Si astfel a câştigat 100000 de lei.

Să ne întoarcem, însă, în mijlocul echipei. Între timp a venit la conducerea tehnică Giussy Baratky. Şi ce bun antrenor a fost Baratky! A fost unul dintre cei mai mari diagnosticieni din câţi am cunoscut. În mai puţin de cinci minute, de la o distanţă de 50 de metri, îţi cunoştea anatomia, fiziologia, capacitatea toracică, puterea picioarelor — într-un cuvânt, ştia totul... Baratky nu vorbea mult. Nici nu putea vorbi prea mult. Avea un fel de jenă. Şi mai ştia că marele duşman al fotbalului sunt vorbele, care îl macină şi pe dinafară şi pe dinăuntru. Spunea doar atât: *„Tu, Vigule, ajungi de multe ori cu mingea în apropierea careului advers. Şi ai forţă în şut. Trebuie să înveţi să tragi peste zid. Că nu e totuna”.* Pe Traian Georgescu l-a învăţat să centreze cu adresă. Pc Mihuţ — lovitura cu capul. Iar pe noi toţi ne-a învăţat să recunoaştem că, orice ai face, în fotbal tot învăţăcel rămâi, chiar dacă te cheamă Baratky sau Ozon. Astăzi, când privesc înapoi spre nenumăraţii antrenori pe care i-am avut la „U", nu pot să nu mă gândesc cu plăcere la acel om de suflet care a fost Gain... Sau la antrenorul complet care a fost Munteanu... ori la meseriaşul foarte cinstit care a fost Bandi-Sepci... Sau la Bărbulescu, fostul venusist, care ne electriza pe toţi înainte de meci — dovadă şi locul bun al lui „U" în returul

1951, cu o echipă destul de subţirică... Sau la Gil Mărdărăscu cel isteţ, care ne dădea într-o vreme bileţele cu sarcini tactice şi care glumea întotdeauna omiţându-l pe Horaţiu Moldovan, ca să-i spună; *„Horaţiule, tu joci cum vrei"...* Noi toţi, însă, am putea repeta, pas cu pas, secundă cu secundă, tot ce am învăţat de la Giussy Baratky, şi mai ales cu ce am rămas. De la acest Giussy Baratky, care mi-a spus odată, cu puţin înainte de a pleca: «De când mă cunosc, am vrut să joc la voi, la „U". Îmi pare bine că am ajuns aici fie şi numai ca antrenor».

DOCTORII S-AU DUS...

Rămăsesem la campionatul 1948/49. Aş vrea să trec mai repede peste el. V-am mai spus-o. Am căzut în B. Echipa se schimbase. Aveam nume noi: Crăciun, Tarău, Copil, Pădureanu.

Am pornit cu curaj — iarăşi — pe drumul foarte puţin neted al diviziei B. Am avut jocuri foarte grele. Willy Covaci, căruia cronicarii i-au adăugat cifra romană V, povesteşte şi astăzi, cu haz, despre o deplasare la Arad, pe terenul C.F.R.-ului, când a ieşit de pe teren, pentru un singur minut, ca să-i scoată dintre dinţi, lui Zăhan cel căzut, zgura neagră, cu scobitoarea. Sau de o altă deplasare, la Lupeni, când, după ce am câştigat cu 2—1, ne-am retras strategic în mijlocul terenului, de unde aveam să fim transportaţi până la vestiar cu un autobuz care a parcat în cercul din centrul terenului, ca să fim cât mai departe de posesorii de sticle cu şi fără bere. Da, e greu de jucat la B. Iar mai jos e şi mai greu. Îmi amintesc de o călătorie la Anina, pentru un meci de Cupă. Cam prin 1947... Aşteptam meciul. Şedeam în spatele porţii, pe iarbă. Se juca o deschidere. Şi se juca foarte tare, deşi aprigii fotbalişti erau doar juniori. Ştiu că în vreo 15 minute au fost sparte două mingi numai din contre. După ce a fost adusă a treia şi jocul a continuat, unul dintre conducătorii echipei din Anina a strigat către antrenor, cu vădita intenţie de a-l auzi noi: *„Mă băieţi, spuneţi să mai umfle vreo şepte mingi, că nu ne-om juca de-a v-aţi ascunselea".*

Dar să ne întoarcem iarăşi la divizia B. Deşi, îmi închipui, vă plictiseşte acest drum de ţară. Tocmai de aceea am păstrat ceva plăcut din primăvara anului 1949, care ne-a făcut să ni se pară căderea în B trecătoare. E vorba de Cupa României. Nu ştiu cum s-a întâmplat că tocmai în primăvara aceea „mortală" pentru noi, a anului 1949, ne-a mers foarte bine jocul în Cupa României. În optimi am bătut Rata din Tg. Mureş cu 1—0. Veţi spune că mai întotdeauna 1—0 nu-i un rezultat meritat, ci de la dumnezeu dat, dar eu ştiu că în campionat Rata ne bătuse cu 6—0, acasă, aşa că acest 1—0 în Cupă — şi unde? — La Tg. Mureş a turnat balsam pe sufletul nostru.

In sferturi, alt 1—0. Şi tot cu o echipă care „ne prindea" mereu în campionat: C.F.R. Timişoara, şi chiar la Timişoara.

Când am văzut 1—0 şi în semifinală cu I.C.O., la Oradea — a treia deplasare consecutivă — ne-am zis că s-a creat o nouă tradiţie, aşa că nu mai avem nici o grijă. Deşi nu ştiam dacă scorul repetat poate să intre şi el în tradiţie. În finală am căzut cu A.S. Armata, care eliminase în sferturi pe C.F.R. Bucureşti. Şi cu toate că „Armata" era o echipă tare, care creştea de la o zi la alta, iar noi — una pornită spre B, am ştiut să murim frumos. „Peniţă" Moldoveanu a dat primul gol, Zăhan al nostru a egalat. Tocmai începusem să ne aducem aminte de frumoasele noastre meciuri cu Carmen sau cu C.F.R., dar Ferenczi ne-a dat al doilea gol, după ce destule mingi ar fi putut să intre în poarta lui Traian Ionescu, adăpostit de formidabilul trio de fundaşi Apolzan — Androvici — Rodeanu.

Finala Cupei 1949 a fost ultimul vis de mărire al lui „U" din perioada de după doctori. Doctorii s-au dus, iar tinerii veniţi nu aveau deocamdată harul lui Tony sau Joja. Se încheia un nou deceniu[1].

DERBYUL INIMILOR...

Şi a început o nouă bătălie pentru a ajunge la liman. Ştiţi bine că B-ul transilvănean a fost întotdeauna greu. Şi nu

[1] Echipa din finală: Cristea — Ioanovici, Luca, Tarău — Crăciun, Mihuţ — Lutz, Copil, Covaci V (Avram), Tomescu, Zăhan.

numai pentru că s-ar juca un fotbal mai bun decât la Galaţi sau la Câmpina — treaba asta-i tare relativă — ci pentru că există câţiva stâlpi ca Minerul Lupeni, sau Baia Mare, sau Reşiţa, care pot să te aştepte şi cinci ani încheiaţi ca să te bată, mai ales după ce te-ai făIit pe la Bucureşti sau pe la Timişoara, cu echipele cele mai bune din ţară.

Anul 1950 a fost un an greu. Deşi în B, nu izbuteam să prindem un loc bun la bordura campionatului. Şi aveam un rival foarte aprig, chiar în Cluj. Scăpasem noi de Ferar, de Dermata, de C.F.R. chiar, dar se ivise un alt candidat la cucerirea inimilor clujene. Era vorba de C.S.A. Cluj, un fel de nepot al bucureştenilor lui Apolzan. Nu era de loc slabă echipa C.S.A.-ului, cu Dumitran, cu Maiogan, cu Busch. Şi părea hotărâtă să ne doboare. Şi iată că se ivea acum prilejul după care umblase un an întreg.

În etapa a 20-a, când mai rămăseseră doar două, clasamentul îmi dădea frisoane. Fiţi atenţi:

„U" Cluj	20	13	6	1	46 — 14	32
C.S.A. Cluj	20	14	3	3	40 — 16	31

Privind clasamentul, vă daţi desigur seama ce importanţă avea derbyul seriei, Universitatea Cluj — C.S.A. Cluj, programat în etapa a 2l-a, adică penultima. Meciul a stârnit un interes extraordinar. A venit lume ca la marile jocuri din A. Ziarele din Bucureşti au avut trimişi speciali, iar toată regiunea Cluj a venit cu mic cu mare, ca pe Muntele Găina. Echipa noastră trăia din nou un moment decisiv. Era o problemă de „a fi sau a nu fi". Şi nu pentru că am mai fi rămas un an în divizia B, ci pentru că C.S.A.-ul, o dată intrat în A, ne-ar fi lăsat în umbră.

Jocul a fost foarte greu. C.S.A.-ul a avut primele 10 minute, dar apoi, treptat, am început să forţăm spre poarta lui Dumitran. În minutul 25, Willy Covaci l-a deschis pe Zăhan... Centrare... Silviu Avram plonjează... O lovitură de cap... Bară... Mingea îi revine, şi tot Silviu o trimite în poartă, printr-un nou „cap"... Cu acest gol, meciul era jucat. În fond, ne-ar fi ajuns şi un punct. Iar când ai de unde pierde, totul ţi se pare mai simplu. Aşa am revenit în divizia A. În ultima etapă am pierdut la Cîmpia Turzii, dar

asta nu mai avea nici o importanţă. Când ai de unde pierde...

DAVID ŞI GOLIAT

În campionatul 1951 eu am împlinit 30 de ani, dar mă simţeam foarte tânăr. Şi mi se făcuse o mare poftă de joacă... Nu aveam noi o echipă grozavă, dar nu prea ne era frică de ceilalţi. Nici măcar de CC.A. sau Dinamo, care se jucau cu toţi adversarii.

În vremea asta au mai venit câţiva băieţi noi la echipă. Dintre toţi însă, ochii mi s-au oprit asupra unui copil de loc înalt, negricios la faţă şi cu ochi lucioşi, ca de negru mirat. Venise băiatul încă din vara lui 1950. Era ploieştean de origine. Părinţii n-au vrut să-l lase la Cluj. Le era frică. *„Cum să iaşi un copil în mijlocul fotbaliştilor?"*

Acum cred că aţi ghicit că vorbesc despre Traian Georgescu, care ar fi putut să scrie şi el, foarte bine, povestea „şepcilor roşii", pentru că şi el şi-a legat viaţa de Cluj şi tinereţea de „U".

În campionatul 1951, Traian Georgescu a început să joace din când în când. Era un copil cu sânge fierbinte. Nu l-am văzut niciodată cu mâinile în şolduri. Nu l-am auzit niciodată strigând de durere, chiar dacă gheata adversarului îi muşca un pic din coapsă.

Traian a devenit un nume în fotbal la numai un an după venirea la Cluj. Veţi spune că l-a ajutat şi norocul, dar am văzut eu de mai multe ori că norocul ştie să-şi aleagă foarte bine oamenii.

Vara lui 1951 era pe sfârşite. Se apropia ultima săptămână a lui august, când tot omul scoate floricelele de levănţică din cufărul cu haine de iarnă. Turul campionatului[1] a fost cam sărac pentru noi. Aveam doar 9 puncte din 11 meciuri. Câştigasem doar trei jocuri şi

[1] În 1951, ca şi în alţi ani de altfel, campionatul s-a jucat, spre deosebire de cel actual, după sistemul primăvară-toamnă. Spuneam deci campionatul anului 1950 aşa cum spunem astăzi campionatul 1969/70.

făcusem trei „remize" chinuite. În zare pâlpâia din nou lanterna cea roşie.

Şi a venit prima zi a returului: 26 august 1951. Jucam la Cluj cu cea mai puternică echipă a campionatului, CC.A., care adusese 19 puncte din 11 jocuri şi avea un golaveraj (24:5) ca la campionatele de pitici, când unii sunt mai mari şi se joacă cu „ţâncii" de-a şoarecele şi pisica. E bine să ne amintim, pentru respectarea adevărului istoric, că C.C.A. nu pierduse nici măcar un meci în tot turul campionatului şi că sosise la Cluj cu toată trupa (Voinescu, Zavoda II, Apolzan, Balint, Bone, Zavoda I etc, etc, plus Nae Roman al nostru, care plecase de pe coaja noastră de nucă, abia scăpată din vâltoarea diviziei B, ca să plutească, fără grijă, pe transatlanticul C.C.A.).

Noi, clujenii, ca Mircea cel Bătrân în faţa lui Baiazid. În poartă, Michi Săbăslău, care făcea ce făcea şi tot se întorcea acasă, neputând rămâne mai multă vreme aiurea. La „becie", Ioanovici, Tarău şi subsemnatul. Halfi — doi băieţi tare buni, dar fără nume mari: Ţandrău si Mihuţ. În faţă — Munteanu, Traian Georgescu, care încerca şi el marea cu degetul, Silviu Avram, Copil şi Chioreanu. Jocul, cum spuneam, era capital pentru noi. O eventuală înfrângere însemna că rămâneam tot cu nouă puncte şi nu mai aveam când să mai adăugăm alte 11 puncte, care, după socotelile noastre de echipă săracă, ne-ar fi scăpat de griji.

C.C.A. a început în stil mare, cu pasele acelea lungi, potrivite de Bone şi înnobilate parcă — lăsaţi-mă să fiu „uist" — de Nae Roman. Cam prin minutul 5, după ce atacurile ajunseseră când la o poartă, când la cealaltă, Nae a uitat de „Ursus", de botez, de „Haide, U!" şi a pălit una spre vinclu. Din fericire, Michi Săbăslău a săltat mingea peste bară în ultima clipă, arătându-ne că nu-şi pierde îndemânarea prin oraşele pe care le vizitează. Văzând că ai noştri s-au cam speriat, m-am simţit dator să le spun copiilor: *„Mă băieţi, aşa-i C.C.A.-ul. Trage tare le plecare, şi-apoi merge la plimbare",* deşi eram convins şi de contrariu. Între timp, publicul, văzând că ai noştri aleargă mai mult ca mingea, dar că nu se întâlnesc cu ea din pricina emoţiei, a început să ne încurajeze. Şi astfel, peste alte câteva minute, a venit bomba. „Copilaş" l-a deschis pe Avram... Silviu a dus puţin mingea spre corner,

a „întors-o" sus, à la Pârcălab, şi... gol! Cine? Traian, „ţâncul". Cât p-aci să-mi fac cruce. Traian Georgescu, gol lui Voinescu, pe lângă Piţi Apolzan şi Vasile Zavoda!!

Surprinsă, C.C.A. măreşte viteza de parcă ar întoarce un buton. Dar Michi Săbăslău apără tot. La pauză e încă 1—0 pentru noi. În vestiar, Traian e tras de urechi, ca şi cum ne-am afla în ziua sfântului... Traian. Şi râde tot timpul...

La reintrare, ai noştri atacă cu mai mult curaj. În fond, am trecut de jumătatea meciului, aşa că acum minutele nu se mai adună, ci se scad. După câteva minute de atacuri, pe care Piţi Apolzan nu prea le pune la inimă — asta vede toată lumea — se produce lovitura cea mare. Silviu Avram, cel care ne salvase cu un an în urmă în jocul cu C.S.A., îl găseşte pe Traian Georgescu plasat exact între Bone şi Apolzan. Şi copilul nu stă pe gânduri. Se repede spre minge, o împinge uşor cu spitz-ul şi aleargă spre poartă, legănându-se când în dreapta, când în stânga, ca la hochei, pentru a marca al doilea gol: 2—0! Acum C.C.A. repune mingea cu o oarecare enervare şi începe un joc de pase interminabile, de parcă n-ar admite o suită cu mai puţin de zece mingi legate între ele. Curând vine şi momentul cel greu. Nae Roman, vrând parcă să demonstreze publicului său că nu e doar copilul de trupă al lui Apolzan, marchează un gol frumos. Pe noi, însă, golul ne descumpăneşte. Suntem dominaţi. Încercăm să ne strângem, ca ariciul, ca să evităm manevrele adverse, dar extremele, Peniţă Moldoveanu şi Bădeanţu, ţin tuşa şi aruncă minge peste minge, căutând să ne desfacă. Din fericire, vine minutul 75, minutul despre care se vorbeşte şi astăzi la Cluj ori de câte ori se povesteşte despre fotbal. În acel mare minut 75, tot Silviu Avram a preluat mingea de la Ţandrău, a băgat capul între umeri, l-a ocolit pe Bone şi a trimis o centrare înaltă spre careul mic al lui Voinescu. La minge au sărit Ţop Voinescu, Apolzan, Mihuţ şi Cernea, fundaşul stânga de la C.C.A. Din această ciocnire, mingea a ricoşat tot în careu, unde apăruse din senin şi Traian Georgescu. O nouă lovitură de cap şi... 3—1! Nu mai e nevoie să adaug că Traian Georgescu a fost, în acea zi de august, cel mai bun jucător de pe teren. Şi că despre isprava necunoscutului care marcase trei goluri în poarta celui mai bun *goal-keeper* al ţării avea să se

vorbească ani în şir ca despre ediţia clujeană a luptei dintre David şi Goliat.

Jocul câştigat cu C.C.A. a fost, de fapt, salvarea noastră în campionatul 1951. Fără cele două puncte, pe care i le datorăm în primul rând copilului de atunci şi asistentului universitar de astăzi Traian Georgescu, fără moralul căpătat în acel meci pe muchie de cuţit, cred că am fi luat din nou drumul diviziei B, pentru a ne mistui luminându-i pe ceilalţi. Aşa, însă, în duminica următoare am plecat la Timişoara, ca într-o inerţie a victoriei, şi am câştigat tot cu 3—1, împotriva unei echipe în faţa căreia pierdusem, la ea acasă, în nouă cazuri din zece. Partea interesantă e că primul gol l-a dat tot Traian. Pe al doilea l-a „ghicit" Silviu Avram, care se plictisise, pe bună dreptate, să servească mingea pe tavă celorlalţi. În sfârşit, la al treilea, Ilie Copil a pus frumos capul.

Duminica următoare am pierdut, e adevărat, la Bucureşti, cu Flacăra, adică Petrolul de astăzi (2—4), dar peste o săptămână am mai strâns două puncte, tot de la o Flacără — ce idee a fost să uniformizezi numele echipelor! — Flacăra din Petroşani, de fapt Jiul. Cu alte cuvinte, în duminica aceea, Ştiinţa Cluj, fostă şi viitoare „U", a învins cu 2—0 Flacăra Petroşeni, fostă şi viitoare Jiul.

Apoi am plecat la Braşov, ca să jucăm cu Dinamo. Şi ne-am permis să realizăm surpriza etapei, câştigând cu 2—1, în urma unui joc pe care cronicarii de fotbal l-au considerat ca o victorie a „schimbului de locuri". Nu ştiu dacă a fost chiar aşa — în general, cred că fotbalul are prea multe etichete — dar trebuie să-i mulţumim antrenorului Bărbulescu, care, în acel retur, a scos toată amorţeala din noi, vorbindu-ne atât de frumos şi de însufleţitor, aş spune, în vestiar, încât mie, cel puţin, mi se făcea piele de găină. Înainte de a ieşi pe teren, Bărbulescu ne punea să ne adunăm roată şi să ne încleştăm mâinile, pentru jurământ. Peste vreo zece ani aveam să citesc în ziare că acest „doping" psihic se practica în vestiarul lui Internazionale.

După meciul cu Dinamo, la Braşov, ne-am pomenit, deci, cu patru victorii în cinci meciuri. Şi totul, când te gândeşti, a pornit de la acea zi de 26 august 1951, ziua lui Traian Georgescu. În ultimele şase etape am micşorat gazul, ca de obicei. Fără sprintul din septembrie am fi revenit în

mijlocul prietenilor noştri de la Sibiu sau Câmpia Turzii. Ba nu! Greşesc! Fără sprintul din septembrie tocmai că nu ne-am fi întâlnit cu Cîmpia, care în 1951 a promovat în A, cu Mari, Felecan Vasile, Ban, Lazăr şi toţi ceilalţi.

Am terminat, deci, pe locul 6. Două minute ne-au despărţit de locul 5. Şi iată cum. În ultima etapă, am jucat la Cluj, cu Dinamo Bucureşti. Timp de 80 minute am încercat să forţăm golul. Era doar ultima etapă şi e bine să te desparţi de publicul tău cu o victorie. Văzând însă că nu e rost, ne-am oprit în ultimele 10 minute. De asta a profitat Bartha, care ne-a păcălit în minutul 88. Fără acest gol, am fi venit în faţa Flăcărei[1]. Cam acestea erau însă locurile care ni se cuveneau în vremea aceea. Sau poate că erau chiar mai bune decât am fi meritat. Locul 5, refuzat de Bartha, aveam să-l dobândim în campionatul următor — 1952. Şi tot cu 21 de puncte. E adevărat, cu un golaveraj pozitiv, dar totuşi tare trist: atacul izbutise să marcheze doar un gol de fiecare meci[2]. Meritul principal în obţinerea acestui loc 5 îl are însă Flacăra Ploieşti, care, mutată chiar în anul acela de la Bucureşti, a ţinut parcă să treacă prin purgatoriul diviziei B, pentru a începe o viaţă nouă. Dacă sunteţi curioşi, vă amintesc că Flacăra a căzut atunci în B cu Marinescu, Iordache, Gică Petrescu, Fătu, Pahonţu, Peretz, Titi Popescu. Deci cu jucători unul şi unul. Se pare însă că purgatoriul la care s-a supus i-a priit, deoarece peste cinci ani avea să câştige campionatul la fotografie[3] — e adevărat, sub un nume mai firesc, Petrolul — pentru ca apoi să repete performanţa în anul următor.

---

[1] Clasamentul ediţiei 1951 a campionatului:

1.	C.C.A.	22	13	6	3	43 : 19	32
2.	Dinamo Bucureşti	22	14	4	4	52 : 29	32
3.	Progresul Oradea	22	11	4	2	46 : 36	26
4.	Flamura Roşie Arad	22	8	8	6	37 : 37	24
5.	Flacăra Bucureşti	22	8	6	8	36 : 40	22
6.	Ştiinţa Cluj	22	8	5	9	32 : 36	21

[2] Clasamentul ediţiei 1952 a campionatului:

1.	C.C.A.	22	15	6	1	46 : 16	36
2.	Dinamo Bucureşti	22	14	6	2	51 : 23	34
3.	C.A. Câmpulung M.	22	10	5	7	36 : 35	25
4.	Locomotiva Tg. Mureş	22	9	5	8	37 : 35	23
5.	Ştiinţa Clui	22	7	7	8	24 : 23	21
6.	Progresul Oradea	22	7	7	8	35 : 36	21

„CUTREMURUL"

Anul 1953 ne-a adus trei puncte şi trei locuri mai puţin. De fapt băteam pasul pe loc. Echipa se stabilizase oarecum, cu cei trei de pe fund — Ioanovici, Luca, Dobrescu, cu Traian Georgescu mijlocaş şi cu atacul Sandu Moldovan, Copil, Nuţu Dragoman, Lutz şi Silviu Avram, dar asta era tot ceea ce puteam la ora aceea. Iarăşi am dat foarte puţine goluri (24 în 21 de meciuri). Mai mult decât atât, dacă scoatem cele cinci goluri date „dintr-un foc" Locomotivei Tg, Mureş, ajungem sub un gol de meci. Nu e mai puţin adevărat că şi C.C.A., echipă campioană, a înscris doar 27 de goluri, cu trei mai mult decât noi. Era, evident, o criză de eficacitate. O fi fost de vină... schimbul de locuri. În fond, la fotbal se poate demonstra orice. Pentru că fotbalul este jocul tuturor posibilităţilor. Ce e azi negru, mâine e alb. Sau invers. Mă gândesc şi la Bazil Marian, „mănăştureanul" meu. Nu mai e antrenor la Dinamo pentru că a venit *doar* pe locul 2 în campionat şi a fost *doar* finalist în „Cupa României". Aşa e fotbalul...

Dar pentru că am pomenit de „Cupa României", hai să mai stăm puţin de vorbă şi despre ediţia 1953, unde am

---

[3] Deoarece „U" nu avea plăcerea să figureze pe tabelul clasamentului diviziei A în campionatul 1957/58, daţi-mi voie să vă reamintesc acum formidabila sosire *la fotografie*, cu trei echipe „cap la cap" şi cu alte două la un „gât".

1.	Petrolul	22	12	3	7	36 : 22	27
2.	C.C.A.	22	11	5	6	41 : 27	27
3.	Ştiinţa Timişoara	22	11	5	6	49 : 38	27
4.	Progresul Bucureşti	22	13	0	9	55 : 31	26
5.	Jiul	22	11	4	7	27 : 19	26

într-adevăr, o sosire formidabilă. Şi când te gândeşti că atacul Ştiinţei Timişoara, cu Ciosescu, Gîrleanu, Lereter, Filip şi Boroş, a marcat mai multe goluri decât faimosul cvintet C.C.A.: Cacoveanu — Constantin — Alexandrescu — Zavoda I — Tătaru. Privind acest clasament, Willy Covaci îmi spunea că noi am fi câştigat, în mod sigur campionatul dacă n-am fi avut în acel an proasta inspiraţie de a juca în B. La noi, la Cluj, astea se numesc „wilisme":

pierdut o mare ocazie, chiar cu atacul acela de un gol pe meci.

În optimile de finală câştigasem la Oradea, cu Locomotiva. Greu, cu 1—0, e adevărat, dar tot ce-i câştig „afară" e întotdeauna bun. Apoi a venit „cutremurul". La Bucureşti, în sferturi, cu Dinamo, cea mai eficace echipă a campionatului, cu Bartha, Nicuşor, Ozon şi Suru, am câştigat cu 2—0. Din păcate, asta a fost totul. În semifinală, la Cluj, am fost nevoiţi să părăsim Cupa. Dar în ce condiţii? Fără să pierdem meciul! Adevărul e că ne-a scos în primul rând regulamentul. Am făcut 2—2 cu U.T.A. (după prelungiri) şi am fost eliminaţi pentru că acest 2—2 s-a întâmplat să fie la Cluj. Ce mult m-am necăjit eu în seara aceea!... N-am înţeles niciodată regulamentele astea ciudate care, pe deasupra, se schimbă mereu. Azi te calificî pentru că ai jucat în deplasare... Mâine te calificî pentru că eşti o echipă de categorie inferioară... Răspoimâine vine regulamentul cu echipa mai tânără... Şi aşa mai departe, mereu.

Finala lui 1953 a câştigat-o U.T.A., după prelungiri, cu 1—0, printr-un gol marcat de Vaczi în poarta lui Toma. O finală cu CC.A. Dar mai bine să las Cupa şi mai ales regulamentele ei, pentru că, fără să vreau, am făcut o gafă, uitând că peste 12 ani vom câştiga şi noi Cupa cu ajutorul regulamentului. Până atunci, însă, o să mai cumpăr trei rezerve la pixul meu negru cu alb, ca al oricărui „uist" ce se respectă.

INTERMEZZO CU HOCUS-POCUS

Campionatul 1954 ne-a adus iar mai în faţă. Cu Traian, cu Dobrescu, Szekely, Dragoman, Ionel Suciu, care juca tare bine, şi cu toţi ceilalţi. A fost un campionat cu goluri mai multe. Nouă parcă ne revenise cheful de a ne bate cu cei mari. C.C.A. a pierdut în faţa noastră atât la Cluj, cât şi la Bucureşti. (Fără acel 1—0 la Bucureşti, ar fi fost campioană.) Dinamo Bucureşti, cu formidabilul său atac de 62 de goluri, Bartha — Nicuşor — Ene I — Ozon — Suru, ne-a dat trei goluri la Cluj, dar noi şi apucasem să dăm patru. Până şi U.T.A., echipa campioană, a luat un 2—0 la Cluj, ca pe timpuri. Punctele cele mai multe ni le-au luat

prietenii de la Câmpia Turzii. Trei din patru! Plus faptul că în timp ce lui Dinamo i-am dat patru goluri în 20 de minute, Câmpiei n-am reuşit să-i plasăm măcar unul într-un an[1]. Anormal, nu-i aşa? Aşa ar părea, numai că fotbalul e o treabă care nu va putea fi prinsă în nici un program de maşină electronică, chiar după ce o să aselenizăm a 15-a oară în Marea Furtunilor. Şi exemplul cel mai bun am să-l iau tot din anul 1954, pentru că aici ne aflăm în momentul de faţă. Am să obţin însă concursul unui matematician, ca să nu avem discuţii.

Să punem, deci, în programul maşinii electronice o echipă de A: Locomotiva Tg. Mureş. Locul 10 din 14, dar n-are importanţă... Să mai adăugăm o altă echipă. Locomotiva Timişoara. Locul 4 — dar n-are (sau are) importanţă. Apoi mai adăugăm a treia echipă: CC.A., cu Voinescu, Toma, Apolzan etc. etc. Lângă aceste trei echipe să nu ne ferim să punem şi pe Dinamo, despre care v-am spus că în anul de graţie 1954 a adunat 62 de goluri în campionat, inclusiv cele 5 intrate frumuşel în poarta campioanei 1954, U.TA.

Acum, în partea cealaltă a mesei, să aşezăm o altă echipă, care s-a nimerit să fie — aşa e la *hocus-pocus* — Metalul Reşiţa, locul 7 în divizia B.

Să presupunem că aceste cinci echipe sunt înscrise în „Cupa României". (Deşi nu e nevoie să presupunem, pentru că au şi fost înscrise şi au şi jucat în ediţia 1954.) Ştiţi care a fost soluţia maşinii electronice a fotbalului? Reşiţa a învins Tg. Mureşul cu 4—0. Apoi aceeaşi Reşiţa a trecut de Locomotiva Timişoara cu 2—0. A continuat cu C.C.A.: 1—0. Iar în finală — vă rog să notaţi! — la Bucureşti, a învins pe Dinamo Bucureşti, cu 2—0, prin golurile înscrise de... Szeles.

Vă rog să mă iertaţi pentru această deviere pe variantă în drumul lui „U", dar nu cred că aş putea alege un alt exemplu pentru a demonstra că în fotbal totul e posibil.

---

[1] Clasamentul ediţiei 1954 a campionatului:

1.	U.T.A.	26	15	5	6	37 : 29	35
2.	C.C.A.	26	13	8	5	35 : 25	34
3.	Dinamo Bucureşti	26	13	8	5	35 : 25	34
4.	Locomotiva Timişoara	26	10	9	7	40 : 22	29
5.	Ştiinţa Cluj	26	11	6	9	32 : 32	28

COPIII CLUJULUI...

În 1955, o nouă perioadă de reflux, deşi echipa a rămas aceeaşi, cu Traian, cu Szekely, cu Dobrescu, Nuţu Dragoman, Ionel Suciu şi cu un mare portar în devenire, Todor, care avea să se stingă însă înainte de a se fi aprins.

Cu ce m-aş putea lăuda în acest campionat 1955? Cam greu de găsit. Poate cu victoriile asupra U.T.A.-ei. Atât în tur, cât şi în retur. Dar U.T.A. nu mai era U.T.A., deşi era încă echipa campioană. Şi totuşi „U" are un motiv de laudă în anul 1955. În acel an 1955, pe care tehnicienii l-ar numi an de tranziţie, Universitatea Cluj a câştigat campionatul republican de juniori. Copiii Clujului începeau să se adune şi să iasă la lumină. Iată de ce, pentru mine, 1955 nu-i un an de tranziţie, ci unul de început[1].

NU CREDEAM SĂ-NVĂŢ...

Până acum am povestit mai ales despre victorii. Da-ţi-mi voie să povestesc şi despre necăjitul an 1956, care avea să ne ducă din nou în Gheena diviziei B, pentru că cei mici, de la juniori, erau încă prea... mici, iar cei mari nu reprezentau unul din marile cincinaluri ale Clujului, aşa cum fuseseră, după modesta mea părere, Tony Dascălu, Vigu II şi Joja, care, să-mi fie iertată cutezanţa, s-ar compara cu echipa „epocii de aur" a lui Sfera şi Sepi Graţian.

Am început campionatul pe zloată, adică în martie. (Ultimul campionat cu sfârşitul în toamnă.) Primul joc, la Bucureşti, cu Progresul. Dar nu Progresul de astăzi, ci unul care terminase campionatul pe locul 3, la un punct de locul 2. Adică Progresul lui Ozon, Soare, Tănase, Ştirbei, Dinulescu, Smărăndescu. Aşa, ca o curiozitate, să amintesc echipa cu care am început campionatul în jocul acela cu Progresul: Catina — Szekely, Luca, Isac — Moldovan, Georgescu — Suciu, Lutz, Dragoman, Nedelcu,

[1] Iată şi echipa care a câştigat finala campionatului naţional de juniori, învingând pe Dinamo cu 1—0: Şerban – Costin, Tocilă, Mureşan – Petru Emil, Crişan – Papiu, Maier, Oroshegyi, Băluţiu, V. Crişan.

Avram. Spun ca o curiozitate, pentru că în afară de asta n-a mai fost nimic deosebit. Am pierdut cu 2—1, într-un meci ca multe altele.

În al doilea joc a venit la Cluj Ştiinţa Timişoara. Şi aici lucrurile au fost normale (2—0 pentru noi), cu Lutz — cel mai bun din „22". Peste trei zile, la mijloc de săptămână, am jucat un meci amical cu Olympique Charleroi. Ca să fiu drept, cât strig eu acum să jucăm mult, cât mai mult, cu străinii, atunci ne-a trebuit nouă meciul ăsta cum îi trebuie chelului tichia. Şi peste toate, în meciul acela mi s-a părut pentru prima oară că sunt bătrân. Cu vreo două minute înainte de sfârşit, când era 1—1, am greşit o minge uşoară, şi din mingea aceea s-a născut golul victoriei belgienilor.

Peste două zile am plecat la Timişoara şi ne-am întors cu un 0—0 fain de tot. Şi astfel, după trei etape, aveam trei puncte. Nu era o nenorocire, mai ales că ieşisem de două ori „afară". În al patrulea meci am avut, vă rog să fiţi de acord, un mare ghinion la programare. Urma să jucăm cu C.C.A., chiar la Bucureşti. Meciul era de două ori greu. În primul rând pentru că jucam a treia oară „afară", în patru meciuri, iar în al doilea rând aveam în faţă pe cel mai bun C.C.A. din istorie, la câteva zile după formidabilul meci de la Belgrad, unde România, reprezentată prin 11 jucători de la C.C.A., câştigase cu 1—0 meciul cu Iugoslavia lui Vukas, Zebeţ, Bobek şi Beara... Meciul cu C.C.A. l-am pierdut fără drept de apel, cu un scor de forfait: 0—3... După această întâlnire cu echipa care avea să câştige la pas campionatul 1956, sorţii ni i-au scos în faţă chiar pe campioni, adică pe Dinamo Bucureşti, la Cluj. A fost un meci cu mari emoţii. În minutul 80 eram conduşi cu 2—0. Aproape un sfert din stadion plecase.

Dar când nimeni nu se mai aştepta, Nedelcu şi Suciu au egalat. Mai aveam, deci, încă un punct. Începusem să facem socoteli. Socotelile astea sunt însă întotdeauna un semn rău. Pentru că, la fotbal, când începi să aduni înseamnă că n-ai de unde.

Poziţia noastră în clasament se înăsprise rău de tot după acel 2—2 cu Dinamo acasă, pentru că la noi în campionat, de când mă ştiu, jocul egal acasă înseamnă un punct pierdut. Spun asta gândindu-mă că în Italia, de pildă, după o „remiză" acasă, echipele câştigă de multe ori „afară".

În etapa următoare venea U.T.A. la Cluj. Nu mai era însă U.T.A. lui Petschovski. Era U.T.A. lui Duşan, a lui Szücs, a lui Boitoş. Aşa că aveam dreptul să calculăm două puncte şi să le adunăm la cele doar patru pe care le agonisisem în cinci etape. Dar, vorba cântecului, „a fost doar vis". U.T.A. a prins una din zilele acelea rare până şi în această roată a lumii care este fotbalul. A marcat tot ce a tras pe poartă, în timp ce noi am „reuşit" să urcăm în slava cerului până şi mingile aflate la un metru de linia văruită. Rezultatul e de necrezut: 4—0 pentru U.T.A. U.T.A., care în campionatul 1956 avea să adune doar 24 de puncte din 24 de meciuri, cu un golaveraj negativ (37:40), care s-ar fi adâncit şi mai mult fără cele patru goluri din poarta noastră.

Din fericire, bucuriile şi tristeţile fotbalului durează o săptămână. Duminica următoare am primit o nouă vizită (Dinamo Braşov) şi am câştigat cu 2—0. Aveam şase puncte, dar perspectiva următoarelor jocuri (cu Petrolul afară şi cu Dinamo Bacău acasă) nu ne dădea pace. În această stare sufletească am plecat la Ploieşti. Şase puncte necăjite, plus inimile obosite de această primăvară neobişnuită. Pe neaşteptate, însă, la Ploieşti, am zărit un colac de salvare. La terminarea meciului, nici nu-mi venea să cred, recuperasem unul din punctele pierdute cu U.T.A.

Luni dimineaţa ne-am întors acasă. Jocul cu Dinamo, deşi acasă, era greu. Dacă Petrolul n-avea grija punctelor, Dinamo Bacău făcea socoteli ca şi noi.

După terminarea meciului cu Bacăul am trăit marea iluzie, pentru că am câştigat cu 1—0. Golul victoriei l-a înscris Nuţu Dragoman. Până la urmă acest gol avea să pecetluiască şi soarta băcăuanilor.

Duminica următoare a fost pentru noi ultima zi frumoasă a campionatului 1956. Am jucat la Oradea şi am mai câştigat un punct, prin acel 0—0 de care v-am vorbit, când am pomenit de cei 100000 de lei câştigaţi de inginerul clujean Vlasa... După primele 10 etape din cele 12 ale turului, bilanţul nostru îngăduia, aşadar, unele speranţe:

10	3	4	3	8 : 12	10

În penultima etapă, însă, chiar la Cluj, am primit o măciucă în cap, cum numai Rapid, acest diavol al

campionatelor noastre, putea să ne-o dea. În urma unui meci în care Rapid a jucat de parcă ar fi vrut să ne plătească o sută de poliţe, atacând cu Macri şi apărându-se cu Filotte, am părăsit terenul învinşi: 1—3... Ultima etapă nu putea să ne mai ofere nimic. La Petroşeni, când venea „U", scria aproape întotdeauna pe poarta stadionului: „Lăsaţi orice speranţă, voi care intraţi aici". Aşa am plecat spre Cluj cu încă trei goluri. Rămâneam, deci, cu 10 puncte. Nu era un dezastru, dar era tare puţin. Dacă vă interesează, v-aş aminti şi ultimul ,,11" al turului 1956: Todor — Szekely, Luca, Isac — Roman, Georgescu, — Lutz, Moldovan, Suciu, Zeană, Dragoman.

Vara a fost lungă. M-am gândit un timp să mă retrag. Jucasem la Oradea pentru că mi-o ceruse Szanislo. Dar nu puteam continua la nesfârşit. Aveam 35 de ani. Şi pentru că întotdeauna am fost un jucător de forţă, *troscanella* — cum spunea suporterul nostru nr. 1., Tică Arieşeanu — îmi dădeam seama că Mircea Luca ar trebui să se retragă. Dar nu m-am retras... Atunci, la Oradea, aş fi putut să nu joc. Am făcut-o, împotriva tuturor evidenţelor, în numele bucuriilor pe care le-am avut la „U", Atunci, la Oradea, în jurul meu nu mai era nimeni dintre prietenii cu care câştigasem Bucureştii, cu nouă ani în urmă. Nici Tony, nici Ionel Vigu, nici fraţii Medrea, nici Sever Coracu. Eram printre copii.

Şi totuşi a trebuit să joc. Tot împotriva tuturor evidenţelor. Ce importanţă mai avea că lui Mircea Luca îi era sortit ca după 25 de ani să-şi părăsească echipa tocmai în anul în care ea se îndrepta din nou spre B!

Şi am jucat. Fără prea multe speranţe. Dar am jucat. Astăzi, după atâţia ani, aproape că mă cuprinde teama la gândul că aş fi putut să nu joc. E adevărat, numele meu n-ar fi apărut în ziare, între Szekely şi Isac, alături de alţi zece învinşi, dar eu mai cred că oamenii nu te judecă după ce ai reuşit să nu faci eschivându-te, ci numai după ceea ce ai făcut cu hotărâre şi suferinţă.

În primăvara lui 1956, după Oradea, în cele două meciuri pierdute cu Rapid şi Jiul, am avut într-un fel o voluptate a înfrângerii. Fără aceste înfrângeri şi fără cele care aveau să urmeze în toamnă aş fi avut întotdeauna senzaţia că am evadat, chiar dacă aş fi plecat în plină bătrâneţe sportivă, după doi sau trei ani.

Văd însă că dau într-adevăr semne de bătrâneţe, uitând că „şepcile" sunt, de fapt, o scrisoare, o scrisoare ceva mai lungă, către tineret, şi că un gol din voie, o bară în minutul 90 sau o răsturnare de scor ca în meciul „U" — Unirea Tricolor sunt de o mie de ori mai interesante decât frământările unui veteran, în rânduri mai mult sau mai puţin abstracte.

Primul meci al returului, la Cluj, a fost chinuitor. Noi aveam nevoie de două puncte ca de aer, dar Progresul nu era o societate de binefacere. Minutele se apropiau de sfârşit. Era 1—1. Atacam mereu. Progresul se apăra cu înverşunare. Florin Ştirbei era — încă de pe vremea aceea — măturător în faţa fundaşilor, iar Soare se ocupa de tot flancul nostru drept. Întreg stadionul aştepta golul. Îl aşteptam şi noi, fundaşii, care trecuserăm mult de centru. De dincolo de centru am văzut cum Silviu Avram a tras peste bară, de la cinci metri, cu poarta goală. L-am văzut şi pe Sandu Moldovan luftând tot din careul mic, şi iarăşi cu poarta goală. Nu vreau să le aduc reproşuri după aproape 15 ani. Vreau numai să vă sugerez atmosfera în care s-a desfăşurat acest meci al ultimelor noastre speranţe, când mingea refuza să intre în poarta Progresului... Dar asta n-a fost încă totul. Se vede treaba că paharul trebuia să-l bem până la fund. Cu vreo zece minute înainte de sfârşit, Titus Ozon ia mingea de la centru, profită de faptul că noi uitasem că mai avem o poartă — atât eram de obsedaţi de poarta adversă — driblează vreo trei, mă driblează şi pe mine, cu mişcările acelea sincopate de care numai el era în stare, şi înscrie uşor, de parcă totul ar fi fost scris dinainte, ca o fatalitate.

Meciul cu Progresul a fost, de fapt, semnalul căderii noastre, aşa cum jocul câştigat cu C.C.A. a fost semnalul învierii noastre, cu cinci ani în urmă. Tot ce a urmat a păstrat amintirea golului înscris de Ozon. Duminica următoare am pierdut la Timişoara, cu Ştiinţa. Apoi am câştigat două puncte printr-un gol — mană cerească — acasă, cu Locomotiva Timişoara. În etapa a patra s-a mai ivit un prilej de refacere a moralului, dar C.C.A. ne-a ţinut la respect cu un 0—0, chiar pe stadionul din Parc. Au urmat alte mostre de teamă, şovăială şi neîncredere. La Arad, în minutul 83, cu U.T.A., continuam să atacăm după golul primit de Catina. În ultimele minute am mai

recepţionat două. Carpineţ, îmi pare. La Braşov, când era 1—1, în minutul 84, Isac, obsedat de curgerea înceată a timpului, a înscris un gol în poarta proprie. La Bacău, Dinamo ne-a întors golul lui Dragoman. Totul era pierdut. La Cluj, în jocul cu Oradea, căreia îi smulsesem un punct în tur, la ea acasă, n-am mai ştiut ce să jucăm. Am atacat... Ne-am descoperit... Am mizat totul... Şi rezultatul? 5—2 pentru Oradea, la Cluj, după 0—0.

„U" se retrăgea iarăşi din prima divizie. Şi, o dată cu ea, se retrăgea şi Luca Mircea, care n-a amintit nimănui, în ziua ultimei etape, că se împlineau 25 de ani de la jocul acela de copii, din deschiderea meciului cu Hungaria.

Aşa m-am despărţit de tricoul lui „U". Rămăsesem singur, ca o sperietoare de ciori printre porumbei. Mi-am zis să nu mai dau pe la Club, iarna, ca să mi se mai piardă urma. Nu-mi plăcea felul în care *druckerii* înţeleg să te consoleze. Acesta mi-era gândul în timp ce mă îndreptam într-o zi de la clinică spre casă. Pe drum, însă, lângă bibliotecă, m-am întâlnit cu Petrea al lui Emil. Era rumen la faţă, din pricina frigului, şi vesel nevoie mare. „Ce faci, Emile?" l-am întrebat. „Mă duc la antrenament, nene Mircea." L-am luat de braţ şi am pornit împreună. Când am ajuns la arenă, l-am lăsat pe Emil să se ducă în vestiar, iar eu am urcat la tribuna a doua, chiar lângă gardul de sârmă. Peste o oră au apărut şi copiii. Toţi în negru şi alb. Şi ce frumoşi erau... Lângă Emil i-am recunoscut pe Costin, pe Băluţiu, pe Vişinel Crişan, pe Felician Mureşan, pe celălalt Crişan, Nicolae... Era echipa de juniori, care — în timp ce noi, seniorii, ne cufundam spre B, ca străinul în nisipurile mişcătoare — câştigau pentru a doua oară la rând campionatul naţional de juniori. Şi numai în ei era nădejdea.

CE GREU SE NAŞTE O ECHIPĂ...

În divizia B am stat iarăşi numai un an, dar după luptă mare. De ce? Pentru că în seria transilvăneană, de vreo 40 de ani există întotdeauna trei-patru oraşe care nici nu concep să termine un campionat fără să promoveze. Aşa e Baia Mare... Aşa e Hunedoara...

Echipa noastră se făcea însă greu. „Stâlpul" era tot Traian Georgescu. În jurul lui se construia totul. Unii spuneau că e bine, pentru că întotdeauna e nevoie de un nucleu acolo. Alţii erau de părere că nu e de loc bine, gândindu-se că într-o bună zi nucleul poate să dispară şi atunci... Dar Traian nu era dintre cei care dispar. Traian avea să joace 16 ani la „U", lipsind doar la 11 antrenamente, şi toate numai pentru boală cu 39 de grade.

Echipa se făcea, cum spuneam, greu. Oamenii cei mai siguri erau portarul Nicoară şi Traian. Între timp însă „U" a început să capete o altă croială. Venise Viorel Mateianu, unul dintre cele mai mari talente care s-au perindat prin vestiarul lui Szöny-baci. Justin Munteanu era şi el din familia celor cu glezna fină şi privirea limpede. Felician Mureşan venea purtat pe sus de visurile suporterilor, care aveau nevoie de o statuie. Ionel Suciu cobora parcă dintr-o tabără de munte a atleţilor, fiind mereu pe tot terenul. Horaţiu Moldovan preluase comanda corului. (Şi asta n-a fost niciodată o treabă de joacă la „U", mai ales în timpurile de descălecare a echipei). De Petru Emil ce să mai spun!... Venea şi el cu un fel de arcuri în picioare, şi cu capul său de sculptură greacă, fără adâncitura nasului... cu privirea sus, întotdeauna sus...

Şi totuşi această echipă n-a izbutit să înveţe într-un an cum se câştigă două puncte într-un singur meci. Şi a jucat într-un campionat mai cenuşiu decât peisajul lunar.

Întotdeauna le-a lipsit copiilor acelui an *încă* o respiraţie, *încă* un pas până la minge, *încă* o săritură la cap, peste cele multe din careu, *încă* o zecime de secundă... *Încă* un pas... *Încă* o respiraţie. Dacă am să vă spun că în tot campionatul, adică în cele 22 de meciuri, n-am izbutit să câştigăm decât două jocuri n-o să mă credeţi. Pentru că e greu de crezut. Dar aşa a fost. Aşa a fost, pentru că tare greu se naşte o echipă.

Copiii aveau o timiditate pe care „U" n-a avut-o, cred, niciodată. Mulţi dintre băieţi erau ca fetele. Şi Viorel, şi Justin, şi Muri, cât era el de mare, şi Ionel Suciu, mutulică, şi Horaţiu...

Aşa am făcut 11 meciuri egale. În cel puţin şase am fi putut câştiga. Am fost întotdeauna la un metru de poartă. La o talpă de bară... Nici nu mai ştiu dacă a dat vreunul

mai mult de cinci goluri în cele 22 de meciuri. Mă gândeam la Tony Dascălu, cu cele 15—16 ale sale. La Sever Coracu, cu tot atâtea. La „câinele" de Silviu, care izbea în minge ca în nicovală. La Nuţu Dragoman. Dar văd că iar bat cîmpii, şi m-apucă dorul de tinereţe, cu toate halucinaţiile lui.

La sfârşitul campionatului eram buni de mers în divizia B. Sub noi se afla doar Ştiinţa Timişoara. Deasupra noastră — Farul, la numai două puncte. Nu-mi venea să cred că echipa aceea frumoasă va coborî iarăşi în infernul diviziei B, unde, în orice caz, era mai preţuit şocul decât fenta.

Şi s-a întâmplat minunea! În vara anului 1959, TAROM-ul s-a contopit cu Rapidul şi astfel s-a creat un loc liber în divizia A. Şi locul ne-a revenit nouă, pentru că am avut marea glorie de a fi penultimii.

Am aflat vestea într-o noapte. Eram ca nebun. Am tras o cămaşă pe mine şi am pornit în fugă pe străzi, spre Bandi-baci Şepci. I-am bătut în geam, cum a bătut eroul lui D. D. Pătrăşcanu la uşa călugărului, ca să afle numele învingătorului lui Napoleon. Bandi-baci s-a trezit, a tras perdeaua, şi-a pus mâna streaşină la frunte, a auzit strigătul meu, a ieşit în pijama şi ne-am îmbrăţişat. Se întâmplase, într-adevăr, minunea. Pentru a nu ştiu câta oară „U" avea să trăiască, de astă dată prin graţia unei întâmplări în care Rapid, echipa pe care am iubit-o cel mai mult, avea un rol mare.... În vara aceea am fost la Mamaia cu băieţii. Am lucrat mult de tot. Fără program. Fără grafice. Am lucrat din nou cu „Haide, U!" Eu le-am fost antrenorul. Un fel de antrenor. Doctorul Ţăranu ne ferea de clipele când bătăile inimii o luau razna. Stăteam la „Albatros". Ne trezeam la cinci şi un sfert. Alergam pe... Copacabana. Ne dregeam gleznele cu apă şi soare. Eram într-o dispoziţie extraordinară. Am fi traversat înot şi Marea Neagră. Şi ne era un dor de fotbal...

În prima sâmbătă a venit cineva de la Medgidia, ca să ne invite pentru un joc cu Cimentul, la ei acasă. Ne-a şi prezentat condiţiile materiale. Drumul şi... 16 lei de om. Am primit cu entuziasm. N-aveam însă portar. Nicoară plecase la pescuit. Am plecat fără portar. Întâmplarea a făcut să găsim acolo unul. Cred că l-a descoperit Remus Cîmpeanu. Erau prieteni. Portarul nostru de ocazie făcea practică la I.M.U. Medgidia. Era student la Politehnică.

În meciul acela amical cu Cimentul, cel mai bun om de pe teren a fost portarul. După joc, am purtat nişte blitz-tratative. Portarul era fericit să vină la Cluj. Pentru că era de lângă Cluj. Se chema Moguţ. Şi era moţ. Noi i-am spus întotdeauna „Moţu"...

O SEARĂ DE VIS

Am început campionatul uitând tot ce a fost până atunci. Echipa s-a schimbat mult. Au plecat fraţii Nedelcu, Isac, Cojocaru. Au venit, în schimb, Moguţ, Costin şi Ivansuc. Şi aşa, aproape pe nesimţite, „U" a reînceput să cânte... Prima mare victorie a fost recucerirea Bucureştilor. Trei puncte cu C.C.A.-ul, care avea să câştige campionatul cu 7 puncte avans. Trei puncte cu Progresul! Trei puncte cu Dinamo! Trei puncte cu Rapid! O jumătate din punctele noastre le-am câştigat cu bucureştenii. A fost un vârtej, ca pe vremea „doctorilor"...

Ce mult mi-a plăcut mie „U" în toamna lui 1959 şi primăvara lui 1960. Uneori, acel „U", cu Ivansuc şi cu Mateianu, cu Marcu şi cu Suciu, m-a făcut să-l uit până şi pe Tony. Şi asta spune, cred eu, tot. În poartă era Moguţ, în mare formă. Traian îşi descoperise adevărata vocaţie, pe post de stoper... Petru Emil şi Tavi Popescu formau cea mai elegantă halfie din ţară, iar acolo, în faţă, Suciu era interul rătăcitor, Marcu luase locul lui Tony, Mateianu scria pe gazon, schimbând peniţele aproape automat, ca acordeonistul registrele, Horaţiu parcă alerga la vale, iar Ivansuc aducea pe teren o personalitate care avea să subjuge întreg Clujul fotbalistic aproape 10 ani.

A fost un campionat tare frumos, terminat cu locul 5[1], care era însă cât locul 3. Şi când te gândeşti că această echipă de locul 3 a fost la un pas de a juca un an întreg în divizia B! Întunecate sunt căile tale, balon rotund!...

---

[1] Clasamentul ediţiei 1959-60 a campionatului:

1.	C.C.A.	22	15	4	3	52 : 25	34
2.	Steagul Roşu	22	9	9	4	47 : 34	27
3.	Petrolul	22	8	8	6	33 : 23	24
4.	Farul	22	9	6	7	33 : 34	24
5.	Ştiinţa Cluj	22	7	10	5	34 : 32	24

6. Urmează, printre alţii, U.T.A., Dinamo Bucureşti şi Rapid.

Cea mai frumoasă zi a primăverii 1960 a fost, pentru „U", o zi de aprilie, când am jucat în Ungaria, cu Diosgyör,

Ivansuc — Marcu — Gane — Mateianu — M. Moldovan

câştigând cu 4—2. (Nu-mi aduc aminte ca o echipă românească să fi înscris vreodată patru goluri unei echipe maghiare, în Ungaria. Iar după acel 2—4 cu „U", Diosgyör avea să câştige şase meciuri la rând în campionatul maghiar.)

Am văzut eu multe jocuri de fotbal. Am văzut jucători cu faimă. I-am prins, în ultima vreme, prin televiziune, pe toţi uriaşii fotbalului mondial. N-am văzut însă niciodată o echipă jucând mai bine decât „U" împotriva lui Diosgyör. Şi n-am văzut niciodată o extremă mai nebună decât Ivansuc în după-amiaza aceea. Închipuiţi-vă un Ivansuc repetând de zece ori starturile lui John Carlos. Închipuiţi-vă un Ivansuc ademenindu-l mereu pe Mateianu în „un-doi"-uri pe un singur metru pătrat. Închipuiţi-vă un Ivansuc şutând fără pendulare, ca la antrenament. Închipuiţi-vă, în sfârşit, un Ivansuc epuizat în minutul 80, prăbuşindu-se de pe urma efortului la picioarele lui Bandi-baci... A fost o seară de vis. A fost seara în care Ivansuc mi-a arătat ce ar fi putut să fie dacă ar fi crezut cu adevărat în fotbal.

În seara aceea am căutat să stau de vorbă anume cu Ivansuc. Dar n-am reuşit. Zoli a fost o fire cu totul deosebită decât cea a lui Tony, de pildă. După un meci mare el era întotdeauna cel mai tăcut jucător al echipei, la masă sau pe drum. Se închidea în el. Şi rămânea pierdut, cu gândurile aiurea. N-am reuşit niciodată să stau de vorbă, pe îndelete, cu Zoli Ivansuc. Cu toate că am încercat deseori, ca să-l judec, ca fotbalist şi ca medic. Iată de ce am să reproduc un dialog Zoli-reporter, care mie mi se pare a fi un dialog de mare sinceritate. Dialogul se intitulează „Fotbalul merită să fie o obsesie" şi începe cu o scurtă introducere de atmosferă, pe care vă rog să nu o citiţi dacă sunteţi nerăbdători să aflaţi ceea ce eu n-am putut afla niciodată.

„Puţini dintre jucătorii noştri au izbutit să egaleze popularitatea de care se bucură Ivansuc la Cluj. „Mia" de spectatori prezentă la antrenamentele Universităţii pe stadionul din Parc e atrasă în primul rând de mirajul şuturilor şi fentelor lui Zoli, iar multe din zonele goale ale tribunelor în zi de meci au o singură explicaţie: cu o seară înainte s-a zvonit că „miraculoasa gleznă" a lui Ivansuc acuză dureri.

Petru Emil în tricoul echipei naţionale

„Doctorul Ivansuc" — cum le place unor crainici să spună, cu evlavie, în dauna rostirii lapidare — este, într-adevăr, un seducător al tribunelor. Copiii Clujului se înscriu pentru dreptul de a-i purta valijoara, fetele îşi potrivesc instinctiv părul când trec pe lângă Zoli, bătrânii clujeni îl compară cu marii jucători din trecut, iar unii specialişti (şi nu numai cei din Cluj) îi atribuie calităţi superioare consacraţilor din ultimii ani.

Şi totuşi...

Acest „şi totuşi" este tema interviului nostru...

Reporterul: Dă-mi voie, dragă Zoli, să atac frontal — aşa cum nu prea faci tu în ultima vreme — şi să-ţi ofer, spre desfacere, nodul gordian: eşti sau nu mulţumit de ceea ce ai făcut până acum în fotbal?

Ivansuc: Nu! De trei ori nu!

R: Cât crezi că ai realizat din „posibilul Ivansuc" de acum 10 ani?

I: Nu stau pe gânduri. 40 la sută!

R: Nu cumva e o încercare de a spori „mitul Ivansuc"?

I: Nu obişnuiesc.

R: Spune-mi, atunci, cât a realizat şi cât realizează „U"?

I: A realizat mai mult de 40 la sută cu ani în urmă, dar a ajuns şi ea la 40 (n.r. — discuţia se poartă în perioada de loc roză din 1966—67).

R: Adică?

I: Cifrele nu mint. Cu lotul sau, mai bine zis, cu potenţialul său, „U" nu are voie să coboare vreodată sub locul 5—6 în finalul campionatului. Dar poziţia noastră actuală în clasament nu minte. Ea e în funcţie de etapă. În funcţie de locul de disputare a meciului: acasă sau „afară". Iar uneori nici măcar în funcţie de asta...

R: Cum explici?

I: Pentru un student e din ce în ce mai greu să facă faţă, la cel mai înalt nivel, şcolii şi fotbalului. Şcoala e mereu mai exigentă. Fotbalul la fel. Nu întâmplător anul trecut am avut cinci repetenţi în echipă. N-are rost să dau nume. E destul să spun că toate compartimentele, inclusiv portarul, sunt reprezentate.

R: Totuşi tu ai absolvit frumos Medicina.

I: Dar mă costă cele 60 la sută de fotbal.

R: Regreţi?

I: Răspunsul e tare greu. Când eram copil, la Reşiţa, prin 1952, nu visam să ajung fotbalist. Deşi jucam în echipa întâi la 14 ani, mă impresiona mai mult un electrician din uzină decât Mateon al nostru sau chiar Petschovski. Pe electrician îl vedeam la panou în fiecare zi, pe când Mateon era criticat şi la „Aprozar" şi la frizerie. Aşa se face că am plecat la Electromotor, la Timişoara. M-am dus la o echipă mai mică numai ca să pot face şcoala tehnică de energie electrică. Apoi m-am întors la Reşiţa... A venit meciul cu Iugoslavia... 5—1... şi-aşa a încolţit în mine gândul de a deveni... medic.

R: Eşti puţin cinic.

I: Te rog să nu confunzi sinceritatea cu cinismul.

R: Spune mai departe...

I: Şi am făcut medicina. Am furat, bineînţeles, din fotbal. Pentru că toată lumea ştia că spre Iaşi sau spre Constanţa pleci de vineri seara şi revii luni dimineaţa sau chiar la prânz. Pentru că orice drum la Bucureşti pentru lot, să zicem miercuri, te mai costă două zile. Şi-atunci?

R: Zoli dragă, pentru că am început o discuţie absolut deschisă, vreau să recunoşti că şi în condiţiile pe care le enumeri, voi, studenţii-fotbalişti, irosiţi destul timp...

I: Fără-ndoială. Există un climat epicurean în orice echipă studenţească. Un climat impropriu marelui fotbal. Fără îndoială. Dar asta e aproape o lege obiectivă. N-ai ce-i face. Bunul meu prieten Petru Emil n-a putut rezista decât foarte puţin într-o echipă cu pretenţii, ca Dinamo.

R: Şi totuşi unii...

I: Ştiu ce vrei să spui. Ai să-mi aminteşti de doctorul Mircea Luca, de doctorul Traian Georgescu. Excepţii! Nae Mircea aparţine altor vremuri, iar Traian e un temperament de excepţie. Şi dacă te bazezi pe excepţii, nu faci decât să induci lumea în eroare sau să-i ceri Universităţii din Cluj să elimine pe Atletico Madrid din „Cupa Cupelor".

R: Ce poţi spune despre pregătirea echipei voastre de-a lungul anilor?

I: Cam chinuită. În zigzaguri. E greu să antrenezi o echipă când X e la ora de biologie, iar Y — la filologie romanică.

R: Şi cum au reacţionat antrenorii?

I: Cel mai... realist a fost Şepci. El a înţeles că în fotbalul nostru există o noţiune precisă: echipă studenţească.

R: O mică paranteză: ce părere ai despre evoluţia fotbalului?

I: Crezi că are vreo importanţă părerea unui diletant?

R: A unui diletant care gândeşte, da...

I: Fie. Atunci pot spune că — în ciuda aparenţelor — fotbalul se întoarce la izvoare. Nichi Dumilriu crede în „un-doi"-uri. Eu, însă, cred în driblinguri. Cred în acţiunea pe cont propriu. Cred în Mazzolla contra lui Vasas... Aşa driblează sau, mai exact, aşa driblau copiii pe maidan...

R: O ultimă întrebare: ce ai face dacă ar fi să ai din nou 18 ani?

I: Aş face, poate, altceva. Aş descoperi, în sfârşit, mândria de a fi fotbalist. La urma urmei, între timp, Stanley Matthews a fost înnobilat pentru fotbal, iar Sivori şi Altafini au gardă personală la Napoli. Ca să nu mai vorbesc de alţii.

R: Şi şcoala, Zoli?

I: N-aş renunţa la şcoală. Aş face însă I.E.F.S.-ul. Adică „şcoala sportivilor". În speranţa că I.E.F.S.-ul ar înţelege că

un adevărat fotbalist are nevoie de TIMP. Nu numai de timpul petrecut pe gazon, ci şi de un pic de timp în care să gândească fotbalul. Să compună faze imaginare, să-l dribleze pe Bobby Charlton la 2 000 de kilometri depărtare, să şuteze la poarta lui Sarti şi aşa mai departe...

R: Visezi, Zoli...

I: Nu. Nu visez. Dar îmi dau seama, tot mai mult, că fotbalul merită să fie o obsesie şi nu un scârţâit de vioară, o oră pe zi, în mâna unui medic gelos pe tonul formidabil al lui Ştefan Ruha...

Şi doctorul Ivansuc a rămas dus pe gânduri, de parcă ar fi fost singur...

*

...Pentru mine, Tony a fost un jucător foarte bun şi un prieten minunat. Pe Ivansuc nu l-am înţeles, poate, niciodată, dar asta nu m-a împiedicat să văd în el un fotbalist de talie mondială. Cel mai bun din toţi cei care au jucat la Cluj în ultimii 25 de ani, chiar cu cele 40 la sută, care sunt, de fapt, 70.

În ediţia următoare, „U" urcă un loc[1], deşi numărul echipelor creşte de la 12 la 14. Am ajuns, astfel, cea mai bună echipă a provinciei; plus o victorie la Dinamo Bucureşti (2—0), un joc egal cu C.C.A. (2—2), plus trei puncte din patru cu Progresul şi două victorii cu Rapid. „U" ajunsese astfel la plafonul maxim al deceniului VII.

Acum înaintaşii urcă treptele clasamentului golgeterilor. Traian Georgescu îşi serbează 10 ani la „U". Şi toate astea după cele 11 remize penibile din campionatul salvat de... Rapid.

„U" recapătă gustul riscului. Jucăm deschis cu C.C.A. şi pierdem cu 5—l. Dar, jucând la fel de deschis, batem Lupenii cu 7—2. La Ploieşti, cu Petrolul, pierdem cu 0—4, dar la Cluj, tot cu Petrolul, câştigăm cu 6—1. Cele 11 remize sunt, într-adevăr, departe... ,,U" cântă, dansează,

[1] Clasamentul 1960-61 al campionatului:

1.	C.C.A.	26	17	3	6	61 : 36	37
2.	Dinamo Buc.	26	14	4	8	56 : 31	32
3.	Rapid	26	11	8	7	37 : 31	30
4.	Ştiinţa Cluj	26	12	5	9	47 : 44	29
5.	Steagul Roşu	26	12	4	10	50 : 40	28
6.	Petrolul	26	10	8	8	45 : 45	28

nu se apără şi... marchează. La „Ursus", poeţii compun ode pentru Ivansuc. La locuinţa aceluiaşi Ivansuc, pictorii lucrează o frescă ciudată, în amintirea doctorului care i-a sedus pe toţi, cu farmecul său straniu de mizantrop.

Cât va dura oare această euforie? — se întreabă pentru a nu ştiu câta oară suporterul clujean care ştie de 40 de ani că drumul de mărire al echipei durează întotdeauna doar vreo trei ani, ca să coboare în următorii doi, potrivit dialecticii precise a cincinalului studenţesc? Toţi cei îndrăgostiţi de „U" îşi îndreaptă privirile spre „Cupa României", în speranţa că bătăliile de o zi o să le aducă ceea ce campionatul — lung şi grav — nu le poate oferi. Dar, aici, în Cupă, „U" se izbeşte de pofta de viaţă a echipelor mai mici, care vor să trăiască, măcar ca efemeridele, o zi pe an. Aşa se face că echipa frumosului „U" 1961 pierde în „16 zecimi", la Câmpia Turzii (1—3)... Aşa se face că în anul următor „U" este nevoit să îndure răbufnirile mândriei jignite a lui C.S. Baia Mare, care se opreşte doar la 4—2. Aşa se face că în 1963, la Satu Mare, întreaga ţesătură de pase a „uiştilor" mei se rupe ca o dantelă veche (0—2). Aşa se face, în sfârşit, că în ediţia 1963/64 a Cupei, când sorţii ne trimit la Sinaia, parcă anume pentru a ne reface printre brazi, după examene, „U" pierde şi în faţa echipei de copilandri a „Carpaţilor".

Se anunţă, oare, sfârşitul unei noi echipe?

„HAIDE U!"

Dar să ne întoarcem la campionat. Amintisem de locul 4 al ediţiei 1960/61. În ediţia următoare (1961/62) pierdem 4 puncte şi trei locuri[1]. Să ne consolăm oare cu gândul că Steaua e în urma noastră şi că, într-adevăr, nimic nu e veşnic? Dinamo a câştigat campionatul galopând. E

[1] Clasamentul ediţiei 1961-62 a campionatului:

1.	Dinamo Bucureşti	26	14	8	4	62 : 35	36
2.	Petrolul	26	13	7	6	57 : 33	33
3.	Progresul	26	12	7	7	47 : 32	31
4.	Steagul Roşu	26	13	3	10	52 : 39	29
5.	Rapid	26	10	8	8	38 : 37	28
6.	Dinamo Bacău	26	11	5	10	35 : 36	27
7.	Ştiinţa Cluj	26	10	6	10	46 : 44	26

vremea lui Nunweiller III şi a lui Pârcălab, deşi, pentru mine cel puţin, de la Ivansuc la Pârcălab e ca de la Jaguar la Simca. Culmea e că Dinamo, în galopul său, nu izbuteşte să învingă pe „U" (2—2 la Cluj şi tot atâta la Bucureşti). Culmea e că Steaua, Rapid şi Progresul reuşesc să adune, în faţa noastră, doar 4 puncte din 12.

„U" continuă să placă în Bucureşti. De ce? Pentru „anii de muncă" ai lui Traian Georgescu, pentru aruncările de la tuşă ale lui Remus Cîmpcanu, pentru „îngâmfarea" lui Petru Emil, care se încăpăţânează să nu privească niciodată jos, spre minge, tot aşa cum Alehin nu privea aproape niciodată piesele de şah în timpul jocului, susţinând că îl distrag şi-l împiedică să gândească... Da... ,,U" continuă să placă în Bucureşti. Pentru înverşunările de o clipă ale lui Ivansuc. Pentru înălţările lui Tavi Popescu, care pluteşte asemenea lui Nijinsky (spun bătrânii) sau ale lui Aldrin pe Lună (ar spune copiii). Şi pentru că sectorul de tribună al studenţilor bucureşteni a aflat de la Sfera sau de la Ştefănescu Marius că Ştiinţa[1] e un nume de trecere spre adevăratul „U" şi că întotdeauna şepcile roşii din tribunele Clujului îşi încurajau echipa cu „Haide, U!", un u prelung, poate în amintirea tulnicelor care adunaseră echipa după anii Sibiului.

MINUTUL 90...

În 1962, în primăvară, am fost în Polonia, pentru două jocuri. Erau două jocuri cu echipe bune: Legia, cea care a căzut în C.C.E. cu U.T.A., şi Lech din Poznan... Am plecat cu destule griji. Cam pierdusem obişnuinţa jocurilor internaţionale. Mai erau şi ceva accidentaţi în echipă. Mai era şi Polonia, care bătuse Franţa la Paris, cu 3—1, chiar în zilele acelea. Înainte de plecare, oamenii de la federaţie ne-au rugat să strângem cât putem rândurile, ca să nu iasă bătaie mare, că şi aşa se adunaseră multe pe capul fotbalului românesc. Şi „U" a ştiut să strângă rândurile. Ba mai mult, a ştiut să vină şi cu laude. Dar laudele n-ar fi nimic. Pentru că la fotbal nu e ca la teatru. Un teatru pleacă în străinătate şi poate să se întoarcă acasă

[1] Aşa s-a numit „U" într-o vreme, prin 1951-66.

aducând doar ziarele care au scris de bine şi să fugă ca de foc de cele care au scris de rău. În fotbal nu faci nimic cu laudele. În fotbal, ce stă scris la tabela de marcaj, adică 1—0 sau 2—1, e totul. Asta-i diferenţa. Ăsta-i şi motivul pentru care, ani în şir, fotbalul a fost luat în tărbacă, iar filmele s-au ascuns după perdelele de catifea. Atunci, în Polonia, am făcut un 1—1 şi un 1—0 pentru noi. Tare aş vrea ca şi U.T.A. să facă 1—1 cu Legia, acolo, la Legia acasă. Îmi aduc aminte că jocul de 1—0 se disputa pe stadionul pe care tocmai avea să sosească „Cursa Păcii". Mai erau 15 minute până la fluierul final, când, deodată, au apărut cicliştii. Meciul s-a întrerupt şi nu s-a mai reluat. Rezultatul din minutul 75 a rămas definitiv. Cred că în Anglia, chiar dacă mai trăim o mie de ani, n-am putea vedea nişte biciclete oprind din joc mingea de fotbal.

Cu un an în urmă, adică în 1961, am fost într-un turneu de trei jocuri în Iugoslavia. Şi iarăşi ne-am descurcat. Şi tot nu numai cu laude. Am pierdut cu Vojvodina (1—4), am făcut 2—2 cu Sarajevo şi am câştigat cu Vardar Skoplje (2—1). Vardarul câştigase în anul acela Cupa Iugoslaviei. Dar iar trebuie să ne întoarcem la campionat...

În ediţia 1962-63 venim iar frumos pe locul 4 din cap[1], şi cu alte patru locuri înaintea Rapidului, în baza legii vechi care spune că pe cine nu laşi să moară nu te lasă să trăieşti.

Echipa merge bine acum. Zoli şi halfii lucrează pentru Mihai Adam, cel venit de la Câmpia, şi astfel Mihai se apropie de cifrele lui Tony Dascălu... Câştigăm jocuri frumoase. O singură ciudăţenie: luăm goluri prea multe. Şi totuşi suntem la un pas de locul 3. Cum?

Tocmai se juca ultima etapă, cu Dinamo Bucureşti, la Cluj. Golurile curg de la o poartă la alta. Aşa ajungem la 3—3, în ultimul minut. Trebuie să vă spun că până atunci am fost peste ei, dar fără spor. Iată că vine şi minutul 90.

---

[1] Clasamentul ediţiei 1962-63 a campionatului:

1.	Dinamo Bucureşti	27	14	9	4	46 : 25	37
2.	Steaua	27	13	8	6	58 : 42	34
3.	Ştiinţa Timişoara	27	11	7	9	41 : 39	29
4.	Ştiinţa Cluj	27	11	7	9	42 : 44	29
5.	Farul	27	12	4	11	48 : 38	28
6.	Steagul Roşu	27	12	4	11	48 : 44	28

Intrăm... Atacăm şi, din fericire, obţinem un *penalty*. Cine să bată? Băieţii se codesc. Cum s-au codit şi la Yokohama, cu Constantin. Şi-atunci, văzând teama copiilor, vine Traian Georgescu de la „becie" şi pune mingea pe muşuroiul de var. Apoi se depărtează vreo cinci metri, cum îi e obiceiul. Şi trage. Şi ratează... Peste 10 secunde, arbitrul fluieră sfârşitul meciului. Dar nici n-apucă. Publicul începe să huiduie. A uitat într-o clipă golurile lui Traian la poarta lui Voinescu. A uitat golurile (nenumărate) scoase de Traian, ca stoper, de pe linia porţii, în situaţii mult mai grele decât lupta pentru locul 4 sau 3. A uitat cei 12 ani de fidelitate ai ploieşteanului, cu care nu se pot lăuda prea mulţi clujeni de origine. A uitat tot. Şi ţine minte un singur lucru: că acest din urmă *penalty* al lui Traian ne-ar fi putut urca pe locul 3, înaintea timişorenilor, astfel ca să nu-i avem în faţă decât pe Dinamo şi Steaua.

L-am văzut pe Traian după meci şi în zilele următoare. Era necăjit. Îmi spune: „Merg pe stradă, şi odată aud: *«Uite-l, e Georgescu... A îmbătrânit... Nu mai ştie si dea nici de la 11»".*

N-am pus prea mult la inimă vorbele flăcăului. La urma urmei, gura lumii — slobodă. Dar am văzut în acel *penalty* ratat un semn. În 1956, semnul meu a fost mingea aceea greşită din meciul cu Olympique Charleroi. Acum semnul era mingea trasă prost de la 11 metri. Şi nu eram în joc doar noi: Luca şi Georgescu. Nu! Era în joc, parcă, echipa întreagă. Şi echipa începea să coboare.

VISEZ UN FILM...

În campionatul 1963/64[1] am coborât tocmai pe locul 9. Dar nici nu putea fi altfel. Petru Emil plecase la Dinamo. Tavi Popescu — de asemenea. S-a clus, cum s-ar spune, „centrul de comandă". Închipuiţi-vă un Internazionale fără Suarez şi Corso sau, astăzi, un Milan fără Rivera şi Lodetti.

Atacul nostru şi-a redus bateriile. „U" îşi mai aminteşte foarte rar că e o echipă tânără. Ne lipsesc pasele lui Petrea. Ne lipsesc venirile pe furiş ale lui Tavi Popescu în careul mic. E adevărat, între timp a venit Mureşan cel

[1] Pe care am să-l povestesc mai la vale...

negricios. Nimic de zis. Mângâie mingea ca vienezii, se înţelege cu Zoli, dar în ziare se scrie prea mult despre noul tandem Ivansuc-Mureşan. Îmi dau seama că e ceva artificial. Şi Mureşan nici nu prea vrea să înveţe carte, cu toate că mulţi se ţin de capul lui. Aşa-zisa sudură a tandemului se pierde treptat. Nu vreau să comit prin asta erezia că fotbalul depinde de nota pe care ai luat-o la examenul de *anatomie* sau la *rezistenţa materialelor*. Nu! Ştiu că Suarez s-a înţeles foarte bine cu Corso, cu toate că Mario nu are mai mult de cinci-şase clase. Dar acolo alta-i povestea. La noi, la „U", dacă nu te legi şi altfel decât în triunghiuri sau pase nu faci nimic.

Ca să fiu iarăşi foarte drept, „U" a avut în 50 de ani trei echipe. Echipa Academiei Comerciale, adică echipa lui Sfera şi Sepi, în 1931/33, echipa Medicinei, adică echipa celor şapte doctori, de la Cristea la Coracu, în 1945/48, şi echipa juriştilor, cea din 1960/63. În această ultimă echipă, jurişti au fost Costin, Remus Câmpeanu, Petru Emil, Tavi Popescu, Mateianu, Horaţiu Moldovan. Şi ca să mă mândresc încă o dată, aş vrea să amintesc că ceilalţi au fost — da, da! — au fost tot doctori: Traian, Ivansuc şi Michi Szabo. (Pe Paul Marcu nu-l mai pomenesc, pentru că stă toată ziua la eprubete, nu mai vine la arenă şi e de categoria grea.) Veţi spune, desigur, că această împărţire e forţată. Dar eu am să vă rog să mă credeţi că nu e de loc aşa. I-am văzut pe toţi fotbaliştii Clujului împreună în vestiarele ultimilor 35—40 de ani. I-am văzut pe Sepi şi pe Sfera ciocănindu-şi crampoanele lângă Szöny-baci. (E adevărat, nu aveam decât 12-l3 ani, dar mă ascundeam şi eu acolo, în spatele lui Szöny-baci.) L-am văzut pe Ionel Vigu, cu Sever, cu King-Kong, cu Jumate, cu Jo-Jo, cu Tony, şi m-am văzut pe mine. În sfârşit, i-am văzut pe cei mici, pe Viorel, pe Petrea, pe Tavi, fără să mă ascund, dar ştiind să mă retrag cu câteva minute înainte de ieşirea pe teren, când tavanul vestiarului bubuie să se dărâme, când uralele nerăbdării fac să zbârnâie ferestrele, iar copiii trebuie să-şi spună ceva în şoaptă, înainte de a ieşi la neînchipuita lumină verde a după-amiezei fotbalului. I-am văzut pe toţi şi mi-am dat seama că „U" a fost o echipă bună sau foarte bună numai atunci când s-a legat. Iar şcoala a legat cel mai bine.

Am amintit de vestiar. De fapt, amintirile din vestiar sunt cele mai frumoase şi cele mai adevărate. Stadionul te minte. Deseori, dumneata, speetatorule, nu vezi decât ce e pe dinafară. Mi s-a întâmplat uneori să văd acolo jos, pe iarbă, un jucător în poziţie de drepţi, în faţa arbitrului, împroşcându-l cu vorbe la care să-ţi astupi urechile. Poziţia de drepţi era pentru public...

În vestiar totul e pe faţă. Visez un film despre fotbal, în care totul să se petreacă într-o oră şi un sfert, dar numai în vestiar. O jumătate de oră înainte de joc. Apoi sfertul din pauză. Iar la urmă, o jumătate de oră după joc. Câte n-aş avea să-i povestesc operatorului... Despre buzele strânse ale lui Sfera... Despre zâmbetul lui Tony... Despre nepăsarea forţată a lui Jumate... Despre întunecarea la faţă a lui Ionel Vigu... Despre mişcările ordonate ale lui Traian Georgescu, atât la bucurie cât şi la tristeţe... Despre privirea fixă a lui Ivansuc, ca în tabloul *băutorilor de absint*... Despre refrenele şuierate, obsedante, ale lui Petrea... Despre oboseala imensă a lui Bandi-baci, care, după înfrângere, lăsa impresia unui om scăpat de la Buchenwald.

Câte n-aş avea să-i povestesc operatorului... Şi i-aş mai povesti o întâmplare, dar tare mi-e teamă că e dintre cei prea moderni şi o să mă invinuiască de melodramă.

Acum vreo trei ani jucam la Oradea. Era un meci important. În vestiar, Titus Lucaciu le-a spus câteva cuvinte băieţilor. Titus a ştiut întotdeauna că înainte de meci o glumă fainâ are un efect mai mare decât un jurământ sau decât cinci minute de demagogie tactică. Dacă nu mă înşel, în ziua aceea le-a spus povestea cu studintele care vine la prorectorul Ciobanu cu o cerere de reexaminare. Prorectorul ia cererea, citeşte şi vede, după nume, pronume şi anul de studii, un „Vă rog să binevoiţi". Când zăreşte pe „binevoi-ţi", îi cade hârtia din mână. Şi nu mai are cuvinte. Studentul pleacă. Bineînţeles că cererea de reexaminare e respinsă în primul rând pentru „binevoi-ţi". Dar studintele insistă. Vine şi a doua oară... Vine şi a treia... Şi-atunci, profesorul pune apostila chiar pe loc: *„Nu se apro-bă!"*

„La clinici“ (n.r. — Mircea Luca)

Aşa a ajuns cererea la minister. Studentul descoperise că „apro-bă" nu e scris... corect şi a vrut să obţină un *ce profit* din asta. Vă daţi seama ce efect a avut acest *recurs* la minister...

După ce a povestit întâmplarea asta, Titus mi s-a adresat mie: „Spune şi tu ceva, Mircea". Eu tocmai mă uitam la glezna lui Neşu. Când ridic capul, rămân înlemnit. „U" al meu, care purta de vreo doi ani nişte tricouri de improvizaţie, albastru cu alb, despre care n-am înţeles niciodată de unde vin, era echipat de astă-dată în alb-negru, cu potcoava cea norocoasă pe piept. Am încercat să spun câteva vorbe copiilor, dar n-am putut. Mă biruiseră, din nou, culorile Universităţii. Şi nu mai aveam glas...

LEGEA COMPENSAŢIEI

V-am promis cu vreo două file în urmă să vă spun povestea locului 9 din campionatul 1963/64. Şi-mi face plăcere s-o spun, pentru că acest loc 9 este mai frumos decât se arată.

Aş fi vrut să încep cu începutul, dar nu prea am timp şi spaţiu, aşa că am să şterg dintr-un condei primele şapte etape şi am să mă opresc în seara lui 20 octombrie 1963, pe malul mării, la Constanţa, după meciul cu Farul, de care am tras cu dinţii, ca înecaţii, dar tot l-am pierdut până la urmă, cu şapte minute înainte de ultimul fluier.

Ştiţi cum avea să arate a doua zi rândul din clasament al lui „U"? Iată-l:

„U"	8	1	0	7	5 :15	2

Din care se vede cum nu se poate mai bine că am jucat opt meciuri şi am adunat două puncte.

De ce m-am oprit la Constanţa? Pentru că seara de la Constanţa avea să oprească „mersul în gol" şi să dea semnalul uneia dintre cele mai frumoase campanii de reabilitare din istoria Universităţii.

Duminica următoare am jucat la Cluj, cu Crişul Oradea, şi am câştigat greu, îngrozitor de greu. În minutul 88 era încă 0—0. Şi atunci a venit mana din cer: 11 m! Nu zâmbiţi. A fost un 11 m limpede, ca ochii lui Remus. Trebuie să vă spun că nici n-am avut curajul să mă uit. Văzusem doar, sau mai bine zis simţisem, că se pregăteşte să tragă Tavi Popescu... Ce greu i-o fi fost!

Apoi au izbucnit uralele. Aveam, în sfârşit, încă două puncte.

Peste şapte zile am jucat tot acasă, cu Steaua, care era sus de tot, în timp ce noi aveam doar 4 puncte din 18 posibile... Steaua a făcut un joc mare. Cu 10 minute înainte de sfârşit, eram conduşi cu 4—2. Dar Steaua s-a bucurat prea devreme. De asta nu scapă nici cel mic şi nici cel mare. În minutul 90 era 4—3. Şi aproape la fel ca în meciul cu Crişul, Michi Szabo scapă în ultimele secunde, într-un efort al disperării, intră în careu, fentează, portarul Eremia cade, golul e inevitabil, dar, când să lovească

mingea, Eremia îl plachează. *Penalty*!... A urmat acelaşi joc. Tavi Popescu... Degetele mele acoperindu-mi pleoapele Şi gol! Aveam cinci puncte!... Duminica următoare am pierdut la Arad. Nu prea reuşeam să câştigăm la Arad. De data asta eram şi obosiţi... Apoi a venit Petrolul la noi. Nimic nu mai era uşor. Am câştigat pe un gol al lui Mihai Adam, cu un şut de la 30 de metri, după un „sprint Adam".

Pentru ultima etapă am plecat la Bucureşti, ca să jucăm cu Rapid. Şi iar ne-a zâmbit norocul. La 1—1, în minutul 87, Remus a centrat lung şi Mureşan a marcat de la câţiva metri. Eram fericit, dar şi puţin stingherit. Nu puteam intra în vestiarul Rapidului. Mă gândeam că nu am pierdut nici un joc cu Rapidul după toamna fuziunii cu TAROM-ul, care nea făcut un loc în divizie...

Ne-am întors acasă mai veseli ca oricând. De atunci, de la Constanţa, am câştigat şapte puncte în cinci meciuri. Dar mi-era puţin frică. Întotdeauna am crezut într-un echilibru al şansei la fotbal. Mă gândeam că ne-am consumat şansa câştigând trei puncte în minutele 87, 88 şi 90.

Deşi poate că ar fi trebuit să fiu mai lucid. Era limpede pentru toţi că noi câştigasem meciul cu Rapid nu datorită bunăvoinţei zeilor, ci datorită lui Paul Grăjdeanu, care nu s-a dezlipit de Dumitriu nici o secundă. Şi totuşi, gândul la acea lege a compensaţiei în fotbal nu mi-a dat pace toată iarna.

UN OM ÎN AFARA LEGII?

Între timp s-a întâmplat un lucru neobişnuit la „U". A fost legitimat Vasile Alexandru, un fel de *hors la loi*[1] în fotbalul românesc. S-a vorbit mult în legătură cu această legitimare. Vasile avusese, se spunea, o viaţă zbuciumată peste tot. Tuturor le era teamă că va rupe echipa în două. Nu mai era tânăr. Ar fi putut pactiza cu bătrânii împotriva tinerilor. Ce era de făcut?

[1] În afara legii (în lb. fr.).

Până să ne gândim la mijlocul cel mai eficace de izolare a acestui „pericol public" a venit primăvara şi, o dată cu ea, prima etapă. Am jucat la Cluj, cu Dinamo Piteşti. Şi am

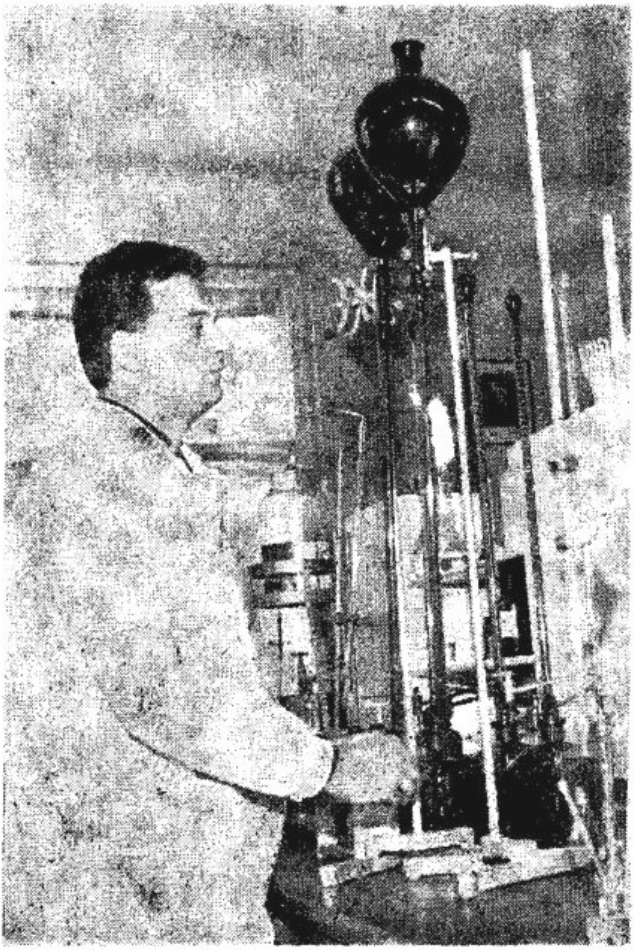

Asistentul universitar Paul Marcu

câştigat cu 5—1... L-am urmărit în mod special pe Vasile. S-a bătut pe tot terenul, de parcă ar fi fost un junior la meciul de încercare pentru prima echipă. Toţi băieţii au simţit în jocul lui Vasile un soi de disperare pe care noi n-am avut-o niciodată. Şi l-au urmat. Mureşan a primit, astfel, trei mingi pe tavă, care au devenit goluri. Mihai Adam a primit şi el două... Piteştenii refuzau să creadă că în faţa lor se bate ca un leu jucătorul căruia îi dăduseră dezlegarea cu o singură condiţie: să nu se întoarcă.

Duminica următoare am plecat la Bucureşti, pentru meciul cu marele favorit al campionatului, Dinamo. Şi am făcut un joc foarte bun. Primul gol l-a marcat Dinamo, prin „uistul" Petru Emil. A egalat „U", peste patru minute, printr-un efort extraordinar al „dinamovistului" Vasile Alexandru. Ce teribilă ironie!... Şi nu numai ironie. E aproape o lege în fotbal. Mă întreb şi astăzi ce resorturi îi fac pe jucătorii repudiaţi să izbucnească atunci când joacă împotriva fostelor echipe? Nu e, bineînţeles, cazul lui Petru Emil, care n-a fost repudiat niciodată, dar şi golul lui împotriva noastră are, cred, o explicaţie. Emil ar fi putut rămâne la Cluj dacă ar fi învins tentaţia de a juca la Bucureşti. Dar a plecat. A simţit însă tot timpul reproşul tacit al prietenilor săi. Şi reacţia lui a fost firească. A fost răbufnirea omului care nu are argumente.

A doua zi, în „Sportul", cronica lui Cristian Mantu începea cu cuvintele: *„Ieri, la meciul dintre Dinamo Bucureşti şi Ştiinţa Cluj, cei mai buni au părăsit terenul învinşi".* Am uitat să vă spun că în ultimele minute de joc după ce ratasem din toate poziţiile, Pârcălab a centrat precis, şi Frăţilă, dacă nu mă înşel, a înscris golul victoriei... Aşadar, tot în ultimele minute de joc... Legea compensaţiei, de care m-am temut atâta... În schimb, în etapa următoare am început să muncim pentru golaveraj. La Cluj, Al. Vasile a deschis scorul în meciul cu C.S.M.S., iar fluierul final ne-a tăiat pofta de goluri la 4—1.

A urmat deplasarea la Galaţi, unde Siderurgistul avea o situaţie şi mai grea decât a noastră. Şi totuşi n-am pierdut. Mai mult decât atât, am fost egalaţi cu destulă greutate. Al. Vasile a acoperit din nou tot terenul. De sus, din tribună — şi e foarte înaltă „marchiza" Ţiglinei — se auzeau strigătele lui *hors la loi*, care îi îndemna mereu pe cei tineri cu un „Haide, U!" care avea rezonanţe impresionante în gura unui om abia venit şi de loc iubit la Cluj.

Duminică, acasă, am câştigat alte două puncte. Mureşan a marcat trei goluri şi Progresul a trebuit să se mulţumească doar cu două. Ne apropiam de 50 la sută — aveam 16 puncte din 18 jocuri — ceea ce era foarte bine pentru o echipă care pornise la drum cu şapte *forfait*-uri unul după altul. Cu toate acestea, am început să sper cu adevărat abia după ce am câştigat, în etapa următoare,

tot la Cluj, meciul cu Ştiinţa Timişoara. Aveam 18 puncte din 19 meciuri şi, pentru prima oară, un golaveraj pozitiv (30:29). E adevărat că am revenit la negativ imediat după meciul de la Braşov (0—2), dar Farul ne-a redat moralul, chiar la Cluj, pierzând cu 3—0.

Aici se încheie, după părerea mea, formidabila campanie „U" 1964. Am adunat 18 puncte în 12 etape. Cu Tony Dascălu şi cu Joja adunasem 22 de puncte în 15. Numai că atunci nu mergeam pe sârmă, ca în primăvara lui 1964...

Tot ceea ce a urmat a fost în limitele normalului. Am pierdut la rând două jocuri — forţasem peste puteri — apoi am câştigat iarăşi, şi am încheiat campionatul cu un fel de spectacol de varieteu, care era de fapt o descărcare după toate cele pătimite. În faţa a 25000 de spectatori, „U" — iartă-ne, doamne — şi-a arătat din nou ingratitudinea faţă de Rapid, câştigând uşor, cu 3—1. Toate cele trei goluri „uiste" au fost înscrise cu capul. Printre autori, bineînţeles, Al. Vasile, care nu scăpa niciodată ocazia să arate prietenilor săi din Bucureşti ce poate viitorul doctor Alexandru Vasile.

„U" îi datorează *foarte mult* lui Al. Vasile pentru tot ceea ce a făcut pe teren, în crunta primăvară a anului 1964. Al. Vasile îi datorează, însă, *totul* marii noastre familii „uiste".

Nici până astăzi n-am izbutit să-mi explic cum au fost posibile cele 7 şapte cvasi-*forfait*-uri la începutul campionatului 1963/64. Şi asta cu atât mai mult cu cât, în august 1964, „U" avea să facă jocuri mari în Spartachiada republicană. E destul să amintesc finala, ca să ne putem da seama ce forţă de joc căpătase între timp echipa celor două puncte din 16 posibile... Finala a oferit un spectacol mare pe Dinamo. Am jucat cu Banatul, care combinase U.T.A. cu Timişoara. Cu Banatul care învinsese Bucureştii cu câteva zile în urmă...

Jocul a început catastrofal pentru noi. Timişoreanul Loli Lereter a deschis scorul, iar Ţârlea l-a urcat la 2—0. Din acest moment, însă, „U" a demonstrat că înţelege ce înseamnă Spartachiada şi a pornit marele său festival. Aşa au început să se perinde „uiştii" mei prin faţa porţii Banatului, rotind ca la volei sau trecând, în grabă, ca la prezentarea concurenţilor pentru San Remo ori Braşov.

Primul a luat cuvântul, marcând un gol, Traian Georgescu, în calitate de căpitan. L-au urmat Adam, care se lansa în cursa golgeterului, Szabo, Suciu şi Mircea Neşu. Ivansuc, nemanifestându-şi dorinţa expresă de a se prezenta în faţa porţii lui Ion Vasile, i-a oferit lui Szabo prilejul de a mai lua un pişcot de şampanie. Rezultatul final, ghici ciupercă!?... 6—2 pentru Cluj[1]. Cel mai fericit dintre toţi „uiştii" a fost Al. Vasile. Jucase şi câştigase, în faţa tuturor, pe Dinamo.

ACUM ORI NICIODATĂ !

Am să trec mai repede peste campionatul 1964/65, pentru că se apropie noaptea „Cupei României" şi nu mai am răbdare s-o aştept. Ar trebui să spun, totuşi, despre campionat, că „U" a reuşit să bată pe Dinamo şi la Bucureşti şi la Cluj, ca să facă un *suspense* fain în finalul campionatului, cu acel 10—1, cu lovitura „de teatru" de la Braşov (Steagul Roşu — Rapid 4—1) şi cu ultimul cuplaj de pe „23", când Dinamo a câştigat campionatul — al patrulea la rând — pe ultimii metri...

Şi acum v-aş ruga să ne concentrăm puţin împreună, ca să putem prinde firele „Cupei României" 1964/65.

Adevărul e că mi s-a aprins dorul de Cupă (un dor stins de multă vreme, prin nenumărate oraşe mici) în seara când am bătut Farul, în optimi (2—1), la Braşov. „Sferturile" aveam să le jucăm tot la Braşov, cu Târgu Mureşul. Acest meci mi s-a părut şi mai simplu: 3—1.

Şi iată că întâmplarea face ca şi semifinala să fie programată la Braşov. Adversar? Progresul Bucureşti, echipă care ne-a făcut zile grele întotdeauna. Chiar şi în acest ultim campionat, în care a luat drumul diviziei B, Progresul ne-a învins la Cluj cu 1—0, iar jocul mi-a amintit toate cele jucate în ultimii zece ani. Adică, *„noi atacăm, ei se apără, apoi contraatacă şi... gol".* (Cum s-a întâmplat şi cu Ozon, în anul ultimei noastre căderi.)

---

[1] Care era sută la sută „U": Moguţ – Marcu, Georgescu, Grăjdeanu, Câmpeanu – Al. Vasile, Neşu – Ivansuc, Mureşan (Suciu), Adam, Szabo.

Când am apărut pe teren, era lume foarte puţină. Curând însă avea să vină. Ce se întâmplase? Organizatorii braşoveni n-au lipit afişe şi astfel, spectatorii, cei mai mulţi, au pornit spre „Tractorul". Abia după ce au văzut arena goală, au luat calea „Tineretului".

Cei întârziaţi n-au avut ce pierde. Ne-am căutat unii pe alţii o repriză întreagă, ca orbii, pentru a găsi gangul prin care să putem intra. Într-a doua, lucrurile se schimbă. Progresul atacă, noi răspundem, gangurile se lărgesc, Mateianu e peste tot (din păcate, în contul Progresului), îl vede pe Mafteuţă, „sfârleaza" de Mafteuţă i-o pune bine lui Tică Popescu şi... gol! Golul ne stârneşte. Atacăm şi noi. Încercăm să intrăm în fel şi chip. Dar baza rămâne tot pasa lungă la Adam, care pune capul între umeri, ca Silviu Avram pe vremuri, şi se duce... Peste vreo 10 minute, Progresul, strâns mereu cu uşa, face fault în careu. Şi Mihai Adam nu se încurcă cu planurile. Şutează puternic, fără fentă, spre vinclu, şi... gol: 1—1. Jocul iar se poticneşte. Amândouă echipele întăresc intrările. Şi mergem aşa, cu 1—1, până spre sfirşit, când mai sunt vreo trei minute. Progresul venise tocmai în faţă, ca să poată împinge atacul, la ultima şansă. Dar, pe neaşteptate, Adam primeşte o minge lungă, una din cele care îi plac atât de mult, şi care cere un singur lucru: preluare rapidă. De astă-dată îi iese şi preluarea. Şi Mihai se duce singur-singurel. Toţi fundaşii s-au oprit şi privesc cu groază. Adam e în careu, Cosma, portarul, îi iese în cale — ultima soluţie — Adam îl driblează pe stânga, dar — extraordinar! — iese din unghi, boală veche, şi nu mai are cum trage. Mingea a ajuns până la „corner", între timp Cosma s-a ridicat, iar fundaşii s-au şi înfiinţat în careul mic... Ratăm astfel cea mai clară ocazie din ultimul an. Peste unul sau două minute, arbitrul fluieră sfârşitul primelor 90 min. Mă ridic greu. Sunt amorţit. Cred că am fumat vreo 20 de ţigări. Caut o ţigară. Parcă aveam un pachet. Nu plec niciodată la meci cu un singur pachet. Dar ţigările nu-s. Caut prin toate buzunarele. Le tapez, ca tapiţerii saltelele, dar ţigările tot nu-s. Ce se întâmplase? Am aruncat pachetul cel nou pe pistă, după întâmplarea cu Adam. Un copil care văzuse că pachetul e plin mi l-a adus frumos înapoi.

Pauza a fost scurtă, ca toate pauzele pentru prelungiri. Forfotă mare pe iarbă. Băieţii, cei mai mulţi, întinşi... Paul Grăjdeanu, ţin minte, mai avea chef de rostogoliri. Moguţ se juca cu mingea, plimbând-o pe antebraţ. Zoli se uita la cer, sprijinit în mâini, la spate. Traian se plimba printre trupurile abătute ca un cocoş printre găini... În tabăra cealaltă l-am căutat din priviri doar pe Viorel Mateianu. Era căzut pe spate, ca mort. (Întotdeauna mi-am zis că Viorel Mateianu ar fi fost un jucător fără pereche, peste Zoli chiar, dacă ar fi avut ceva mai multă forţă fizică...) Şi jocul a reînceput... Mă gândesc că ar fi bine să rămână aşa: 1—1. Regulamentul, de care am pomenit, dădea liber echipei mai tinere. Dar bucuria asta n-a durat decât câteva secunde: *„Cine spune, la urma urmelor, că noi suntem echipa mai tânără?"* Mă uit pe teren. Nu mai urmăresc jocul. Şi încep să calculez vârstele băieţilor. Moguţ e trecut de 30, Vasile — de asemenea. Traian are peste 34. Ionel Suciu e şi el din vechea gardă. Până şi Neşu, copilul, are aproape 26... Care echipă tânără? Tânără, aşa... din inerţie... că ne-am obişnuit noi să spunem... dar anii zboară...

Din fericire, nu mai e cazul să mă frământ. Mihai Adam zboară printre Ştirbei şi Ioachim Popescu, care se uită unul la altul... Cursă... Încă un pas... Şut... şi gol! 2—l pentru „U"! Dar nu apuc decât să aprind încă o ţigară. Pe un contraatac al Progresului, ai noştri, calzi încă în urma golului, fac fault în careu. Bate Tică Popescu şi... 2—2. Mai sunt 13 minute de joc... Schimbăm terenurile... Nimic...

Aşa a început nebunia din cabina arbitrilor. Aşa au început calculele, ca să se stabilească echipa mai tânără. Ceva îmi spunea că e a noastră, dar nu eram sigur. Într-un târziu, cineva a zis că suntem mai tineri cu vreo două luni de... om. Dar nu m-am liniştit toată noaptea. Mai ales când am auzit că în seara aceea chiar o să se adune vârstele, pe ani, luni şi zile, la federaţie, pe baza fişelor „de la tovarăşa Rusu".

Am pornit la drum şi — vorba lui Titus — viermele îndoielii rodea în mine ca într-o galerie. A doua zi am fugit să iau ziarul. Şi când l-am deschis, la pagina a treia, parcă ar fi aruncat cineva pe mine o găleată cu apă în miez de vară. Eram calificaţi în finală! Progresul avea media de 27 de ani, o lună şi 25 zile, iar noi aveam 26 de ani, 11 luni şi

24 zile. Omul care aruncase vorba aceea cu „două luni" greşise cu o singură zi. Sau o fi fost dintre cei care adună şi împart miliardele într-o clipă, că te şi sperii... Apoi am citit în „Sportul popular" şi declaraţia lui Ozon, antrenorul de atunci al Progresului, care spunea că a pierdut dintr-un singur motiv. Ar fi vrut să joace cu Mândru în poartă. L-a şi anunţat, de altfel. Dar Mândru a comis nu ştiu ce act de indisciplină. Aşa a jucat Cosma. Şi Cosma avea doi ani şi ceva mai mult decât Mândru. Cu Mândru în poartă, Progresul s-ar fi calificat cu câteva zile de... om în minus. Aşa, însă, „U" a ajuns în finala Cupei României. În schimb, lui Titus Ozon aveau să-i desfacă peste câteva zile contractul de muncă. Întunecate sunt căile tale, balon rotund...

Am uitat să vă spun că în seara victoriei asupra Progresului, când simţeam că suntem calificaţi în ciuda îndoielilor asupra vârstei, ne-a venit vestea că, la Ploieşti, Dinamo Piteşti a eliminat pe Dinamo „mare" cu 1—0, împotriva celor mai elementare norme de conduită filială. Şi atunci mi-am zis: „Acum ori niciodată!"

11 IULIE 1965...

Şi a venit ziua finalei. Nu-mi aduc aminte să fi avut vreodată emoţii mai mari. Urma să jucăm tot pe Republicii, ca în finala cu CC.A. Trecuseră 15 ani de atunci. De astă-dată totul părea mai fastuos. Poate nocturna...

Poate faptul că în deschidere avea să se joace finala campionatului de juniori. Iar una din cele două echipe se numea „U".

Am privit o repriză din finala juniorilor. Am sărit ca pe arcuri la primul nostru gol. Silviu Avram şi Willy Covaci, care antrenau echipa noastră, se perpeleau pe bancă. Şi aveau de ce. Era munca lor în joc. Eu, în schimb, mă uitam la meci, dar căutam să desluşesc ce se întâmplă jos, în cabină, la cei mari.

Am coborât la pauză. L-am întâlnit în gangul luminat pe Dobrin. M-a salutat, dar parcă l-am simţit zâmbind cu subînţeles. Sus era forfotă mare. Mulţi de la Progresul. În vestiar mi s-a părut că totul e în regulă. Am rămas puţin şi după începerea reprizei a doua a juniorilor. Veşnica

ingratitudine faţă de juniori. Dar n-ai ce face. E atât de omeneşte când peste o jumătate de oră...

Am ieşit afară, pe iarba cea frumoasă a stadionului Republicii. Băieţii s-au aşezat care pe unde au apucat. Mi s-a făcut şi mie dor să stau puţin pe iarbă. De acolo, de jos, mă uitam la capul blond al fundaşului junior Szöke. Sorin Bretan ataca mereu pe dreapta, forţând trecerile. Era şi Oprea, mare de tot, cum e şi astăzi, şi parcă tot tuns cu maşina. Pe la jumătatea reprizei copiii au dat şi al doilea gol. Nu mai puteam pierde. În timp ce coboram spre vestiar m-a fulgerat gândul că am câştigat la juniori ca să pierdem Cupa României. Ideea fixă de întotdeauna a fotbalistului, cu legea compensaţiei.

A început finala. Am simţit din primele minute că suntem mai buni. Mingile noastre păreau proiectile pe lângă „bolţile" piteştenilor. În numai câteva minute mi-am dat seama că a venit, în sfârşit, şi ziua noastră. Eram calm. Fumam în linişte. Şi iată că vine golul. Remus Câmpeanu interceptează o minge, avansează şi, de la vreo 30 de metri, şutează formidabil: 1—0. Până la sfârşitul reprizei, Dobrin a încercat câteva intrări, dar s-a izbit de mânia lui Vasile şi de jocul foarte calculat al lui Neşu, mereu dublat de Traian Georgescu. În atac, Ivansuc era intr-una din zilele sale mari.

După pauză a venit acea lovitură formidabilă a lui Zoli, care a decis partida. Golul piteştenilor a fost, într-adevăr, doar un gol de onoare. Nici o clipă nu am avut impresia că putem pierde. Am meritat victoria. Aşa cum a scris a doua zi şi „Sportul".

*

Duminică seara, pe gazonul inundat de reflectoare, când clujenii descindeau de pe braţele suporterilor, ca să intre în tunelul vestiarului, antrenorul Şepci spunea: *„Am aşteptat ziua asta 32 de ani. Eu am mai jucat finala o singură dată, în ediţia 1933/34, dar marele atac al Ripensiei m-a străpuns de cinci ori, deşi cu puţin înainte apărasem poarta Balcaniadei lui 13—0. Astăzi sunt fericit. Juniorii care acum nouă ani au câştigat titlul de campioni republicani aduc «Cupa» la Cluj".*

A fost o finală frumoasă. Un stadion arhiplin a stat încordat 90 de minute. Clujenii au demonstrat ce pot când vor. În numărul de duminică al revistei „Sport", antrenorul

dinamovist Angelo Niculescu declara: *„Cel mai puternic adversar al nostru în campionat a fost de departe Ştiinţa*

Cupa României a venit la Cluj...

Cluj, o echipă care poate mai mult. Are jucători tineri, plini de talent, şi jucători maturi, de o certă valoare".

Ştiinţa Cluj a confirmat. A jucat modern, cu mişcări largi, cu schimbări de flanc derutante şi cu pătrunderi spectaculoase. Moguţ a plonjat ca în anii primei tinereţi, fundaşii marginali Marcu şi Câmpeanu şi-au împins tăvălugul până în careul advers, doctorul Georgescu a temperat cu experienţa sa furia „integralistului" medicinist Grăjdeanu, *trio*-ul de mijloc Al. Vasile — Neşu — Suciu a „măcinat" rampele de lansare ale piteştenilor, iar avangarda Szabo — Ivansuc — Adam a dat o frumoasă culoare tehnică elanului său de totdeauna. De-a dreptul captivantă evoluţia lui Ivansuc, care a ţâşnit ca din *startblocuri*, derutând adversarii, şi uneori chiar coechipierii, prin alternarea registrelor tehnico-tactice în stil brazilian. De altfel, între tehnologia „celebrului gol-doi al lui Pele" şi cea a barei lui Ivansuc nu există nici o diferenţă. Aceeaşi plecare reflexă, acelaşi demaraj cu doi adversari în spate, acelaşi şut direct, din viteză.

Dinamo Piteşti a luptat frumos, n-a cedat nici la 2—0, dar a trebuit să se încline în faţa unui adversar în zi mare.

*

Apoi au venit minutele şi orele cele mai frumoase. Ne-au luat cu asalt fotoreporterii. Niciodată nu am văzut atât de mulţi. Scânteiau *blitz*-urile. Eram împins şi eu de către fotoreporterii mai bătrâni să mă alătur băieţilor. Şi ce frumoasă era iarba stadionului Republicii la lumina unui singur reflector...

Am coborât împreună în vestiar. Dar am coborât greu. Eram îmbrăţişaţi şi nu puteam intra toţi deodată. Pe culoarul spre vestiar l-am întâlnit pe Lazăr Sfera. În vestiar, Bandi-baci Şepci avea ochii umezi. Traian Georgescu acorda un interviu. Neşu, înfăşurat într-un prosop, se grăbea spre duş, lipăind cu tălpile sale de lemn. Lipiţi parcă de zid, Oprea, Sorin Bretan şi Ţegean priveau uimiţi spectacolul intim al victoriei. Pe culoarul de pe pista „Republicii" se afla în acel moment toată Universitatea clujeană. Adică, mai bine zis, aproape toată Universitatea. Lipsea doar vechea gardă a lui moş Brutus Raţiu.

Am ieşit din vestiar către miezul nopţii. Ne-au întâmpinat flăcările studenţilor. Am avut o clipă impresia că suntem în

...să o privim de aproape, în braţele lui Traian Georgescu

Verona medievală. Am intrat cu mare greutate în autobuz. Prin ferestrele deschise zburau buchetele de flori. O fată s-a înălţat pe vârfuri şi mi-a întins o garoafă. Apoi, ca la o comandă, toţi cei de jos au început să cânte *Gaudeamus*. Şi ne-au petrecut cântând până spre Izvor. Seara victoriei în jocul cu Unirea Tricolor pălea pe lângă această noapte extraordinară. În colţ, lângă Facultatea de drept, autobuzul nostru s-a oprit la stop şi a fost înconjurat imediat de cei care plecaseră mai devreme. Am pornit greu, claxonând. Pe bulevard, lumea continua să se reverse spre Kogălniceanu. Ne aplauda. Ce mult ne-au iubit întotdeauna bucureştenii!...

Am petrecut o noapte albă. Era, de fapt, o victorie a lui „U" de totdeauna. Legea aceea a compensaţiei a hotărât, după cât se pare, că „U" merită să fie răsplătită în al 46-lea an de viaţă.

În noaptea aceea albă am revăzut toată povestea „şepcilor roşii". Vinul din pahare mişca frumos, ca un operator iscusit, fotografiile vechi şi noi.

Cu noaptea aceea s-ar cuveni să închei. Tot ceea ce urmează pare să-i dea dreptate lui Zoli Ivansuc. Eu, însă, dragă Zoli, nu-ţi dau dreptate. Spuneai că ai realizat 40 la sută din ceea ce ai fi putut realiza în fotbal. Dar nu te cred, deşi poate că eşti sincer. Şi ştii de ce? Pentru că am o zicală care e fatalistă doar în aparenţă: „Fiecare om face în viaţă exact ceea ce poate să facă". Eu pe tine te-am iubit ca jucător pentru ceea ce ai făcut. Vrei să fiu foarte sincer? N-ai fi putut face mai mult. Şi sunt sigur că, dacă ai lua-o de la capăt, n-ai face I.E.F.S.-ul, ci tot Medicina. Ştii de ce? Pentru că la „U" aproape nimeni nu a fost prizonierul mingii până la uitarea de sine, cum spunea Baratky, cel care a reuşit să facă din mingea de fotbal un ideal absolut. La noi, la „U", totul s-a făcut dintr-un entuziasm de un an, de o oră sau de o clipă. Dintr-un entuziasm al unor oameni obişnuiţi. Guga, însuşi, despre care toţi spun că a avut calităţile unui fotbalist desăvârşit, s-a aprins numai la gândul că ar putea dovedi tuturor că poate juca oricând în atacul lui Rudy Wetzer şi al Chinezului, format din prizonieri ai mingii. Sfera, a spus-o chiar el, ar fi putut rămâne la Timişoara, dar a preferat să petreacă patru-cinci ani la „U". Eu, la rându-mi, dragă Zoli, mărturisesc că n-aş fi putut face mai mult la fotbal. Chiar dacă aş fi fost tentat, prin cine ştie ce nebunie, să nu mă fac medic de nas, gât şi urechi. La noi, la „U", copiii au iubit cartea, chiar dacă s-au făcut glume, uneori, pe socoteala asta. Pe Traian Georgescu nu l-a putut învinge farmecul unic al marelui său meci cu Voinescu. Tu însuţi ai făcut totul numai din orgoliu. Ai vrut să demonstrezi tuturor şi mai ales ţie însuţi că ai fi putut juca mai bine ca brazilienii dacă... Şi n-ai pierdut prilejul meciului cu Bahia. Ai vrut să-ţi încerci puterea cu Mendoza şi cu Atletico Madrid... Şi n-ai pierdut prilejul de a-l seduce, fără alt scop, pe antrenorul spaniol Balmanya. Noi, cei de la „U", am fost întotdeauna campionii entuziasmelor de un an, de o oră, de o clipă.

A existat un om care a vrut să ne schimbe. Pentru că era prizonier al mingii. Ştii foarte bine la cine mă gândesc. La Titi Teaşcă. Un timp am fost sedus şi eu de planurile lui

Copiii Clujului

măreţe. Cum au fost seduşi şi alţi îndrăgostiţi de minge. Ne-a promis Victoria cea mare. Dar cu un preţ imens. Visul lui era:

Să aibă o echipă în cantonament de la 1 ianuarie la 31 decembrie.

Să cheme profesorii la patul de odihnă al studenţilor-fotbalişti, în sesiuni veşnic deschise.

Să construiască tuneluri pentru ca „U", devenită între timp o „Societate în nume colectiv pentru adunarea punctelor emise la Bursa clasamentului", să nu zărească niciodată luminile de la „Ursus" sau de la „Fetiţele vieneze".

Programul ar fi fost grandios, dar monstruos. Am fi câştigat, poate, până la urmă două locuri în clasament (deşi asta nu s-a întâmplat), dar am fi pierdut bunul nostru cel mai de preţ: entuziasmul spontan de o oră, de o clipă, care l-a născut pe „Haide, U!" şi a făcut din „U" mai mult decât o echipă.

...Acum trei ani s-a jucat la Cluj un meci între bătrânii marelui C.C.A. şi bătrânii lui „U". A fost un meci frumos, cum se întâmplă întotdeauna când bătrânii joacă în faţa tinerilor. După joc ne-am adunat toţi, Zavoda II şi Luca, Tony şi Bone, la Casa Universitarilor. Era o noapte frumoasă. Priveam spre Feleac şi spre tinereţe. Şi deodată Tony s-a pornit să cânte: *Într-o noapte târzie / Rătăcind pe alei / Pe sub ramuri de tei / Am zărit ochii ei / Lucitori ca de drac / Şi frumoşi ca de zei / Ochii tăi, ochii tăi...* Tony cânta, vorba lui Titus, precum clopoţelul de la poarta raiului... M-am uitat la Voinescu. Am vrut să-i spun ceva. Mi-a făcut semn să tac. Când Tony a sfârşit cântecul, „Ţop" Voinescu mi-a spus: *„Dragă Mircea, de foarte multe ori m-am întrebat cum de aţi făcut să ne bateţi în atâtea rânduri, deşi, poate, niciodată nu aţi avut o echipă mai puternică decât a noastră. Abia astă-seară, aici, îmi dau seama că ne-aţi bătut cu cântecul".*

Şi aşa a fost.

Acum trebuie să închei de-adevăratelea. Şi am să închei copiind nişte rânduri scrise nu de mult despre „U". Judecaţi-le şi dumneavoastră.

«Puţine dintre echipele noastre de fotbal au fost şi sunt mai iubite decât Universitatea Cluj. Acesta este şi motivul

„U“ 1966. Simfonie în negru și alb . . .

pentru care mulţi dintre iubitorii fotbalului nostru refuză să creadă că „U" împlineşte 50 de ani în această toamnă.

Ce reprezintă, la urma urmei, „U" în povestea fotbalului nostru? Dacă privim palmaresul din pagina alăturată, ne dăm seama că „U" n-a băut prea mult din cupele bucuriei. O singură victorie până la capăt, aceea din 1965, a încununat strădaniile unui întreg Semicentenar. E adevărat, de-a lungul anilor, „U" s-a apropiat de câteva ori de victoria supremă, dar a pierdut prilejul, poate în virtutea unei filozofii pe care a cântat-o cândva un mare poet clujean, când a restrâns în câteva cuvinte frumuseţea visului neîmplinit: „Orice idee aplicată e un înger căzut".

Bineînţeles că Universitatea Cluj e departe de acest dor de neîmplinire, dar istoria ei se confundă cu o asemenea idee. Echipă studenţească prin definiţie şi structură, Universitatea Cluj a ridicat pe gazonul fotbalului nostru noţiunea de joc la superlativ. Pentru studenţii clujeni, fotbalul a fost întotdeauna doar un joc. Orice încercare de forţare a limitelor jocului a avut o reacţie naturală din partea „şepcilor roşii" de totdeauna.

Fără îndoială că această stare de spirit nu poate fi aplaudată prin prisma Fotbalului Mare, care vizează întotdeauna vârful performanţei. La Cluj, însă, aşa cum spuneam, visurile de mărire în fotbal au pălit întotdeauna în faţa bucuriei de a juca, a unei bucurii deseori candide, în care meşteşugul cuceririi victoriei a fost cu mare greutate deprins.

În ciuda acestei boeme perpetue, Universitatea Cluj a fost de foarte multe ori un partener (dar niciodată adversar) de temut pentru multe din echipele noastre avide de glorie. După cum vedeţi în palmares, în primele rânduri, Ripensia însăşi, care reprezintă în cel mai înalt grad noţiunea de Echipă, a suferit din greu în faţa copiilor teribili ai Clujului.

Se spune deseori că o echipă universitară trece prin momente seismice o dată la cinci ani, când unii pleacă, iar alţii vin. Dacă cercetăm palmaresul şi istoria, ne dăm seama că uneori această succesiune de tipul anotimpurilor îşi exercită, într-adevăr, legea. Cu toate acestea, Universitatea Cluj, mai mult decât toate celelalte echipe universitare din ţara noastră, a trăit deseori din elanurile

unor oameni care au învins periodizarea tehnicistă a celor cinci ani şcolari.

Cei care au trăit 50 de ani alături de Universitatea Cluj susţin că „şepcile roşii" au avut până acum patru mari despărţitori de epocă. Este vorba de Guga, despre care bătrânii spun că a fost unul dintre cei mai mari jucători ai fotbalului nostru, este vorba de Sfera, cel care avea să facă mai târziu greu egalabila pereche Sfera-Albu, este vorba de dr. Mircea Luca, care se confundă de mult cu „U" cel de ieri, de azi şi de totdeauna, este vorba, în sfârşit, de Ivansuc, una din mândriile artei fotbalistice de pe gazonul clujean, rămasă Clujului la fel ca şi Luca, pentru totdeauna.

Universitatea Cluj n-a fost niciodată o echipă de efort prelungit. Ea a trăit din elanurile dezlănţuite ale celor mai mulţi, elanuri cărora spiritul melodic al unui jucător de tipul doctorului Traian Georgescu n-a reuşit să le găsească albia,

Universitatea Cluj a învins şi a pierdut când nu se aştepta nimeni. Până şi victoria ei din Cupa României este rezultatul unor coincidenţe de calendar, când studenţii au găsit forma maximă prin legile hazardului.

„U" a încercat de câteva ori să fie mai mult decât poate. A încercat să uite ceea ce este. A încercat, în ultimă instanţă, să nu mai fie „U", jertfind minunata potcoavă neagră de pe pieptul ei studenţesc, în numele dorinţei de a fi ceea ce niciodată nu va putea fi.

Universitatea Cluj va fi întotdeauna doar o campioană a elanurilor nestăvilite. Poate exista oare un titlu mai frumos?"

Cluj — Bucureşti, iulie 1969

Cuprins

PREFAŢĂ....3
PROLOG NECESAR....4
AMINTIRILE LOR....5
CORUL DIN „HERNANI"....5
UNDEVA, ÎN ITALIA....7
BĂTRÂNUL CRONICAR LISANDRU....9
UNDE-S BRAZII ASTĂZI....12
ÎNVINGĂTORUL „SCALEI"....13
FOTBALUL DE ALTĂDATĂ....15
PLACE DE LA CONCORDE....15
GUGA....17
DEUTSCH, SANTINELA IMPERIALĂ....18
MARELE „U"....18
CEI 500 DE DOLARI....19
VEDENIILE....20
AMINTIRILE MELE....22
HUNGARIA....22
CARNEŢELUL DE CUVINTE....24
TOTUL A FOST FRUMOS LA „U"....26
UJPEST ŞI CAPRĂRIA LUI HERMES....28
ÎNDATĂ DUPĂ RIPENSIA!....32
FLOAREA DE COLŢ....36
AMIAZA LUI „U”....37
CALVARUL....41
SEVER CORACU....42

VISCOLUL.....44
TRICOURILE.....49
CÂND SUNĂ TULNICELE.....49
CE MULT NE-AU IUBIT BUCUREŞTENII!.....53
DE LA SUBLIM LA RIDICOL.....59
LA REVEDERE, I.T.A. !.....61
«CE MULT AM VRUT SĂ JOC LA „U"...».....72
DOCTORII S-AU DUS.....74
DERBYUL INIMILOR.....75
DAVID ŞI GOLIAT.....77
„CUTREMURUL".....82
INTERMEZZO CU HOCUS-POCUS.....83
COPIII CLUJULUI.....84
NU CREDEAM SĂ-NVĂŢ.....85
CE GREU SE NAŞTE O ECHIPĂ.....90
O SEARĂ DE VIS.....93
„HAIDE U!".....100
MINUTUL 90.....101
VISEZ UN FILM.....103
LEGEA COMPENSAŢIEI.....107
UN OM ÎN AFARA LEGII?.....108
ACUM ORI NICIODATĂ !.....112
11 IULIE 1965.....115

BUCUREŞTI, 1969
COLI TIPAR: 9
ÎNTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ CLUJ

Str. BRASSAI, NR 5-7
COMANDA NR. 647/1969

EDITURA CONSILIULUI NAȚIONAL
PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

LEI 5